Poštnina plačana v gotovini.

Leto XVII., št. 39

Ljubljana, nedelja 16. februarja 1936

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 5. — Tel. 3492, 2492, Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455. Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190. Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, 3124, 3125, 31266. Wien št. 105.241

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Za čast in poštenje

Številni dopisi, ki jih dobivamo iz raznih krajev Slovenije, nas silijo, da spregovorimo na tem mestu odkrito in resno besedo. Saj gre za čast in poštenje, torej dve stvari, ki bi morali biti vsakomur sveti; tem bolj, ker drugače lahko trpi veliko škodo ves narod, zlasti pa naš ugled na zunaj. Mislimo pri tem na govorice, ki se iz nepoučenosti ali pa tudi iz zle namere ponekod širijo in deloma beležijo tudi v listih ob priliki številnih razrešitev občinskih odborov v dravski banovini.

Občinski zakon je hotel občine kot osnovne samoupravne celice postaviti na čim stabilnejšo podlago. Zato je določil le malo primerov, kdaj se lahko volitve občinskega odbora razpišejo predčasno, to je pred potekom triletne poslovne dobe. To se zgodi na primer, če iz kakršnegakoli razloga izpadejo iz občinskega odbora župan in prva dva na njegovi listi izvoljena člana uprave, ali če podata občinska uprava ali ves odbor ostavko. Lahko se predčasno izvedejo volitve, če se zaradi prekomasacije izpremeni obseg občin. Praktično najvažnejša pa je določba zakona, da se razpišejo nove volitve, če nadzorna oblast razreši dolžnosti člane občinske uprave ali ves občinski odbor.

Za tako razrešitev pozna zakon štiri primere, ki jih navaja v paragrafih 129 in 130. Ban lahko razreši župana in vsakega drugega člana odbora, če ugotovi, da nima več pogojev, ki jih zakon zahteva za izvolitev. Najčešči primer v tej zvezi je ugotovitev, da je dotičnik občinski dobavitelj, ker zakon nič natančneje ne določa, kdo se ima smatrati za dobavitelja. Enako lahko ban razreši župana ali druge člane občinske uprave in občinskega odbora ali tudi vso upravo in ves odbor, »ako svojih poslov ne vršijo v redu«. Končno lahko ban odstavi občinski odbor, upravo ali tudi župana samega zaradi sklepov ali izjav, »ki so škodljivi važnim splošnim državnim interesom«.

Vse te določbe so se že navajale kot razlog v razpustitvenih dekretih zadnjega časa. Ne moremo se na tem mestu spuščati v podrobno razpravo, ker gre za svobodno oceno nadzorne oblasti, ki je omejena le z možnostjo pritožbe na upravno sodišče, odnosno v primeru razpusta iz splošnih državnih interesov, možnostjo pritožbe na notranjega ministra. To velja v polni meri tudi za primere, ko so občinske uprave ali občinski odbori ali posamezni njih člani odstavljeni zato, ker »svojih poslov ne vršijo v redu«. Kdaj so posli v redu in kdaj ne, o tem zakon nima podrobnih določb, pa je merodajno naziranje nadzorne oblasti, ki si ga ustvari navadno na osnovi odrejene revizije.

Druga stvar pa je, kako se tak ukrep nadzorne oblasti potem mnogokrat in mnogokje zlorablja. Iz nevednosti ali iz strankarske zaslepljenosti razširjajo neodgovorni ljudje vesti, da so bili ta in ta župan, odbornik ali ves odbor odstavljeni, ker so na debelo kradli ali goljufali občino. Celo opoldanska izdaja »Slovenca« se je te dni, ko je zopet poročala o razpustu nekaterih občin, povzpela do naslednjih sumničenj: »Cela vrsta je že občinskih odborov, ki jih je banska uprava, zaradi raznih neredn ostí ali nepravilnosti morala razrešiti. Bili so to občinski odbori iz časa vsemogočnosti proslule JNS. Tedaj niso izbirali pri volitvah najboljše ljudi, o katerih bi imeli jamstvo, da bodo svoje dolžnosti vestno izvrševali.« Itd. Če tako namiguje list, ki ga urejuje duhovnik, kdo se bo potem čudil, če zaslepljeni ljudje po deželi govore in morda celo sami verujejo, da so razrešeni občinski možje goljufi in tatovi, čeprav so dosedaj veljali za ugledne in poštene občane.

Tako razlaganje njenih ukrepov pa tudi oblasti ne more biti vseeno, saj bi prišli v čudno luč vsi Slovenci, če bi bilo res toliko slovenskih županov in občinskih odbornikov nepoštenih. Ne zanikamo v naprej možnosti, da se res kje ugotovi resnična nepoštenost, ki je kazniva tudi po kazenskem zakonu. Saj ni nobenega stanu, ne poklica in ne politične skupine, ki bi jih tvorili sami angeli. Vendar dosedaj noben tak primer še ni znan; nihče pred sodnijo še ni bil obsojen in celo ovaden je bil, kolikor je doslej znano, samo eden izmed razrešenih.

Nihče ne bi zagovarjal onega, ki bi se mu dokazalo, da je občino res okradel ali ogoljufal. Sumničiti pa nepoštenosti ugledne in vzorne može samo zato, ker so bili razrešeni zaradi raznih formalnih napak ali pomanjkljivosti pri poslovanju občine, je nedopustna zloraba oblastnih upravnih ukrepov in daleč presega učinek, ki ga je hotela doseči oblast. Kajti vsi razpustitveni razlogi, ki so nam doslej znani, so taki, da ne vsebujejo nikakega očitka osebne nepoštenosti. Nasprotno govoričenje, sumničenje in namigavanje je zato vse obsodbe vredno obrekovanje, ki škoduje na koncu koncev celemu narodu, ker se na ta način izpodjeda vsaka vera v čast in poštenje, ubija pri najboljših ljudeh vsaka volja za javno delo, na zunaj pa uničuje ugled slovenskega imena.

Prepričani smo, da je v vseh političnih taborih še dovolj treznih in razumnih ljudi, ki bodo morali našim izvajanjem pritrditi in ki bodo tudi vse storili, da se kraja časti in poštenja, teh dveh bistvenih osnov človeške družbe, ne razpase na škodo vsem.

NAJPREJ OBOROŽITEV DO ZOB POTEM KOLEKTIVNA VARNOST

Ogromni oboroževalni načrti Velike Britanije, Francije in Zedinjenih držav — Modernizacija angleške vojske in mornarice

London, 15. februarja. o. Angleški listi soglasno ugotavljajo, da je bila včeraj vsa politika Velike Britanije, Zedinjenih držav in Francije posvečena v največji meri ojačenju narodne obrambe. Spodnja zbornica je proti volji vlade izzvala debato, v kateri se je pokazala nestrpnost narodnih poslancev zaradi prepočasnega sestavljanja narodno-obrambnega načrta za angleški imperij. Opazilo se je, da je v spodnji zbornici mnogo parlamentarcev, ki hočejo, da vlada sedaj pospeši sestavo tega načrta, ker je vojaška oslabelost Britanije povzročila, da se je splošni položaj na svetu poslabšal. Vojaško močna Britanija, ki bi se ji ne bilo treba zanašati na tuje vojaške sile, ki niso vedno popolnoma zanesljive in imajo lahko svoje posebne cilje, bi lahko diktirala vsemu svetu. Vsekakor pa je vladi uspelo likvidirati vprašanje o novem ministrstvu za narodno obrambo.

V Parizu je minister za letalstvo izjavil, da se je pričela pripravljati temeljita reorganizacija francoskega vojnega letalstva, tako da bo zopet lahko postalo največje jamstvo za francoską varnost. Obenem se pripravlja tudi načrt o tesnem sodelovanju vseh francoskih vojnih ministrstev, kar je baš ono, kar so zahtevali snoči posamezni angleški poslanci na seji spodnje zbornice tudi za Anglijo, pa vlada noče sprejeti.

Tretji važni dogodek je ta, da je ameriški kongres snoči sprejel vojni proračun v znesku 550.000.000 dolarjev. To je doslej največji ameriški vojaški proračun.

Nezadovoljstvo v konservativnih vrstah

V konservativnih krogih vlada precejšnje nezadovoljstvo nad ostro kritiko, s katero je včeraj obravnaval Austen Chamberlain delo ministrskega predsednika Baldwina, v vladnih krogih pa navzlic temu poudarjajo, da je šlo za čisto akademsko diskusijo o posameznem vprašanju, ne pa za kritiko splošne vladne politike. V istih krogih pripominjajo, da so decemberski dogodki (odklonitev Lavalovega-Hoarejevega načrta in odstop Hoareja) dokaj omajali prestiž predsednika vlade Baldwina. Iz govorov Austena Chamberlaina in admirala Suetra sledi nekako, da položaj vlade trenutno ni trden. Mnogi konservativci izjavljajo, da bo njihova vlada obdržala oblast ves čas sedanje zakonodajne dobe, da pa ni gotovo, ali bo Baldwin ves ta čas na čelu vlade. Če bi Baldwin odstopil, je njegov najverjetnejši naslednik sedanji finančni minister Neville Chamberlain, ki je za Baldwinom brez dvoma najmočnejša osebnost sedanje vlade.

Preureditev zastarelih angleških vojnih ladij

London, 15. februarja o. Angleški admiralski svet je sklenil v mejah možnosti takoj izpopolniti angleško vojno mornarico. Večina vojnih ladij, ki so zastarele, bo obnovljena in zopet uvrščena v angleško vojno brodovje. V službo bodo pozvani tudi vsi za delo še sposobni upokojenci angleške vojne mornarice. Te odredbe so potrebne, ker mora ostati velik del angleškega vojnega brodovja na Sredozemskem morju. Obnovljene vojne ladje bodo uvrščene v domače vojno brodovje.

Oborožitvena debata v spodnji zbornici

London 15. februanja. Razprave o poenotenju treh obrambnih ministrstev, s katerim bi se vsa obrambna politika postavila pod vodstvo enega samega ministra, so dovedle včeraj do živahne debate v spodnji zbornici.

Za osnovanje enotnega obrambnega ministrstva

Povod je dal predlog generalnega admirala Murraya Seutra, ki zahteva osnovanje enotnega obrambnega ministrstva. Predlog je bil končno umaknjen, ker je zastopnik vlade lord Eustace Percy izjavil, da nadaljevanje debate in tretje čitanje predloga nista mogoča, preden ne bo objavljen oborožitveni program vlade. Obenem je izjavil, da vlada ni proti osnovanju enotnega obrambnega ministrstva in da se nasprotno zavzema za izpopolnitev in ojačenje obrambnega sveta za ves britanski imperij.

Angleška mornarica ni dovolj močna

Admiral Sueter je v svojem govoru ostro napadal mornariško ministrstvo, ki mu je očital zaostalost, pri čemer je tudi opozarjal na razne pogreške admiralov v svetovni vojni. Zahteval je, naj zavzamejo letalske sile v bodočnosti prvo mesto v obrambnem sistemu angleškega imperija. Preden bi Anglija zgradila nove vojne ladje, mora priti na jasno, če imajo danes še praktičen pomen. Pripomnil je da bi angleška mornarica morala v primeru vojne na Sredozemskem morju zapustiti Malto, ker bi bila tamkaj izpostavljena italijanskim napadom iz zraka. Nadalje je poudarjal, da še davno ni urejeno vprašanje, ali so letalske bombe bolj učinkovite kakor granate, ker mornariško ministrstvo ni smatralo za potrebno, izvesti poizkuse za njegovo rešitev. Na vsak način mora ugotoviti, da angleška mornarica danes ni sposobna zaščititi Londona, Anglije bodisi dela ostalih nalog ali po prepustiti tanija pa je skala na kateri obstoja kolektivna varnost vsega sveta.

V nadaljnji debati se je večina govornikov zavzemala za čim večjo koordinacijo vseh panog orožja ter je opozarjala, da mora Anglija meti zagotovilo, da bodo velike vsote, ki bodo izdane za oborožitev, porabljene s strogo praktičnih vidikov in ne za nesmotrene stvari, kakor se je v preteklosti ponovno zgodilo.

Hoare bo igral še važno vlogo

Posebno pozornost so zbudila izvajanja sira Austena Chamberlaina, ki se je izjavil proti osnovanju enotnega obrambnega ministrstva, ker bi po njegovem mnenju en sam človek ne bil kos dolžnostim na čelu takega ministrstva. Poudaril je, da je tudi ministrski predsednik Baldwin kot predsednik obrambnega sveta angleškega imperija prav tako preobremenjen in se je ob raznih prilikah motil pri presojanju mednarodnega položaja in mednarodnega oboroževanja. Chamberlain je odločno zahteval reorganizacijo obrambnega sveta. Ministrski predsednik se bo moral znebiti bodisi del ostalih nalog ali pa prepustiti predsedstvo v obrambnem svetu kakemu drugemu ministru.

V tej pobudi vidijo v političnih krogih splošno končno ureditev vprašanja, pri čemer se ponovno zopet omenuje Samuel Hoare kot eden izmed prvih kandidatov za to mesto.

Tuhačevski ogleduje vojno moč Francije

Francozi so razkazali ruskemu maršalu vse svoje obrambne naprave in nove izume vojne industrije

Pariz, 15. februarja. o. Politični krogi se še vedno zanimajo za francosko-ruski pakt in v zvezi z njim za lokarnsko pogodbo. Prepričani so, da bo Nemčija zaradi ratifikacije francosko-ruskega pakta protestirala v Parizu, češ, da bi bila z njo prekršena lokarnska pogodba. Če bo tak protest vložen, namerava francoska vlada predlagati, naj se celokupno vprašanje predloži haaškemu razsodišču, tele pozneje bo morda uradno odgovorila na nemško noto.

Maršal Tuhačevski, ki si je ogledal razne francoske tovarne orožja in streljiva, se je vrnil v Pariz. Dopoldne je posetil v poslopju vrhovnega vojnega sveta maršala Petaina, nato pa mu je ruski poslanik Potemkin predstavil v zunanjem ministrstvu zunanjega ministra Flandina. Listi pravijo, da je šlo le za kratek uljudnostni obisk.

Maršal Tuhačevski si je te dni ogledal najvažnejše francoske obrambne naprave ter velika oboroževalna podjetja. Posebno zanimanje je pokazal za naprave velikih tvornic Schneider-Creuzota v St. Etiennu. Pokazali so mu najnovejše modele težkih topov in drugo orožje, ki ga tvornice dobavljajo ne samo francoski vojski, temveč tudi drugim državam. Poseben vtis je napravil na Tuhačevskega standardni izdelek mogočen nov top. Ogledal si je tudi letališče pri Lyonu, v Havru pa velike strojne tovarne

Obiski Tuhačevskega v francoskih tvornicah orožja so znatno potrdili vesti v finančnih krogih o novem francoskem posojilu Rusiji. Govore, da so v teku pogajanja med dvema zasebnima bankama in zastopniki vlad. Banke naj bi dobile jamstvo države za kredite Sovjetski uniji, ki bi jih porabila za nakup strojev in vojnega materijala v Franciji.

Delo pomorske konference

London, 15. februarja AA. Voditelji francoske in italijanske delegacije na pomorski konferenci so odpotovali v Pariz in Rim, da poročajo svojima vladama in dobe nova podrobna navodila za ureditev vprašanja linijskih ladij. Italijanski delegat kontreadmiral Raineri bo zahteval od predsednika Mussolinija navodil o tem, ali Italija lahko pristane na določitev maksimalne tonaže za linijske ladje nad 27.500 ton vodja francoske delegacije poslanik Corbin pa bo zahteval od svoje vlade, naj odloči, do katere meje lahko pristane pri odločitvi maksimalne tonaže linijskih ladij.

Znano je, da bi Francozi želeli maksimalno mejo za linijske ladje tonažo 27.599 ton, za težko topništvo pa kaliber 12 palcev. Američani zahtevajo maksimalno tonažo 35.000 ton in maksimalni kaliber 14 palcev. Francozi bi baje pristali pri linijskih ladjah na maksimalno mejo 30.000 ton, glede kalibra pa nočejo popustiti.

Konferenca je ves ta teden neuspešno razpravljala o vprašanju tonaže. Dosegel se ni prav nikak sporazum. Znano je tudi, da lahko postane spričo francoskega stališča vprašanje povabila drugim državam k udeležbi na konferenci, zlasti Nemčiji in Rusiji, aktualno šele tedaj, ko se bo dosegel sporazum glede tonaže in kalibra linijskih ladij. Po sedanjem položaju sodeč ni videti, da bi bilo mogoče v doglednem času povabiti Nemčijo in Rusijo na konferenco. Če pa bo vendarle dosežen sporazum glede tonaže in kalibra linijskih ladij, bodo države, ki se sedaj udeležujejo konference, podpisale zapisnik, ki se bo izpremenil v pogodbo šele tedaj, ko bi pristopila tudi Nemčija in Rusija. Do tega bi po dosedanjem stanju stvari moglo po sodbi poučenih krogov priti šele na jesen.

Temni oblaki na Daljnem vzhodu

Položaj na rusko-mandžurski meji vedno bolj napet — Rusi in Japonci se mrzlično pripravljajo na oborožen spopad

Peking, 15. februarja. o. Položaj na rusko-mandžurski meji postaja vsako uro bolj napet. Na meji se vrše že čisto resni spopadi med ruskimi in mongolskimi četami na eni ter mandžurskimi in japonskimi četami na drugi strani. Na obeh straneh se zbirajo vedno močnejše čete in kopičijo vojni material, tako da ni nobenega dvoma, da se tako na ruski, kakor na japonski strani pripravljajo na zelo resne dogodke. Iz severne Mandžurije prihajajo prenapolnjeni vlaki beguncev, ki v strahu pred vojno vihro beže na jug in deloma na Kitajsko, kjer se čutijo pod okriljem japonske vojske kolikor toliko varne. Boje se, da bi ruske čete prodrle na mandžursko ozemlje in z boka napadle japonske čete na mongolski meji.

Poraz Mongolov pri Hailarju

Peking, 15. februarja. g. INS javlja: Po poročilih iz Hailarja je davi približno 1000 mož mongolskih čet severno od jezera Buir Noor prekoračilo mejo med zunanjo Mongolijo in Mandžurijo. Pri tem je prišlo do bitke z japonsko-mandžurskimi četami, ki je končala z porazom mongolskih čet, ki so se morale umakniti na mongolsko ozemlje. O izgubah še ni nobenih poročil.

Ofenzivni ukrepi proti Mongoliji

Peking, 15. februarja. o. Japonske čete so pred dnevi zasedle cesto, ki vodi iz Kalgana do Urga, glavnega mesta Mongolije. Ta cesta vodi skozi puščavo Gobi in predstavlja najvažnejšo prometno zvezo z Mongolijo. Zasedba te prastare karavanske poti predstavlja važen vojaški ukrep, naperjen proti Mongoliji. Kalgan je s tem odrezan od zunanjega sveta. Ta ukrep je silno poostril napetost med Japonsko in Rusijo. Kljub temu pa izjavljajo v japonskih vojaških krogih, da se ni bati oboroženega konflikta z Rusijo ter da se bodo vsi incidenti urediti na miren način. Zasedbo karavanske poti upravičujejo z varnostnimi ukrepi, ki so se jim zdeli neobhodno potrebni, češ da Mongolija ogroža varnost Mandžurije. Vse pa kaže, da gre za važno strategično potezo japonskih vojskovodij, ki si hočejo na ta način ob enem zagotoviti popolno gospodarstvo nad severno Kitajsko. V pokrajinah Hopej in Čahar so že postavljeni lokalnim vladam japonski svetovalci, ki so dejansko popolni gospodarji teh pokrajin. Prihodnje dni bodo japonske čete zasedle vso severno Kitajsko, da si Japonci na ta način zagotove zaledje za primer oboroženega spopada z Rusijo.

Rusija se mrzlično oborožuje

Riga, 15. februarja o. Po vesteh iz Moskve je ruska vlada sklenila pospešiti zgraditev svoje mornarice na Baltiškem morju. Predvideva se zgraditev 10 križark po 10.000 ton, 76 podmornic po 3.800 ton in treh flotilj rušilcev. V roku enega leta bo Rusija tudi podvojila vse svoje zračno brodovje. Sedaj ima 9.000 letal. Razen tega namerava ustanoviti še 62 divizij tankov po 75 ton. Vsak tank bo oborožen z dvema težkima strojnicama in brzostrelnim topom srednjega kalibra.

Japonska odklanja ruske zahteve

Moskva, 15 januarja. o. Danes je japonski poslanik prišel v komisarijat za zunanje zadeve ter izročil namestniku zunanjega komisarja Litvinova odgovor japonske vlade na protestno noto Sovjetske Rusije zaradi vpada japonskih čet na rusko ozemlje na meji Mandžurije v vzhodni Sibiriji dne 30 januarja. Ruska vlada je zahtevala za ta napad zadoščenje, kaznovanje krivcev in visoko odškodnino za vse padle ruske vojake. **Japonska vlada v svojem odgovoru odklanja v celoti ruske zahteve in se sklicuje na to, da je poročilo ruskega vojaškega poveljnika netočno ter da je resnica baš nasprotna, da so namreč ruske čete vpadle na mandžursko ozemlje. Zastopnik Litvinova ni vzel tega odgovora Japonske na znanje in je ponovil ustmeno svojo demaršo in znova zahteval striktno izpolnitev vseh zahtev, postavljenih v prvi protestni noti. Japonski poslanik je na to odgovoril, da bo zadevo sporočil svoji vladi.**

Ob enem je predlagal, naj bi se osnovale mešane komisije, ki naj bi preiskale vse obmejne incidente in predlagale ukrepe, da se taki spopadi v bodoče preprečijo. Ruska vlada je vzela to pobudo na znanje ter napotila japonskega poslanika na pot diplomatskih pogajanj. Smatra pa, da je poprej neobhodno potrebno, da Japonska pokaže dobro voljo v dejanjih in zadovolji ruske zahteve po zadoščenju in odškodnini.

Posvet v Tokiju

Tokio, 15. februarja AA. Danes se je v zunanjem ministrstvu vršila važna konferenca v zvezi z najnovejšim razvojem kitajsko-japonskega razmerja. V političnih krogih naglašajo, da se Japonska v svojem razmerju s Kitajsko želi držati kar najbolj konstruktivne linije. V političnih krogih tudi pripominjajo, da so se ublažila nesoglasja med zunanjim ministrstvom in vojnim ministrstvom glede japonske politike na Kitajskem.

Aretacija napadalcev na Leona Bluma

Pariz, 15. februarja. w. Ministrski predsednik Sarraut je danes sporočil novinarjem, da je policiji uspelo ugotoviti in aretirati oba glavna krivca napada na socialističnega voditelja Leona Bluma. Identitet obeh krivcev, ki sta člana Action Francaise, so ugotovili s pomočjo filma, ki ga je napravil neki reporter. Policija je film zaplenila, ga povečala ter na ta način identificirala krivca. Tretjo osebo, ki se še vidi na filmu, še iščejo. Direktor lista »Action Francaise« Maurras, ki je obtožen zaradi hujskanja k umoru v tisku, je bil dopoldne prvič od preiskovalnega sodnika zaslišan. Nato je bil zaslišan tudi poslovodja lista, ki se mora zagovarjati zaradi istega delikta.

Beckovi obiski v zapadni Evropi

Varšava, 15. februarja p. Poljski zunanji minister Beck namerava podvzeti večje potovanje v zapadna mesta Evrope. Najprej bo obiskal Bruselj, vendar pa rok njegovega odhoda še ni določen. Povod za ta obisk bo podpis pravkar sklenjene belgijsko-poljske pogodbe. Na povratku iz Belgije se bo bržkone utavil v Parizu, kjer bo vnovič stopil v stik s francoskimi državniki. Od uspeha tega potovanja bo odvisen njegov nadaljnji obisk v Londonu. Poljski tisk še vedno ostro kritizira francosko-rusko pogodbo o medsebojni pomoči.

Današnja številka ima 360 malih oglasov

Zasedanje gospodarskega sveta Male antante

Balkanska zveza se sestane meseca marca v Beogradu, da prouči novo nastali položaj v Evropi

Praga, 15. februarja. o. Sedmo zasedanje gospodarskega sveta Male antante se bo pričelo 24. t. m. v Pragi in so vse potrebne priprave že končane. Češkoslovaške trgovinske zbornice so na poziv trgovinske centrale proučile gradivo, na podlagi katerega naj bi se sestavil gospodarski načrt Male antante. Že dosedanji uspehi trgovinskih zvez med državami Male antante so značilni. Lani se je uvoz iz Rumunije v ČSR povečal skoraj za 50% in sicer od 176 na 260 milijonov Kč, uvoz iz Jugoslavije pa se je povečal celo za več ko 50%, namreč od 230 na 352 Kč. Nadaljnji razvoj trgovinskih odnošajev bo urejen na osnovi skupnega gospodarskega načrta. Gre za regionalno klavzulo, ki jo je že lani proučeval poseben trgovinsko-politični odbor gospodarskega sveta Male antante.

Strokovnjaki držav Male antante se bodo sestali bržkone že teden dni prej. Tako se bodo že 17. t. m. v Pragi sestali železniški strokovnjaki vseh treh zavezniških držav, da pripravijo vse gradivo, na podlagi katerega bo mogoče izenačiti prometne uredbe v državah Male antante. Pripravljalna dela gospodarskega sveta v ožjem smislu se bodo pričela 20. t. m. Ob priliki zasedanja gospodarskega sveta Male antante se bodo bržkone sestali tudi guvernerji emisijskih bank vseh treh držav. Njihov sestanek bi moral biti že meseca januarja, pa je bil iz tehničnih razlogov odgoden na februar.

Povratek dr. Hodže

Pariz, 15. februarja. p. Češkoslovaški ministrski predsednik dr. Milan Hodža je snoči pred polnočjo odpotoval iz Pariza. Po prvotnem programu bi moral priti v Beograd že včeraj. Svoje bivanje v Parizu pa je podaljšal in je odpotoval iz Francije šele v pretekli noči. Potoval je v Prago, kjer bo osebno otvoril zasedanje gospodarskega sveta Male antante

Ruždi Aras o ciljih Balkanske zveze

Skupen gospodarski načrt za izpopolnitev trgovinskih odnošajev med državami Male antante

Pariz, 15. februarja. d. Turški zunanji minister Ruždi Aras, ki se še vedno mudi v Parizu, je podal zastopniku lista »Information« naslednje važne politične izjave:

Balkanska zveza je popolnoma neodvisna od Male antante. Njen namen je zagotoviti mir in prijateljstvo med balkanskimi državami ter mir in red v Evropi. V to svrho je potrebna zvestoba sistemu kolektivne varnosti in točno izpolnjevanje obveznosti do Društva narodov.

V zadnjem času so se pripetile gotove izpremembe, ki mi jih ni treba še posebej navajati, in prav tako so se pojavila gotova stremljenja v prizadevanju za organizacijo evropskega miru. To zahteva novo proučitev položaja. Zato se bo Balkanska zveza sestala meseca marca v Beogradu h konferenci. Ni izključena gotova prilagoditev našega dela k problemu kolektivne varnosti glede na posamezne regionalne pakte, katerih pristaši ostanemo slej ko prej.

Turško ruskih trenj ni več. Zadostovalo je 15 let, da so se nadomestila s prijateljstvom in popolnim zaupanjem. Prijateljski odnošaji so bili zasnovani s pogodbo iz l. 1921 ter so se nadalje razvili s pogodbo iz l. 1925, ki je bila podaljšana do l. 1945.

Vem, da je splošni položaj v Evropi resen, po mojem mnenju pa ne obstoja nobena posebna nevarnost za mir v Evropi. Rok, ki nam je postavljen po značaju stvari, je zadosti dolg, da bo zmagala človeška uvidevnost nad ovirami, ki so napoti miru.

Glavni inseratni oddelek „Jutra“ v Ljubljani

ima svoje prostore slej ko prej v Šelenburgovi ulici 3. Na Sv. Petra cesto 19 se je preselila le dosedanja podružnica iz Prešernove ulice, ki je namenjena pred vsem vzhodnemu delu Ljubljane.

Gospodarske zbornice o kmečkih dolgovih

Beograd, 15. februarja. o. V Beogradu se je vršila konferenca zastopnikov vseh gospodarskih zbornic v državi, na kateri so razpravljali o vprašanju kmečkih dolgov. Po obširni razpravi je bila sprejeta resolucija, ki je bila predložena vsem merodajnim faktorjem. V resoluciji se poudarja potreba, da se preneha dosedanja praksa provizornih rešitev ter večnih sprememb in presenečenj vsaj glede tako delikatnega vprašanja kakor je problem kmečkih dolgov. Nadalje opozarja resolucija, da je vlada že lani v jeseni napovedala, da bo definitivno uredila to vprašanje, kar so zbornice na svoji konferenci meseca septembra v Ljubljani tudi toplo pozdravile Zato apelirajo zbornice se na vse merodajne činitelje, da izdajo potrebne odredbe za končno ureditev vprašanja kmečkih dolgov. Ureditev naj bo v skladu z osnovnimi načeli pravnega, socialnega in gospodarskega reda, drugače kasneje ne bo lahko popraviti motenj, ki se utegnejo pojaviti

Sodni odmev občinske revizije

Kakor je znano je banska uprava razrešila občinski odbor v Št Vidu nad Ljubljano z utemeljitvijo, da so bile pri reviziji ugotovljene nerednosti v občinskem poslovanju Proti dotakratnemu dolgoletnemu, ponovno v svobodnih volitvah izvoljenemu županu Valentinu Babniku pa je bila ob enem podana ovadba na državno tožilstvo v Ljubljani Ker je bilo z utemeljitvijo, da so se vršile nerednosti v občinskem poslovanju, razpuščenih že večje število občinskih odborov a je dosedaj znan edino primer g. Babnika, da je bil izročen sodniji, se da iz tega sklepati, da gre v tem primeru za največjo nerednost, kar so jih doslej ugotovile revizije občinskih poslovanj širom Slovenije

O zadevi se je pretekli četrtek vršila razprava pred sodnikom poedincem ljubljanskega okrožnega sodišča g Lederhasom Obtožnica očita županu Babniku, da je poneveril občinsko imovino v vrednosti 80 (osemdeset) Din. Storil je to na ta način, da je dal položiti tik ob svoji hiši na dvorišču za kanal cementne cevi, ki so bile občinska last Obtožnica navaja, da bi bil moral položiti cevi na lastne stroške Obtoženec g. Babnik je utemeljeval in pojasnjeval svoj postopek že v preiskavi in potem pri razpravi s tem, da vodi preko njegovega dvorišča javna občinska pot, ki jo mora zato občina vzdrževati Dokazoval je, da se je tako ravnalo tudi v vseh drugih sličnih primerih ki jih je konkretno navedel iz svoje dolgoletne prakse Prehod preko dvorišča uporabljajo vsi občani kot javen prehod že odkar pomni vsa soseska, Sporni prehod je bil kot javna pot vnesen tudi v posebni zapisnik, ki ga je potrdila banska uprava še pred časom, preden so bile cevi položene

Razprava je bila preložena, da bo katastrska uprava izrekla svoje mnenje, ali gre za javno pot ali le za zasebno dvorišče Ob enem bo pribavljen še nov dokazni material.

Objavljamo poročilo o tej razpravi in bomo seveda poročali tudi o razsodbi, ker je razumljivo, da vlada v javnosti veliko zanimanje za to, kakšne so nerednosti, zaradi katerih se razpuščajo občinski odbori

Potreba širokih samouprav

Novosadski »Dan« objavlja daljši članek o potrebi uvedbe širokih samouprav in pravi med drugim:

»Iz zgodovine se učimo, da povzroča vsako narodno zedinjenje vsaj začasno pojačanje pokrajinskih tendenc. Tudi po našem narodnem zedinjenju opažamo vseh zadnjih 17 let težnjo gotovih krogov za pojačanjem regionalizma. Niso samo Hrvati regionalisti, nego jih je dovolj tudi med Srbi. Računati moramo s tem, da jih bo še vedno več, ako se ne bomo začeli s stvarnim delom za konsolidacijo prilik v naši državi. Jugoslovenski nacionalizem je še šibka biljka, ki jo je treba čuvati in negovati z vsemi sredstvi. Koliko je bilo pri nas že ljudi na najvišjih položajih, ki si niso bili na čistem z osnovnimi vprašanji poedinih naših krajev.

Vseh teh nepriik ne bi bilo, če bi se že opustil kruti centralizem ter se prenesle mnoge stvari iz ministrstev na banovine, one iz banovin na sreze in one iz srezov na občine. Tako bi bil tudi omogočen pregled nad tem, kdo res dela za narod in kdo samo požira ter samo izkorišča svoj položaj za osebne namene. Razvidno pa bi bilo tudi, kam gre denar, ki ga plačuje narod, in v kakem sorazmerju se vrača v kraje, ki so ga plačali. Kdor je proti samoupravi, ta nima dovolj razumevanja za naše prilike, ali pa goji neke skrite namene. Vse posle, ki jih lahko opravi občina, dajmo občini. Vse stvari, ki pritičejo banovini, naj jih rešuje banovina.«

»Dan« je glasilo senatorja inž Dake Popoviča ter zagovarja politiko pohorske deklaracije med Vojvodinci.

Beležke

Razpuščeni občinski odbori

Z utemeljitvijo, da so se pri reviziji občinskega poslovanja ugotovile nerednosti in nepravilnosti, so bile na novo razpuščene občinske uprave v Škofji Loki, v Mirni na Dolenjskem, v Toplicah pri Novem mestu in v Črmošnjicah, tudi v novomeškem srezu. Ob enem so bili razrešeni tudi ostali člani občinskih odborov, vendar ne več z utemeljitvijo nerednosti, marveč zaradi tega, ker so občinski odbori zaradi razrešitve svojih uprav postali za delo nesposobni.

Z odlokom notranjega ministra je bil kraj Lipa izločen iz občine Odranci in priključen občini Turnišče, srez dolnjelendavski.

Čudno vprašanje

Včerajšnji »Slovenec« se razburjeno vprašuje »kdo organizira deputacije brezposelnih«, ki se skoro vsak dan oglašajo na banski upravi in prosijo za sprejem pri g. banu dr. Natlačenu. »Slovenec« pravi: »Čim dalje bolj številne deputacije, ki prihajajo sistematično enkrat iz enega kraja, drugič iz drugega, vzbujajo sum, da so te deputacije od nekje organizirane ter nalašč poslane h gospodu banu«. To mišljenje potrjuje po logiki »Slovenca« tudi to, da baje »zlasti »Jutro« in »Domovina« redno poročata o takih deputacijah«.

Ne moremo si prav razlagati pravega vzroka »Slovenčevega« razburjanja, še manj pa njegove trditve, da bi mi več poročali o sprejemih pri g. banu kakor »Slovenec«, ko se vendar lahko vsak dan prepriča o nasprotnem. Čudimo pa se, da si »Slovenec« tako vprašanje sploh zastavlja, saj ima vendar dovolj prilike, da izve od deputacij samih, ali pa na drug avtentičen način, kdo je deputacije organiziral in poslal. Izvedel bo, da je organizator in podpihovalec samo ona beda našega ljudstva, o kateri mora »Slovenec« tudi danes pisati cele stolpce.

Policija na pariški univerzi

»Slovenčeva« opoldanska izdaja »Slovenski dom« poroča v svoji včerajšnji številki o nemirih na pariški univerzi, pa mu ne da žilica miru, da ne bi po strani brizgnil svojega lažnjivega strupa. Zdi se, kakor da je bil ta list osnovan z namenom, da trosi v svet raznovrstne infamnosti, ki so le preveč podle, da bi jih objavljal »Slovenec«. Zato piše »Slov. dom« v takemle tonu: Policija je udrla — kakor pri nas pod Kramerjevim režimom — na univerzo, aretirala študente in jih v oklopnih policijskih avtomobilih prepeljala na prefekturo.«

Zdaj pa vprašamo pobožni »Sl. dom«: Kdaj je bil dr. Kramer notranji minister, da bi bil dal nalog policiji naj vdre na univerzo? Kdaj je bil dr. Kramer prosvetni minister, da je lahko odredil kaj sličnega?

Vprašamo pa ga tudi tole: Ako je policija kdaj res vdrla v katero naših univerz, zakaj se je to zgodilo? Ali bi policija danes samo od daleč gledala, če bi se na kaki univerzi obnovili enaki komunistični izgredi? Kdaj in pod čigavo vlado je dobila beograjska univerza svoj stalni policijski oddelek?

Na to odgovorite, pobožni gospodje!

Ubogi krščanski socialci!

Z ozirom na ostri napad, ki je izšel v listu za katoliške mladeniče »Kresu« proti Jugoslovanski strokovni zvezi, javlja sedaj uredništvo glasila JSZ »Delavska pravica«, da bo odgovorilo na vsa v tem članku iznešena sumničenja in podtikovanja. Obenem se zahvaljuje uredništvo vsem prijateljem z dežele, ki so mu poslali na napade v »Kresu« celo vrsto odgovorov.

Ob tej priliki opozarja »Delavska pravica« člane JSZ, da »v zadnjem času širijo gotove osebe z namenom, da bi škodovale Jugoslovanski strokovni zvezi, vesti, da JSZ širi in zagovarja komunistično ideologijo. Načelstvo JSZ poziva članstvo, da si dobesedno zapomni inkriminirane govorice in mu sporoči imena raznašalcev teh vesti, da bo proti njim sodno postopalo radi zločinske klevete«.

Oba Rima

V Italiji so zelo slovesno proslavili sedmo obletnico sprave med Italijo in Vatikanom ter podpisa lateranske pogodbe. Ni ga bilo menda italijanskega lista, ki ne bi posvetil ob tej priliki nekaj toplih besed na naslov Vatikana ter njegove politike, ki jo vodi od podpisa lateranske pogodbe napram fašistični Italiji S posebnim zadovoljstvom beležijo vsi listi patriotsko zadržanje italijanske duhovščine, ki stoji danes ramo ob rami z italijanskim narodom v borbi proti sankcijam Italijanska duhovščina se je zlila z narodom v eno celoto, s katero čuti, se bori in je pripravljena tudi umirati. Duhovščina je danes med prvimi bojevniki proti sankcijam ter daje narodu poguma in navdušenja v tej borbi. »Lavoro fascista« prihaja po takih in sličnih ugotovitvah do zaključka: »Borba proti fašistični Italiji je danes tudi borba proti katoliški Cerkvi!«

Javni upokojenci kot upravni svetniki

Beograd, 15. februarja. AA. Pojasnilo finančnega ministrstva o tem, da osebnih državnih in samoupravnih upokojencev ni mogoče zaposliti pri državi in državnih podjetjih ne glede na sredstva iz katerih bi se plačevali, ne velja za tiste upokojence, ki so na podlagi posebnih določb postavljeni za člane upravnega in nadzornega odbora državnih podjetij, kajti v tem primeru ne gre za zaposlitev, marveč za posebno funkcijo, ki ni službenega značaja napram državi. S tem pojasnilom soglaša tudi glavna kontrola.

Iz državne službe

Beograd, 15. februarja p. Profesor Vasilij Mirk na drž. trgovski akademiji v Mariboru je napredoval iz VI. v V. položajno skupino.

Kontrolor mer pri sreskem načelstvu v Celju Dragotin Komorski je premeščen k sreskemu načelstvu v Zagreb.

V 9. položajno skupino so napredovali uradniški pripravniki v prometni službi Rejec Feliks, Maks Čoš, Stanislav Grčman, Aleksij Kononejko, v 10. položajno skupino pa Alojzij Šabeta, in Josip Zwölf.

Obsodbe bolgarskih komunistov

Sofija, 15. februarja. AA. Državno sodišče je obsodilo 19 komunistov zaradi tiskanja in razširjanja prevratnih letakov v ječo 7 do 2 let.

Z abesinskih bojišč

Reorganizacija abesinske vojske na južni fronti bo v kratkem dovršena

Adis Abeba, 15. februarja. o. Potrjujejo se vesti, da se abesinska vojska koncentrira v raznih odsekih južne fronte, ki pa se čuvajo v najostrejši tajnosti, da ne bi bilo vojaštvo izpostavljeno napadom italijanskih letal. Čete so sedaj dobro oborožene in preskrbljene s hrano za mesec dni. Poveljstvo na južni fronti je prevzel dedžas Gabre Mariam, ki bo v kratkem odpotoval iz Adis Abebe na somalsko fronto. Abesinci se nameravajo tudi na južni fronti posluževati nove taktike. Izogibali se bodo spopadom z motorizirano artiljerijo in tanki ter izsilili borbo na nož.

Tudi Abesinci grade ceste

Adis Abeba, 15. febr. AA. Havas poroča: Abesinska vlada je vsem domačim trgovcem naročila, da morajo sodelovati pri popravljanju ceste, ki gre iz Adis Abebe proti Desiju. Na ta način bi se olajšal prevoz vojnega materijala. Trgovci so sestavili odbor, ki bo zbiral denar, in darove za izplačilo velikega števila delavca, ki bodo delali na cesti, ki je dolga 150 km.

Neguš za kompromisno likvidacijo vojne

Rim, 15. februarja AA. Agencija Stefani poroča iz Džibutija: Potniki iz Abesinije pripovedujejo, da je postal položaj abesinskega cesarja zadnje čase zelo težaven. Cesar se vse bolj in bolj zavzema za kompromisno likvidacijo vojne, vendar pa te želje ne sme javno izraziti, ker se boji nekaterih bojevitih velikašev, posebno višjega koptskega svečeništva.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 15. februarja AA. Propagandno ministrstvo je objavilo naslednji komunike št. 124:

Na eritrejskem bojišču je bilo živahnejše delovanje patrulj južno od Makale. Na somalskem bojišču je položaj nespremenjen.

Vladna kriza v Grčiji

Atene, 15. februarja. AA. Posebni dopisnik agencije Havas poroča, da včeraj še ni prišlo do nobenih razgovorov med liberalci populisti glede sestave koalicijske vlade. Vodja liberalne stranke Sofulis je izjavil dopisniku Havasa, da ne bo vzel inicijativo, ampak da bo počakal na predloge populistične stranke, Sofulis je prepričan, da bodo predlogi zmerni da bi jih liberalna stranka na ta način mogla sprejeti. Sofulis meni, da je to rezumljivo, ker je populistična stranka v razmeri z liberalno v veliki manjšini. Vendar krogi iz okolice Sofulisa ne verujejo v možnost sodelovanja s populisti. Ti krogi bi želeli sestavo liberalne vlade s sodelovanjem republikanskih skupin in neodvisnih parlamentarcev. Menijo, da bi taka vlada imela večino v parlamentu.

Stavka zaradi cenzure v Venezueli

Newyork 15. februarja. AA. Reuter poroča iz Calakasa: da je v Venezueli o priliki neredov bilo ubitih 6 oseb. Do neredov je prišlo o priliki generalne stavke, ki je bila objavljena v znak protesta proti cenzuri tiska. Na zahtevo javnega mnenja je predsednik republike zamenjal dosedanjega guvernerja. Za guvernerja Carakasa je imenovan general Miseti. Med neredi so izropali veliko število hiš in to posebno hiše dosedanjih članov vlade. Pohištvo je bilo zažgano na ulici.

Na stotine žrtev snežnih viharjev

Atene, 15. februarja. b. V Makedoniji in po vsej Grčiji so divjali močni snežni viharji, ki so zahtevali 50 smrtnih žrtev.

Rim, 15 februarja. AA. Snežni meteži zadnjih dni so napravili precejšnjo škodo. Zaradi mraza je v Italiji umrlo 35 ljudi.

Newyork, 15 februarja AA. Po vseh Zedinjenih državah vlada še vedno silen mraz. V Newyorku samem je prišlo zaradi snežnih metežev do več prometnih nesreč. Pripetili so se trije smrtni primeri, ranjenih pa je bilo okoli 50 oseb.

V Minnesoti in nekaterih drugih zveznih državah na severu število žrtev zime stalno narašča. Mnogo krajev je zaradi snežnih zametov odrezanih od sveta. Snežni meteži so napravili veliko škodo zlasti v Kaliforniji.

Amerika kupuje srebro

Newyork, 15. febr. AA. Agencija Stefani poroča: Po nakupu 50 milijonov unc srebra, ki ga je vlada nakupila na Kitajskem, imajo eZdinjene države sedaj za 2 milijardi 152 miljonov dolarjev rezerv v srebru. To predstavlja 12% napram zlatim rezervom, ki jih imajo USA sedaj za 10 milijard 151 miljonov dolarjev.

Najnovejše iz Ga-Pa

Garmisch-Partenkirchen, 15. februarja d. Nočna finalna tekma med Anglijo in Ameriko je privabila v stadion okoli 10.000 gledalcev. Obe moštvi sta se zavedali velike važnosti tekme ter so zaradi tega igrali zelo previdno, večinoma na obrambo. Zaradi tega sta se tudi prvi dve tretjini končali brez gola.

Tudi tretja tretjina brez gola, torej neodločeno 0 : 0

Šele pozno zvečer so objavili končno oceno v umetnem drsanju žensk. Zmagala je Norvežanka Sonja Henie, ki si je s tem že tretjič na zimski olimpijadi priborila zlato kolajno. Druga je bila Angležinja Cecilija Colledge, tretja pa Švedinja Vivi-Anne Hulten.

Samopomoč hrvatskih kmetov

Zagreb, 15. februarja. o. Po uspeli akciji na zagrebškem živinskem sejmu preteklo sredo so hrvatski kmetje tudi danes na velikem letnem živinskem sejmu v Križevcih organizirano nastopili ter dosegli povišanje cen živine za 20 do 30 odstotkov. Akcijo vodi gospodarska organizacija »Gospodarska sloga«. Kmetje so določili šestčlansko komisijo, sestavljeno iz kmetov, ki se dobro spoznajo na živino. Ta komisija je pri vhodu na sejmišče ocenila vsako živinče in mu določila ceno, izpod katere ga lastnik ni smel prodati.

Med kupci je sprva nastalo veliko ogorčenje. Ko pa so videli, da kmetje res nočejo niti enega repa prodati izpod določene cene, so se vdali in precej kupovali po višjih cenah. Opoldne so kmetje vso še neprodano živino odpeljali domov, tako da so trgovci, ki so čakali na popoldne, ostali brez živine.

Ta pokret organizirane samoobrambe se sedaj širi po vsej savski banovini in nihče noče več prodati živine po stari nizki ceni.

Izmenjava profesorjev med našimi univerzami

Zagreb, 15. februarja. o. Zagrebško vseučilišča je pozvalo beograjska vseučiliška profesorja dr. Miljutina Milenkoviča in dr. Ivana Gjaja, naj prideta v poletnem semestru predavat na zagrebško univerzo. To vabilo je v zvezi z akcijo, da se izmenjavajo profesorji zagrebškega, beograjskega in ljubljanskega vseučilišča.

Popravljena krivica

Iz Slovenjgradca nam pišejo:

»Slovenec« je 11. t. m. pod naslovom »Sprememba v gerentskem sosvetu Okrajne hranilnice v Slovenjgradcu« objavil vest, ki jo je bilo že prej prineslo »Jutro«, da so bili razrešeni gerent Rojnik ter nekateri člani sosveta, na novo pa imenovani slovenjgraški župnik Soklič kot gerent, podgorski župnik Kotnik, industrijalec Jaš iz Št. Ilja, zobozdravnik Picej iz Slovenjgradca, posestnik Virtič iz Sel, trgovec Smolčnik iz Slovenjgradca, posestnik Tovšak iz Št. Ilja in župan Vrhnjak iz Pameč pa za člane gerentskega sosveta. »Slovenec« je še pristavil, da se je s tem imenovanjem popravila krivica, ki se je tem možem zgodila leta 1931, ko so bili razrešeni svojih funkcij, ker se niso udeležili volitev v narodno skupščino.

K tej vesti je resnici na ljubo potrebna kratka konstatacija. Leta 1931 so bili razrešeni kot člani gerentskega sosveta gg. Areh, Barth, Detečnik in Rotovnik, imenovani pa v sosvet gg. dr. Bratkovič, Rogina, Verdnik in dr. Železnikar. Gerent je bil in je ostal župnik Čižek in šele po njegovi smrti je bil leta 1933 postavljen za gerenta g. Ivan Rojnik Izmed vseh zgoraj navedenih se je mogla torej »popraviti krivica« samo g. Arehu, ki je edini bil leta 1931 razrešen. Ni se mogla takrat zgoditi in torej ne sedaj popraviti krivica g. župniku Sokliču, ki ga tedaj sploh še ni bilo v Slovenjgradcu, in tudi ne vsem drugim na novo imenovanim članom sosveta, ki poprej niso bili v sosvetu ter torej tudi niso mogli biti zaradi neudeležbe pri volitvah razrešeni svojih funkcij. To tem manj, ker se je večina novo imenovanih gg. članov sosveta volitev leta 1931 udeležila.

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, zmerno hladno, poslabšanje vremena verjetno.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Na vzhodnem robu Alp vedno bolj oblačno, temperatura se bo dvignila, južno vreme, živahni južnovzhodni vetrovi, v južnih Alpah po večini oblačno, možnost padavin, južni vetrovi.

Za staro pravico

Obletnica mučeniške smrti kmečkega voditelja Matije Gubca

Štirje kamni pred Markovo cerkvijo v Zagrebu govorijo o strašni smrtni in o požrtvovanju kmečkega voditelja in mučenika Matije Gubca, čigar spomin bo večno živel v srcu našega kmeta in vseh pravicoljubnih ljudi. Tudi pesniki in pisatelji so nam ustvarili lik tega narodnega voditelja in mučenika.

Že prej kakor pri nas so se upirali kmetje proti tlačanstvu v Franciji, Angliji Nemčiji in Švici. Ti organizirani kmečki upori niso imeli nobenega vpliva na kmečki življenj v naših pokrajinah. Šele veliki kmečki upor na Madžarskem leta 1514 pod vodstvom Jurija Doža, je raznesel iskre na naše ozemlje in prvi so se leta 1515 uprli kranjski kmetje. Ta upor je bil v krvi zadušen.

Kmečki upor pod vodstvom Matije Gubca se je razvil okrog Susjedgrada, Brdovca in Stubice, izzvalo pa ga je nasilje, ki ga je že dolgo izvajal kanjiški velikaš Ferenc Tahi. Kmetje pa niso vstali zaradi tega, ker jih je strašno trpinčil in izmozgaval, marveč v obrambo susjedgradskega velikaša Stjepana Gregorijanca, kateremu je hotel Tahi ugrabiti vso posest. Ko je bila dolgotrajna pravda končana v Gregorijančevo korist, a mu Tahi ni hotel prepustiti zasedene posesti, so kmetje pregnali Tahijeve ljudi. Zavzeli so se za pravično stvar, višja oblast pa jih je vendarle proglasila za upornike. To je bil povod, da so kmetje v drugi polovici leta 1572 organizirali svojo zvezo pod vodstvom Matije Gubca, Ivana Pasanca in

Kipar Dolinar: Matija Gubec

Ivana Mogajića, ki so bili vsi trije stubiški kmetje. Za poveljnika svoje vojske pa so proglasili Ilijo Gregoriča, ki se je proslavil v borbah proti Turkom in je dvakrat utekel iz turškega ujetništva. Ilija Gregorič je imenoval 12 kapetanov, ki so organizirali kmečko oboroženo silo. Njegov načrt je bil s štajerskimi kmeti izvršiti pohod iz Celja preko Ljubljane do morja, dočim naj bi kranjski kmetje zavzeli vse postojanke do Metlike ter se potem onkraj Kolpe združili s hrvatsko kmečko vojsko. Tako združena vojska naj bi obkolila Zagreb in diktirala gospodi mir. 29. januarja 1573 je izbruhnila splošna vstaja. Okrog Susjedgrada, Stubice in Brdovca se je zbralo nad 20.000 ljudi. Ban in škof Juraj Drašković je naročil svojemu namestniku Alapiću, naj napade kmečke upornike pri Jastrebarskem in Okiću. Ilija Gregorić je že prodri na Štajersko ter poslal del svoje vojske pod vodstvom Kupiniča na Kranjsko. Kapetan Turn je Kupiničevo vojsko potolkel 5. februarja, dva dni pozneje pa je škofov namestnik Alapič premagal kmečko vojsko pri Mokricah. Matija Gubec je imel okrog sebe še 10.000 oboroženih kmetov ter se pri Dolnji Stubici hrabro boril s plemiško vojsko. 9. februarja je zmagala plemiška vojska pod vodstvom Alapiča, na bojišču je obležalo okrog 6.000 kmetov, množice ujetnikov so plemiči obešali, mnogim pa so odrezali nosove in ušesa. Matija Gubec in Ivan Pasanec sta padla ranjena zmagovalcem v roke. Kakor trdijo nekateri zgodovinarji, sta bila nekaj dni zaprta v mokriškem gradu, 15. februarja pa sta bila na najokrutnejši način usmrčena v Zagrebu pred Markovo cerkvijo. V zasmeh so Gubca kronali z razbeljeno železno krono, ga ščipali z razbeljenimi kleščami, potem pa razčetvorili.

Direktor Cugmus

V ponedeljek zvečer odhaja z večernim brzovlakom v Beograd na svoje novo službeno mesto pomočnika generalnega direktorja državnih železnic, dosedanji direktor ljubljanske direkcije g. Josip Cugmus. Prilike današnjih dni so ga iztrgale iz naše srede in iz dela v ožji slovenski domovini, v katero se je po 20-letni odsotnosti vrnil pred tremi leti kot šef železniških ustanov v Sloveniji.

G. direktor Cugmus se je rodil pred 50 leti v Trebežah. Po končanih studijah je vstopil v službo pri prejšnji Južni železnici. Kot borbenemu nacionalistu pa mu tam pri fanatičnih nemških šefih ni bilo obstanka. Po štirih letih zapostavljanja in šikaniranja je izstopil iz službe in jo mahnil na jug, v prerojeno Srbijo. V Beogradu so ga radi sprejeli v službo srbskih državnih železnic. V svetovni vojni se je kot dobrovoljec boril v raznih bitkah, dokler ga niso ranjenega ujeli Bolgari. Ko so dognali,

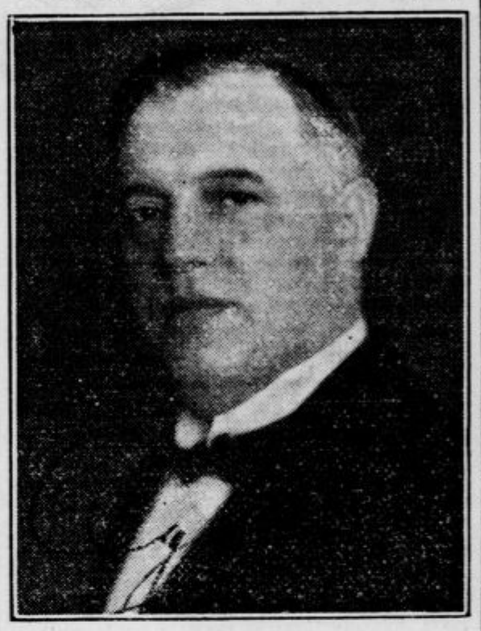

da je Slovenec, so ga izročili avstrijskim oblastvom, ki so ga postavila pred vojaško sodišče in ga obtožila veleizdaje, ker je služil kot bivši avstrijski rezervni oficir v srbski vojski. Izgledalo je že, da bo izgubil glavo. Zvedeli in zavzeli pa so se za njega nekateri odlični slovenski nacionalni odvetniki, ki so ga z velikim trudom potegnili črnorumeni justici izpod vislic.

Po končani vojni se je g. Cugmus zopet vrnil v železniško službo. Imel je že glas odličnega strokovnjaka in je bil postavljen v prometnem ministrstvu, kjer so mu izročili razne važne narodno gospodarske referate. Posebej se je specializiral za tarifni referat ter postal eden naših najboljših strokovnjakov na tem važnem področju železniške uprave. Tik pred svojim imenovanjem za direktorja v Ljubljani je bil postavljen tudi za predsednika Tarifnega odbora, ki se bavi z reševanjem težavnih vprašanj naše tarifne politike.

Triletna doba službovanja v Ljubljani je bila doba polna uspehov in žive akcije. Direktor Cugmus je s svojo energično roko spravil z mrtve točke vprašanje obnove železniške mreže v Sloveniji. Dolgi predeli prog so bili temeljito popravljeni in so dobili nove proge in nove tračnice. Popravljene so bile mnoge postaje ter ponovno trasirana proga Št. Janž-Sevnica, ki se je sedaj končno že tudi res začela graditi. Enako lepe uspehe je dosegel g. Cugmus v svojem stremljenju, da čim bolj dvigne ugled in socialni položaj našega železniškega stanu, ki ni imel v njem samo zvestega zagovornika, nego vedno tudi odločnega stanovskega predstavnika.

V teku svojega službovanja si je pridobil direktor Cugmus v Ljubljani velik krog prijateljev, ki so se sinoči skupno z železničarji zbrali k poslovilnemu večeru v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru. Vsi ga bodo težko pogrešali in vsi mu želijo čim več uspehov tudi pri delu na njegovem novem visokem položaju v Beogradu.

KINO UNION
TELEFON: 22-21

Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri poje slavni tenor
JOSEPH SCHMIDT
v prekrasnem pevskem filmu
Zvoki mladosti
Dodatek najnovejši foxov zvočni tednik s slikami iz Ga-Pa olimpiade
(MATINEJA DANES ODPADE!)

Velika Dolina in Mokrice

Kraji borb in muk Matije Gubca

Ob meji..., pa ne ob državni, marveč v skrajnem jugovzhodnem kotu naše dravske banovine. Če se pelješ iz Brežic proti Samoboru po državni cesti, zagledaš na desnem bregu Save, prav na periferiji, približno 15 km od Brežic na nekoliko vzvišenem prostoru stari — zgodovinski grad Mokrice. Popotnik, ki ga obišče, si gotovo ogleda tudi njegovo neposredno okolico. Dobrih pet mi-

Grad Mokrice

nut od tega gradu zagledaš cerkvico na Veliki Dolini, zadnji občini v tem kotu.

Vasica Velika Dolina je na hribu, okroglo 250 m nadmorske višine, občina z nekaj nad dvatisoč prebivalci. Kar poglej jo v letošnji Vodnikovi pratiki! Pojdi malo višje do rezervoarja, pa se ti nudi krasen razgled.

Lep pogled je na štajersko stran, na vinorodne gorice bizeljske, gori po nekdanji mejni reki Sotli, na valovite gričke, posejane z božjimi in vinskimi hrami. Pred teboj leži razgrnjeno, plodno, nekoliko zamočvirjeno divno polje. Kamorkoli se ozreš, povsod druga slika.

—V mesečnih večerih se tu pa tam vidijo »flosarji«, ki se niso ustavili »pri Šetincu« ob reki na bližnjih Jesenicah.

V tihih jutranjih urah, ko je vsa dolina zavita v meglo, se ti zdi kot široko morje, iz katerega se v daljavi dvigajo otočki — vrhovi štajerskih goric.

Na zapadu zapirajo razgled Gorjanci. Da ne pozabim: dobri dve uri peš navkreber je lepa izletna točka okoličanov, da, še celo Zagrebčanov — znana Stojdraga. Privlačno ime, še bolj pa kraj sam. Pestro življenje, dekleta v učinkovitih narodnih nošah, inteligenca iz okolice in od daleč — vse se zbere na žegnanju zgodaj spomladi. Pot se začne vzpenjati vedno višje in te vodi preko Ponikve skozi bukov gozd, krasen senčnat raj, po globokih jarkih in dolinicah dokler ne zagledaš zvonik cerkvice na Stojdragi. Od tu je diven razgled na krško ravan, tja do Krškega in Leskovca. Tja prideš tudi po glavni cesti. Za kratek čas si še med potjo ogledaš prav na vznožju ležeč že omenjeni znameniti grad Mokrice, čigar južna stran je tudi na naši sliki.

Grad Mokrice je divna, zgodovinska utrdba še iz dobe turških vpadov in kmečkih uporov z Gubčevo ječo (po nekaterih zgodovinarjih!), s ponosnimi stolpi, dvižnim mostom, okopi, starimi spominskimi ploščami še iz rimskih časov, in s krasnim naravnim parkom.

Ta grad je bil nekdaj rezidenca raznih plemiških rodbin, med njimi najslavnejših Gregorijancev in Auerspergov. Lepota gradu je privabila tudi blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja in govorili so, da ga bo naš tragično preminili vladar kupil. Med posetniki je bila tudi kraljica Marija ter mnogo vojaških in civilnih odličnikov iz najvišjih krogov vse naše domovine. Med drugimi so pred nekaj leti bivali tu baroni Gagerni. Znani Friedrich von Gagern, nemški pisatelj, je pisal svoje romane tudi iz naše najbližje okolice.

Poleti kar mrgoli tujcev, največ kajpada— Zagrebčanov, da si ogledajo vso to lepoto, predvsem naravni park, ki je bil nekoč tako urejen, da se je lahko kosal z marsikakim mestnim. Botanik najde tu mnogo lepega in zanimivega. —

Občina je zaokrožena enota. Sedemnajst vasi, naokoli v krogu razporejenih, ima skupni center Veliko Dolino s šolo, župniščem, farno cerkvico in občinski uradom. Manjka še pošta, ki je na pol ure oddaljenih Jesenicah ob Savi. Gospodarska kriza ni prizanesla tudi Dolinčanom. »Poljci«, prebivalci v dolini, so menda na boljšem kot »hribovci«, ljudje v gornjih vaseh. Z malimi izjemami so mali posestniki, ki se s težavo prerivajo skozi to borno življenje. Kraška zemlja ne nudi bog vekaj, vendar prodajajo nekatere produkte na trg v Samobor ali v Zagreb, posebno drva, da si zaslužijo vsaj za najpotrebnejše.

Okolica je hribovita, saj so tu zadnji obronki Gorjancev, prizorišče Trdinovih bajk, povesti in pravljic... Teren je še kar dober za smučanje, posebno višje gori že na hrvaških tleh, prej omenjeni Stojdragi in pri Sv. Duhu. Tu so še posebno dobri in ostri zaleti. Ko zapade prvi sneg, že prihajajo Zagrebčani z »dilcami« mimo nas daleč gori v Gorjance.

Malo nižje doli leži vasica Bregana, znamenita tudi izven mej naše domovine. Tu je namreč tovarna palic, znana tudi v inozemstvu. Ta kos slovenske zemlje je čisto zase odtrgan od prometa, proč od glavne ceste.

Gospodarsko gravitira proti savski banovini in najbližjemu večjemu kraju mestecu Samoboru pri Zagrebu. Toda naši ljudje, pravi slovenski kmetje, znajo slovensko zavest v pravem času tudi pokazati.

Grajsko dvorišče z vhodom v ječe

Iznajdljivost naše železniške uprave

Kako bo v Beogradu urejen prehod z ozkega na normalno tirovje

Beograd, 15. februarja.

Velik del železniške mreže na področju bivše kraljevine Srbije in skoraj vsa v Bosni in Hercegovini je zgrajena ozkotirno. Kjer se to ozkotirno omrežje dotika normalnotirnega, je seveda treba blago prekladati, kar vsekako stane veliko dela in veliko stroškov. Ozkotirna proga veže tudi našo prestolnico ne samo z najbližjim zaledjem, temveč tudi preko vse Bosne in Hercegovine z Dalmacijo in Jadranskim morjem. Vse blago, ki po tej progi prihaja v Beograd in je namenjeno krajem onstran Save in Dunava, se mora v Beogradu prekladati, ravno tako pa tudi vse, kar prihaja z one strani po normalno tirnih progah in je namenjeno za prevoz po ozkotirnici.

Ko se je reševalo vprašanje beograjskega železniškega vozlišča, se je določilo, da se zgradi glavna postaja za tovorni promet na razsežnem zemljišču pri gostilni »Mostar«, kjer se danes nahajajo železničarska zadruga, železniške šole in železniške ambulance. Vsa ta poslopja se bodo podrla, da bo prostora za novo glavno tovorno postajo, do katere bo vodila tudi jadranska ozkotirnica. Toda ta tovorna postaja bo v glavnem služila za porazdelitev tranzitnega tovora po odnosnih progah, kar se pa tiče prestolnice same, pa pač samo njeni savski strani, dočim sta za dunavsko stran določeni tovorni postaji Šaran in Klavnica. Zveza med savsko in dunavsko stranjo pa je normalnotirna in se pač ne da umisliti, da bi se v itak prometno silno obremenjeni normalni tir, ki vodi skozi savsko pristanišče in okoli trdnjave na dunavsko stran polagal še tir ozkotirnice, da bi se ozkotirni vozovi mogli za razkladanje ali prekladanje prevrniti na postaji Šaran in Klavnica. Pa je naša železniška uprava res zelo iznajdljivo rešila to vprašanje.

Na današnji savski tovorni postaji se je zgradila posebna rampa, na kateri se ozkotirni tir nahaja v višini poda normalnotirnih voz. Naročila pa je obe garnituri tovornih voz brez oboda, ali z ozkotirnim tirom na njih. Ti, kakor bi se moglo reči, trajektni vozovi se porinejo do čela privzdignjene rampe z ozkim tirom, in nanje pa z rampe ozkotirni vozovi, pa potem povleče lokomotiva vso kompozicijo z glavne tovorne postaje na dunavsko stran, kjer se blago, določeno tej strani prestolnice, razloži, ono, ki je namenjeno čez dunavski most, pa preloži v normalnotirne vozove.

Vsa dela za to novost v našem železniškem obratu bodo že v kratkem končana, tako da bi se menda že za mesec dni mogel pričeti ta trajektni prevoz po suhem med savsko in dunavsko stranjo. Dotlej bodo menda tudi že dovršeni trajektni vozovi. Stvar sama pa bo velikega pomena zlasti v stavbinskem pogledu za našo prestolnico, ker skoraj vse stavbinsko gradivo, ki se v največji meri porablja na dunavski, tovarniški strani mesta, prihaja v Beograd po ozkotirnici, pa se je doslej razkladalo vse le na savski strani, potem pa z raznimi vozili moralo čez hrib prevažati na drugo stran. In ker prinaša tudi znatne olajšave za tranzitni železniški promet, je ta novost gotovo vredna vsega priznanja.

Popularni in splošno priljubljeni komik
Szöke Szakall
»Ga lomi in bije« kot še nikoli poprej v veleburki
KATJA
Najnovejši Ufa zvočni tednik z slikami iz Ga-Pa!
Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri.
MATINEJA: Danes ob 10.30 dop. po ceni Din. 4.50
velefilm
B I T K A
ANABELLA IN INKIŠINOV

Bremena dušijo tehnike in fakulteto

Zborovanje visokošolcev za razveljavo nove tehniške uredbe

Ljubljana, 15. februarja.

Na javnem zborovanju v dvorani Trgovskega doma, na katerem so tehniki snoči manifestirali za ohranitev neokrnjene fakultete v Ljubljani, je slušatelj kemije Fakin predočil javnosti nekaj prav značilnih podatkov o stanju te fakultete od začetka do danes. V vsej dobi, kar je bila tehniška fakulteta pred 15 leti ustanovljena, jo vzdržujejo slušatelji domala z lastnimi sredstvi. Kmalu po ustanovitvi se je slovenska javnost prenehala zanimati za naše najvišje tehnično učilišče in od takrat ga spremljajo obupne finančne razmere, ki se leto za letom sistematično slabšajo. Dotacije in krediti so vedno manjši, vzporedno pa se stalno večajo bremena, ki groze slovenskega študenta zadušiti. Najprej se je vpisna taksa zvišala od 5 na 100 Din, nakar so prišle še šolnine v znani regresivni razdelitvi po neposrednem davku. Slušatelj, čigar starši plačajo 300 do 1000 Din neposrednega davka, plača za šolnine in vpisnine na leto do 277%, a kdor ima 550.000 Din davka, plača samo 6.5%. Ogromne so za študenta laboratorijske takse. Medtem ko kemik na beograjski tehniki plača za organski laboratorij le 350 Din, plača kemik v Ljubljani do 1400 Din na semester.

Če s temi dejstvi primerjamo socialno strukturo naše banovine, pridemo do presenetljivih ugotovitev. Številke povedo, da je med slušatelji univerze 80% otrok državnih in privatnih uradnikov, svobodnih poklicev in pridobitnih slojev samo 20% odpade na sinove kmeta in delavca, čeprav je v Sloveniji nad 75% pripadnikov teh dveh stanov. Na tehniki, kjer so bremena največja, so razmere še slabše. Tu odpade na otroke delavcev in kmetov le polnoma ali delno vzdržuje samih. Danes 12.5%, a 22% slušateljev tehnike se popolnoma ali delno vzdržuje samih. Danes se svobodnemu akademskemu študiju lahko posvetijo le oni, ki zmorejo za to potrebne visoke denarne žrtve. Razumljivo je, da pri takih pogojih frekvenca slušateljev zlasti na tehniki stalno pada in da se je število od leta 1924 do danes skrčilo skoraj za 50%. A dokler bo treba pri nas graditi še nešteto cest, železniških prog, mostov, javnih objektov in naprav, dokler bo naša industrija po večini vsa še v začetnih fazah in dokler bo v naši državi nad 2000 inozemskih strokovnjakov, ki niti našega državljanstva nimajo in zato po zakonu ne bi smeli imeti služb po naših tovarnah, tako dolgo se ni treba bati hiperprodukcije domačih inženjerjev in študija na tehniki pač ni treba otežkočati na tako neusmiljeno rigorozen način.

Za njim so govorili še gradbenik Vitek, ki je opozoril na katastrofalne posledice nove tehniške uredbe, in zastopniki slušateljev na posameznih oddelkih, ki so podrobno očrtali obupne razmere na svojih institutih. Na koncu so soglasno sprejeli resolucijo, ki jo odpošljejo prosvetnemu ministru in v kateri zahtevajo, da ministrstvo umakne novo uredbo, ki siromašnejšim dijakom onemogoča vstop na univerzo ter pomeni postopno ukinitev tehniške fakultete.

BANKA BARUH
PARIS (9o) 11. RUE AUBER
Telef.: Opéra 98.15 — Telef: Opéra 98.15
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 96
Banka jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu
Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:
BELGIJA: No. 3064.64 Bruxeles.
FRANCIJA: No 1117.94 Paris
HOLANDIJA: No. 1458.65 Ned. Dienst
LUKSENBURG: No 5967 Luxembourg.
naše čekovne nakaznice.

Ljudje, ki poleg trde stolice,
trpe na hemoroidih, morejo vzeti za izčiščenje črevesja zjutraj in zvečer po četrt čaše naravne
FRANZ-JOSEFOVE
grenčice
Ogl. reg. S. br. 15485/35

Nujna cestna dela na Kočevskem

Kočevje, februarja

Važne ceste držijo preko kočevskega sreza, saj ta srez veže Slovenijo preko Hrvatskega primorja z morjem. Najvažnejša je državna cesta Ljubljana-Kočevje-Sušak. Za njo je bilo svoječasno odobreno 10 milijonov kredita. Žal pa od te odobrene vsote doslej še ni bilo nič izplačano

Popravilo te važne prometne žile je nujno ne samo za kočevski srez, nego za vso Slovenijo. Kdor je katerikrat potoval po tej cesti, je moral samo ugotoviti nujnost preložitve najhujših klancev in ovinkov in na nekaterih mestih razširitve ceste. Ta najnujnejša dela so neogibna in bi jih bilo treba začeti takoj pomladi. Prvotno je bilo določeno, da bi se iz kredita v znesku 10 milijonov dinarjev izvršila temeljita popravila na cesti Ljubljana-Kočevje-Sušak tako, da bi se v kočevskem srezu za težki promet uredil odsek ceste Ribnica-Dolenja vas, in da bi se odsek ceste Kočevje-Livold razširil. Naposled bi bilo treba preložiti najnevarnejši klanec na tej cesti, to je klanec pri Feri. Znano je, kako se je na tem klancu lani ponesrečil tovorni avto, poln živine

Kako pa je z ostalim cestnim omrežjem v kočevskem srezu? Do leta 1930. so bile vse banovinske ceste v našem srezu prav v zelo slabem stanju. Od tega leta pa se zaznamujejo mnoga izboljšanja.

Z deli, ki bi se izvršila na tej cesti v kočevskem srezu, bi bilo pomagano tudi številnim brezposelnim. To bi bila znatna odpomoč za hudo stisko, ki vlada na Kočevskem zaradi lesne in rudarske krize.

Nujno potrebno pa je izvršiti še nastopna dela: Na banovinski cesti Dolenja vas-Kočevska Reka-Nove Laze je treba napraviti novo kamenito podlogo in cesto na novo trasirati, ker znaša dnevni promet na tej cesti nad 250 ton. Nujnega popravila je potrebna banovinska cesta Studenec-Hrib. Preložiti je treba cesto Gorenje-Stara cerkev. Nadalje je nujen nov železobetonski most pri Mozlju, ker je stari v skrajno slabem stanju. Naposled je treba na banovinskih cestah v našem srezu zravnati nekaj nevarnih ovinkov in preložiti nekaj prehudih klancev. Letošnji predlog proračuna cestnega sreskega odbora znaša 2,021.960 Din in ni nič večji od lanskega. Cestna doklada znaša 23% in je večja kakor lani. Dajatev pa se zaradi tega ne bo nič povečala, ker se je istočasno zmanjšala osnova.

Smolej drugi Srednjeevropec

Kolosalen uspeh Smoleja, ki je zasedel na 50 km 10. mesto ter pustil za seboj po tri Norvežane in Čehoslovake, enega Finca in vse tekmovalce ostalih narodov — Tudi ostali trije Jugosloveni so bili dobri — Žemva 20., Knap 21., Senčar 31. — Triumf Švedske

(Od našega posebnega poročevalca)

Ga - Pa, 14. februarja

Tudi današnji deveti dan olimpijskih zimskih iger je spet imel krasno solnčno vreme. Temperatura je v splošnem popustila, po južnih obronkih je solnce pobralo sneg, toda za potek prireditev, smuških in tudi drsalnih, ta neznaten pritisk milejšega vremena ne bo imel nobenih posledic. Proge — zdaj na vrsti samo še 50 km vztrajnosti tek — potekajo po severno ležečih terenih, kjer je snega še več kot preveč, za led pa skrbijo stroji in škropilci, ki ga po vsaki večji izrabi spet spremenijo v gladko ploskev. Po mestu od jutra do večera vse živo, vendar se pozna, da je mnogo včerajšnjih gostov vendarle privabilo posebej drsanje v dvoje v bližino ledenega stadiona pa tudi mnogo takšnih, ki sicer niso mogli na prireditev, pa so vsaj lahko pozdravili svojega kancelarja in številne visoke državne predstavnike. Danes jih ni toliko in tako vidnih, pa je vse nekoliko manj vznemirjeno in tudi varnostni organi imajo spet glavo na pravem mestu.

Naši, ki preživljajo prireditvene dneve skrito v udobnem penzionu, so bili danes med gledalci in izletniki, kolikor pač ne zaključujejo priprav za jutrišnji smuški maraton. Vsi so zdravi in dobre volje ter z zaupanjem čakajo na start zadnjih osem.

Stadion — vojaški tabor

Smuški stadion, ki dopoldne ni imel posebno velikega obiska, je nudil danes sliko veliko vojaškega tabora. Po tribunah, posebno pa v ograjenem prostoru pri startu in na cilju, so prevladovale vojaške uniforme devetih držav, ki so poslale v boj svoje vojaške patrulje. Osrednja postava vsega vrenja med nastopajočimi moštvi in njihovimi vodstvi je bil vojni minister general Blomberg, ki je po prihodu stafet sprejemal raport in čestital vsaki četvorici. Seveda je odmore izpolnjevala vojaška godba, za pregled poteka pa je skrbel napovedovalec; razen tega so na strmini pod veliko skakalnico z rdečimi trakovi popravili velika profila proge, kjer so bile označene najvažnejše točke in kontrole in so gledalci po premikanju tablic lahko sproti sledili premikanju vsake patrulje.

25 km proga

ki so jo trasirali za vojaške patrulje, je vodila od starta v smuškem stadionu v smeri proti Mittenwaldu ter šla v glavnem po terenih na vzhod, koder so šle stafete do vrha Wamberga, se nato s km 12 vrnila v stadion, odtod pa pod Kochelbergom, kjer je bilo strelišče, na zapadne višine do najvišje točke 1100 m pri Tonihütte, nato pa zmerom navzdol do dolinske postaje pod Kreuzeckom ter nazaj mimo Riessersee in pod Hausbergom v dolino in na cilj v stadion.

Potek tekmovanja

S starta so prvi odšli Finci, ki so v vodstvu ostali do konca; presmučali so progo v odličnem času in prišli na cilj v prav dobri, kondiciji. Italijani, ki so šli tretji, so že do km 6 pridobili nekaj minut ter so jim ostali tik za petami skoraj vso pot in se nazadnje za nekaj desetink sekund plasirali pred nje. Na cilju, kjer so za njihovo važno vlogo vedeli že vsi, najbolj pa maloštevilni rojaki, je bilo krika in vika, kakor že dolgo ne; ko se je ugotovilo, da so zmagali in med ostalimi na progi nimajo več nasprotnika, se je krik in vik spremenil v jok in poljubovanje — od sreče in veselja. Sicer pa je res, da so s to zmago pokazali veliko vztrajnost in tudi dobre sposobnosti kot strelci; patruljo je vodil kapitan Silvestri, ki je že pred osmimi leti tekmoval na enaki tekmi. Poljaki so šli kot drugi, pa so najprej zaostali za Italijani, potem pa kar po vrsti še za vsemi. Tretja najmočnejša patrulja je bila švedska, za katero pa se do zadnjega ni vedelo, ali bo ostala na tem mestu, ker so ji to mesto zelo ogražali Avstrijci; morda je bila kriva zlomljena smučka, s katero se je švedski vojak vlekel za ostalimi tremi in so ga morali vedno čakati, da ni mogla dovolj uteči avstrijskim planincem. Dobro so smučali Nemci, ki so se za svoj plasman borili s Francozi; ekipo je vodil znani tekmovalec poročnik Leupold ki je bil deležen še posebnega aplavza. Francozi niso bili dovolj nevarni, toda že po vrsti so se otresli Poljakov in Švicarjev, ki so v ostalem dobili tri minute pribitka zaradi nesestreljenega balona na strelišču, sami pa so zaostali za Čehi, ki jim v tej postavi — z Musilom kot vojakom — ni šlo baš dobro.

Svetovni prvak Schäfer

Drugi dogodek dneva je bilo drsanje moških v prostem. Med 26 raznimi znanimi drsalci sveta se je blestelo tudi ime večletnega svetovnega prvaka Schäferja, kar pa vendar ni bilo dovolj, da bi bila naprava onstran kolodvora videla takšen naval, kot je bil včeraj. Nekaj je pomagalo tudi to, da so promet k stadionu zajezili že mnogo pred vhodi in so gledalci prihajali pred vrata že zelo razredčeni in razcepljeni na vzhod, zapad, sever in jug. Kakor rečeno, arena ni bila popolnoma polna, toda še zmerom zasedena z več kot 10.000 gledalci. Žreb je glavno atrakcijo popoldneva postavil na štiri mesta pred zadnjim, tako da se je pred nami vrstila vrsta inozemcev in domačih, ki so z redkimi izjemami predvajali originalne sporede in smo res videli največ, kar lahko nudijo najboljši drsalci. Zanimivi so bili nastopi žilavih Japoncev, ki so se v s svojimi majhnimi in mišičastimi postavami zelo razlikovali od dolgih Angležev in Američanov, pa zato pokazali mnogo znanja in sigurnosti. Seveda jim sodniški jbor — to je pač povsod tako — ni meril točk tako širokogrudno kot ostalim, predvsem ljudem s staro slavo. Po odmoru, v katerem so led znova pogladili, je okoli 17.15 nastopil težko pričakovani Schäfer, ki je dokazal, da je na tem polju bolj doma kot na navadnih tleh. Drsal je sigurno, toda imeli smo vtis, da se mu polagoma bližajo še nekateri — najbolj domači Avstrijci, ki imajo menda glavno šolo pri njem, pa tudi Nemec Baier ter Angleži in Kanadci Po Schäferjevem nastopu so gledalci v glavnem zapustili stadion, kar je tukaj že kar običajno; ko mine glavna senzacija in publika izve, kakšen je rezultat, oziroma vidi, kako je šlo favoritu, se premakne drugam . . . Kajti spored je zgoščen in kdor hoče videti od vsega vsaj glavno, mora hiteti! Po točkah je vrstni red: Schäfer 427, Baier 401.2, Kaspar 400. 1.

Ogromen obrat

beležijo v teh slavnostnih dneh vsi poštni uradi po olimpijskem mestu. Pomožni telefonski uradi in telefonske govorilnice so nameščene po vseh napravah, kjer se vršijo prireditve, tako da novinarji z vseh strani lahko kar naravnost opravljajo službo z domom. Glavno vrvenje pa je seveda v centrali, tiskovnem uradu, kjer od ranega jutra do polnoči ropotajo dolge vrste strojev, kjer se slišijo vsi jeziki sveta, kjer je vsak, ki ga vidite premetavati skladovnice papirja in sestavljati poročila, redakcija zase. Poleg te delavnice, kjer je kolikor toliko vzdržno zgodaj zjutraj ali pozno zvečer, ko prijetne pečice širijo tako blagodejno toploto, je prostor, kjer je nameščenih 12 telefonskih kabin, poleg njih pa velik poštni urad, kjer lahko opravite vse od telefonskega razgovora do najbolj zapletene poštne eskpedicije s slikami ali brez njih. Zanimanje raznih poročevalcev je zelo različno; najbolj zavidanja vredni so oni, ki pridejo po končanem izletu proti večeru v to izdelovalnico celih grmad olimpijskega gradiva, si prečitajo tistih najmanj 20 ali 30 komunikejev, ki izhajajo dnevno, napišejo kratko brzojavko, ali stopijo za hip na telefon in spet lahko izkoristijo veliko ugodnost brezplačnega in udobnega obiska vseh prireditev po Garmischu. Neprecenljiv je na tej ogromni prireditvi brezžični prenos z vsake olimpijske prireditve po vseh ostalih, hkrati pa tudi povsod drugod, kjer je zbranih le nekaj več ljudi. Ali na Zugspitze, ali na veselici v veliki, nalašč za večje prireditve zgrajeni lopi »Kraft druch Freude«, ali doma v postelji, povsod ste zvezani z vsemi sportnimi postojankami in povsod je na delu — samo en človek. Kraj, kjer si človek lahko izdatno privošči čakanja in suvanja s komolci, je vestibul glavne pošte pri kolodvoru, kjer se — preden odhaja ali ko prihaja — ustavi menda vsakdo. Največ slabe volje je zaradi kupovanja olimpijskih znamk, ki pa so jih zdaj, odkar so ljudje dvignili glas — začeli prodajati kar po cestah in stadionih. Statistike bodo šele vrgle pravo luč na to skrbno proučeno in odlično organizirano poštno službo, ki je seveda samo taka zmožna obvladati ogromno delo v teh dnevih. Poštna uprava ima tukaj v režiji tudi avtobusni promet, ki je posebno za krajevni promet zelo ojačen. Krasni, razkošni vozovi prevažajo publiko, smučarje, tekmovalce in novinarje po raznih, za ljudi z dolžnostmi še precej oddaljenih olimpijskih tekmovališčih. Samo nekaj vpogleda v velike in drage tehnične priprave, ki so bile potrebne za razširjenja telefonskih in brzojavnih zvez ter brezžičnih prenosov v šestih jezikih hkrati, je zgovoren dokaz, da je organiziranje letošnje olimpiade prevzela država, ki je zdaj v velikem razmahu povsod.

L. S.

Potek smučarskega maratona

Garmisch-Partenkirchen, 15. febr.

Davi ob 8. je bil v smuškem stadionu start za vztrajnostni tek na 50 km, pri katerem je šlo v težko borbo izmed 45 prijavljenih 35 tekmovalcev, med njimi s polnoštevilno ekipo štirih tekmovalcev samo 7 držav, namreč Švedi, Finci in Norvežani, od srednjeevropskih držav pa Jugosloveni, Čehoslovaki, Italijani in Nemci. Že sam start v tej panogi je dokaz, da so naši smučarji sposobni in vredni konkurence v

Naša najboljša v teku na 50 km Smolej in Žemva

vseh disciplinah, ne pa samo kot specialisti v tej ali oni panogi. Še pomembnejše je dejstvo, da so od naših prišli vsi štirje na cilj, razen enega v nadpovprečnih časih, dočim so na pr. Čehoslovaki, ki so sicer postavili najboljšega Srednjeevropca izgubili Mihalka na progi zaradi zlomljene smučke, Norvežani pa Samuelshauga zaradi poškodbe na roki ter imajo plasirane samo 3 ljudi.

Naš najlepši uspeh

Slednjič smo danes v tej hudi konkurenci ponovili svoj lanski uspeh iz Tater, kjer pa ni bilo Italijanov in Nemcev, in smo s Smolejem zopet zasedli 10. mesto v vrsti kanonov, drugo mesto pa med srednjeevropskimi narodi. Uspeh naših tekmovalcev s Smolejem na čelu je presenetil vse tukajšnje strokovnjake, ker niso verjeli, da bi se mogli Jugosloveni plasirati tako ugodno ter pustili med drugim za seboj tudi estonskega prvaka. Čeprav je Senčar prispel kot 31. na cilj, je vseeno pustil za seboj znanega nemškega smučarja Marxa, ki je bil pred 3 leti v Jugoslaviji učitelj naših smučarjev.

Proga

Vreme je bilo jasno, temperatura zjutraj 8 stopinj pod ničlo. V začetku bi bilo več gledalcev, kakor okoli tisoč. Pozneje pa je njih število naglo naraščalo. Proga je šla skozi najromantičnejše kraje. Največji vzpon je bil med 13. in 15. km in je znašal skupno 1000 metrov. Postaja za odpočitek je bila pri 23. km. Od tod je šla proga skoro neprestano navzdol.

Kako so smučali naši

Smolej je šel od naših kot prvi na start ob 8.06. Sledili so mu Knap ob 8.11, Žemva ob 8.28 in Senčar ob 8.39.

Smolej

Smolej je vzel tempo kar od začetka in prispel do 8 km v 38.27, do 13 km v 56.45, do 18 km v 1:31.28, do 25 km v 2:03.35, do 30 km 2:19.45, do 39 km 2:57, do 44 km 3:23.08, na cilj pa v času 3:47.40.

Žemva

V enakih odcepkih so bili časi Žemve tile: 40.37, 59.02, 1.34.35, 2.08.10. 2:25.13, 3:04, 3:12.31, na cilj pa 3:59.13.

Knap

Knapovi časi so bili: 40.50, 1:00.43, 1:36.28, 2:09.45, 2:26.18, 3:05, 3:32.23, na cilju pa 3:59.17.

Senčar

Njegovi časi so bili: 43.11, 1:01.51, 1:44.44, 2:22.13, 2:40.25, 3:24, 3:54.34, na cilju pa 4:20.20.

Smolej in njegov uspeh

Pri 13 km to je pri drugi kontroli, je bil naš najboljše, Smolej, na 16. mestu in so bili do tega mesta razen 10 severnjakov na boljšem še vsi štirje Italijani in Ceh Musil. Do 24 km si je Smolej kljub defektu na eni palici, ki pa jo je na srečo kmalu popravil, izboljšal svoj položaj za dva Italijana in enega severnjaka, Finca Heikkinena Kalleja ter imel do tjakaj že 13. najboljši čas izmed vseh na progi. Naslednja važna točka je bila 39 km v vasi Klais, kjer so tekmovalci prihajali z zadnjih višin v strmem smuku v dolino ter se od tod v glavnem že rešili najtežjih naporov in se vračali zadnjih 11 km proti stadionu. Na tej prehodni točki je bil Smolej že na 12 mestu. Na tem delu proge se je otresel drugega Italijana Senonerja, z Italijanom Demetzem pa sta imela tamkaj po čudnem naključju enak čas, kar pomeni, da je Demetz kapituliral šele v zadnji petini. Za 3 minute boljši je bil tamkaj edini srednjeevropski konkurent Musil. Zadnjih 11 km pa sta Smolej in Musil smučala v razmerju 52.12 proti 50.40, torej z naskokom skoraj dveh minut v korist Smoleja. Druga žrtev Smoleja na zadnjem delu je bil Norvežan Hatten, ki je imel sicer 1 minuto naskoka, pa je Smolej spurtal do cilja za cele 4 min. boljše od njega. Bolj za število, kakor za važnejša mesta so tekmovali Američani, Estonci in Japonci.

Podrobni rezultati

1. Viklund (Švedska) 3:30.11. (zlata kolajna).
2. Wikström (Švedska) 3:33.20 (srebrna kolajna).
3. Englund (Švedska) 3:34.10 (bronasta kolajna).
4. Bergström (Švedska) 3:35.50.
5. Karppinen (Finska) 3:39.32,
6. Tufft (Norveška) 3:41.18,
7. Heikkinen Frans (Finska) 3:42.44.
8. Niemi (Finska) 3:44.14.
9. Musil (ČSR) 3:46.12.
10. Smolej (Jugoslavija) 3:47.40,
20. Žemva (Jugoslavija) 3:59.13,
21. Knap (Jugoslavija) 3:59.17,
31. Senčar (Jugoslavija) 4:20.20.

Hokej na ledu

Danes dopoldne se je vršila finalna hokej tekma med Kanado in Češkoslovaško. *Kanada: Češkoslovaška 7 : 0 (4 : 0, 2 : 0, 1 : 0).*

Čehoslovaki so v zadnjih treh igrah docela popustili in niso zabili niti enega gola.

Drevi ob 21. se bo vršila tekma med Anglijo in Ameriko. Če zmaga Anglija, postane olimpijski prvak in bo jutrišnja tekma med Kanado in Ameriko odločala le za 2. in 3. mesto. Ako zmaga proti Angliji Amerika, bo odločevalo število točk, oziroma razlika golov. Vsa štiri moštva, namreč Anglija, Kanada, Amerika in Češkoslovaška igrajo v finalu. Dosedanji rezultati teh moštev so bili: Anglija : Kanada 2 : 1, Amerika : ČSR 2 : 0, Anglija : ČSR 5 : 0, in Kanada : ČSR 7 : 0.

Dvosedežni bob

Danes so dvosedežni bobi absolvirali zadnja dva teka, po katerih je bil končni izid naslednji: 1. Amerika I 5 : 05.19, 2. Švica II, z. Amerika II, 4. Anglija I, 5. Nemčija I, 6. Nemčija II.

Jutri se zaključijo igre

Jutri je veliki zaključni dan, za katerega se pripravlja vse, kakor za velik prazник. Po mestu bo dopoldne ustavljen ves avtomobilski promet, ker bi sicer množice ne mogle priti pravočasno v stadion. V zadnjem hipu so postavili še nekaj zasilnih sedežev in stojišč. Predprodaja vstopnic bo začela že ob 4. zjutraj.

Za start na veliki skakalnici za zadnje olimpijske kolajne je pripravljenih 50 skakačev iz 14 držav, med njimi najboljše znamke Norvežanov, ki so si po dolgem izbiranju določili naslednje skakače: Birger Ruud, Andersen, Walberg in Kongsgaard.

Novšak škače prvi

Kot prvi bo šel na start naš Novšak, ki bo zaradi tega postal slaven že pred otvoritvijo. Jakopič Albin bo 14., Palme 26., Pribovšek pa 38. Kakor se zdi, se bosta za zlato kolajno borila Birger Ruud in Sved Eriksson, pa tudi vrsta drugih ni kar tako.

(Najnovejše vesti glej II. stran).

PRI ŽIVČNIH BOLEČINAH PREHLAJENJU in HRIPI
VZEMITE NIBOL TABLETE
Mr. BAHOVEC
V lekarnah 20 tabl. Din 20·— ali pa 40 tabl. Din 34·—
Proizvajalec:
APOTEKA Mr. L. BAHOVEC LJUBLJANA
NIBOL TABLETE BAHOVEC
APOTEKA Mr. BAHOVEC LJUBLJANA
NIBOL

Avtomobilska nesreča pri Rimskih toplicah

Trgovec Josip Lenardić iz Zagreba mrtev, tri osebe ranjene

Celje, 15. februarja

Okrog 40 let star, oženjeni trgovec s sadjem in zelenjavo, Josip Lenardič iz Zagreba je pred kratkim kupil veliko količino jabolk pri Kmetijski družbi v Celju. Pred dnevi je spravil prav lepo partijo jabolk, 3.000 kg s tovornim avtomobilom iz Celja v Zagreb.

V petek je spet prispel v Celje in se dogovoril z avtoprevoznikoma, bratoma Dolinškoma iz Celja, da mu bosta prepeljala nadaljnjih 9.975 kg jabolk v Zagreb. Okrog 21.30 so se Lenardič, neki njegov tovariš in brata Dolinška odpeljali s težko naloženim tovornim avtomobilom iz Celja. Ko so se vozili iz Rimskih toplic proti Zidanemu mostu, sta nenadoma ugasnila reflektorja na avtomobilu. Avtomobil je začel na poledeneli cesti drčati in je zdrknil čez cestni rob, nato pa se je skotalil nizdol po pobočju proti Savinji. Avtomobil je treščil v neko drevo s tako silo, da se je preklal. Zadnja polovica avtomobila s tovorom vred je treščila v Savinjo, prednji del pa je obtičal ob drevesu. Udarec je bil tako silen da je Lenardiču, ki je sedel na levi strani, kjer je avtomobil zadel v drevo, počila lobanja. Dobil je tudi hude zunanje poškodbe in na mestu izdihnil. Eden bratov Dolinškov je občutno poškodovan po glevi, ostala dva pa sta dobila samo lažje poškodbe. Drevo, v katerega je zadel avtomobil, je preprečilo, da sprednji del ni padel v Savinjo, pri čemer bi bili najbrže vsi štirje našli smrt.

Danes je prispela na kraj nesreče uradna komisija. Razbiti avtomobil so izvlekli na cesto. Truplo nesrečnega Josipa Lenardiča, ki je bil soliden in simpatičen trgovec, bodo prepeljali v Zagreb.

Nepojasnjene aretacije

Pričetkom januarja smo poročali o aretacijah, ki so bile nenadoma izvršene na dan Treh kraljev. Kakor znano, so bili aretirani uradnik Roman Pahor, ki se je pred dobrim letom vrnil iz konfinacije na Ponzi, dr. Lado Turina, ki je lani dovršil studije na trgovinsko-gospodarski visoki šoli v Trstu, oba iz Trsta, uradnik Ferluga, ki je bil menda uslužben pri tvrdki Singer, s Kontovelja, dalje dijak Vremec iz Doline, 14 fantov z Opčin, 2 s Proseka in 1 s Kontovelja. Niti teden dni nato je bil, kakor poročajo tukajšnji listi, v Trstu na ulici aretiran zdravnik dr. Stanko Sosič, okrog 15. januarja pa še trgovec Gregorič od Sv. Jakoba v Trstu. Govorilo se je tudi še o drugih aretacijah, a vse kaže, da so bile te govorice neutemeljene. Vsekakor so bili nekateri izmed aretiranih ki so bili najmanj osumljeni, po nekaj dneh izpuščeni iz zaporov. Sedaj je v zaporih okrog 20 oseb. Takoj po aretaciji so jih prepeljali v Koper, po strogi preiskavi, ki je trajala skoraj mesec dni, pa so jih v poslednjih dneh spet privedli v Trst in so sedaj v sodnih zaporih v Coroneu.

NAZNANILO!

Otvorili smo na Tyrševi cesti št. 37. sprejemališče za barvanje in kemično snaženje vsakovrstnega oblačila, ter blaga. Barvanje vsakovrstnega krzna. Pranje in svetlolikanje. Za točno in solidno delo se priporoča

Jugobarvarna Kamnik

Današnji nogometni spored

Naposled pričnejo tudi borbe za pike. Zaenkrat igra samo podsavezni prvi razred. Za prvo nedeljo so določeni pari: V Ljubljani, igrišče Primorja: Primorje - Ilirija; v Mariboru, igrišče Železničarja, Železničar-Rapid; v Celju igrišče Celja, Celje-Hermes; v Čakovcu igrišče ČSK, ČSK-Atletiki.

Vse tekme pričnejo ob 15.15; predtekme pričnejo ob 13.30.

Že prva nedelja nudi zanimiv in pester spored. Vse tekme so zelo važne, protivniki so prilično izenačeni po močeh, tako da se ne more za noteno tekmo vnaprej tipati na zmagovalca. Nogometni sport je poslednje čase pri nas zašel gmotno navzdol, naj se občinstvo odzove polnoštevilno vabilom klubov in z malenkostno vstopnino pomaga klubom!

Turistično - sportni odbor za dvig lahke atletike in pripravo atletov za olimpijado opozarja vse lahkoatlete ljubljanskih klubov, da v torek prevzame zopet trening lahkoatletov vseh ljubljanskih klubov sportni učitelj g. Klein. Treningi v Ljubljani: vsak torek, četrtek in soboto od 18.30 naprej v telovadnici II. realne gimnazije na Poljanski cesti, vhod iz Ciril - Metodove ulice, za skupino Korotan, Primorje in Slogo, vsak ponedeljek, sredo in petek od 20. do 22. ure v telovadnici na liceju, Bleiweisova c., za skupino Ilirija, Jadran, Planina. Atleti Slovana naj se zaenkrat razdelijo v obe telovadnici. Vsako sredo od 16. naprej in nedeljo dopoldne od 9.30 naprej se vrši na igrišču Primorja cross - country trening za vse srednje in dolgoprogaše. V nedeljo istotam in ob istem času tehnični trening za metalce.

SK Ilirija (nogometna sekcija) sklicuje v ponedeljek ob 20. v restavraciji Strukelj plenarni sestanek. Vse člane sekcije, predvsem starešine prosimo, da se sigurno udeleže sestanka.

SK Slovan. V ponedeljek ob 20. v gostilni pri Krušiču I. redna odborova seja.

SK Reka. Seja upravnega odbora v torek ob 20. v gostilni »Konzum«, Tržaška cesta. Za tekmo s Slavijo mora biti I. moštvo ob 10. v garderobi.

S. K. Slavija. Prvo moštvo igra dance ob 10. na igrišču Reke s I. moštvom Reke. Oprema bo na igrišču v garderobi.

Vsak naročnik je zavarovan za 10.000 Din

Vzrok teh aretacij še ni objavljen. Po Trstu in okolici krožijo sicer govorice o tem in onem. Vendar njihova verodostojnost še ni dokazana. Nekateri jih spravljajo v zvezo z zagonetnimi božičnimi darili, ki so jih neznanci razdeljevali med ljudi na Krasu in v Istri. Dejansko se je zaradi teh darov uvedla obširna preiskava po raznih vaseh. Po govoricah, ki krožijo o teh božičnih darilih, so neznanci v božični noči kar s tovornimi avtomobili prevažali darila in jih postavljali pred vrata, v veže in na okna hiš ljudi, ki jim je bila tajinstvena božičnica namenjena. Očividno pa je bila ta govorica pretirana, ker bi tak promet s tovornimi avtomobili od hiše do hiše, od vasi do vasi le stežka ostal neopažen. Predvsem pa je neverjetno, da bi bili fantje, ki so bili aretirani pretekli mesec, poznali toliko ljudi po vsem Krasu in Istri, razpolagali s tolikimi sredstvi za darila in celo s tovornimi avtomobili za njihov prevoz, da v ostalem o njihovi lojalnosti niti ne govorimo. Sicer pa bi bilo čudno že to, če bi se morali, pa čeprav bi bili kaj takega sploh zagrešili, za taka dejanja zagovarjati pred sodiščem.

Po drugih govoricah so bile aretacije v zvezi s splošnim razpoloženjem, ki je nastalo v zadnjem času ne le v Julijski Krajini. Slednjega mnenja sta na podlagi svojih informacij tudi pariška »Ere Nouvelle« in ženevski »Le Travail«, ki sta pred dnevi objavila o tem krajši poročili.

Življenje in blago jim je zaupano

Položaj strojevodij ni v skladu z naporno službo

Ljubljana, 15. februarja.

Na naš članek »Strojevodje in srednje šole«, ki je bil objavljen 12. t. m., smo dobili iz železničarskih krogov potrdilo, da so bile navedbe do pičice točne, a da bi bilo treba dodati še nekatere važne dopolnitve. Najvažnejše dopolnitve so pač naslednje:

Preden postane človek strojevodja, mora poleg dovršene osnovne in morebitne nižje srednje šole, tri do štiriletne vajenske dobe in dveletnega dela v delavnici kot pomočnik voziti v praksi dejansko 7 do 9 let kot kurjač, nakar postane šele pomožni strojevodja. V tej lastnosti mora voziti navadno 15 do 16 let, potem šele postane stalni strojevodja. Kot pomožni strojevodja ima plače, družinskih doklad in kilometrine okrog 1.200 Din mesečno in to po približno 14 letih službe pomožnega strojevodje. To so kolikor toliko stalni dohodki. Če zna in more šteditis premogom, za kar je potrebna največja skrb in tudi sposobnost, dobiva premije, od katerih pa se mu n. pr. v območju ljubljanske direkcije odteguje 20 odstotkov. V območju zagrebške direkcije ni teh odtegljajev. Denarne kazni za vsak najmanjši prestopek in pogreško so na dnevnem redu in zelo občutne, da znašajo v gotovih primerih mesečno povprečno 100 Din in še več. Redki so strojevodje, ki jim mine mesec brez denarne kazni.

Olja za mazanje lokomotive dobiva strojevodja 10 do 12 gramov pro kilometer, kar je za večino strojev, zlasti v dravski banovini zelo pičlo odmerjeno. Recimo, da porabi na eni turi 80 do 110 kg in da je tako prekoračil dovoljeno količino. Protivrednost prekoračene količine se mu odteguje od premije za premog in, če te ni, od kilometrine. Če maže stroj premalo in nastane zaradi tega defekt na progi, je kaznovan, poleg tega pa je vedno vsaj delno tudi materialno odgovoren za nastalo škodo. Ako pa ne izhaja z določenim oljem, mora za večjo porabo sam nositi stroške. In tako se torej godi skoraj vsem vestnim strojevodjem — to je večini. A tudi premije za premog so omejene. Pri novih velikih strojih »Borsik«, kjer je večja štednja mogoča, je n. pr. prištedil 1.200 Din, meja pa znaša 1000 Din, torej gre 200 Din v korist železniške uprave. Ako pa je strojevodja istočasno čuval svoj stroj in ga mazal, kakor zahteva (od dobrega mazanja strojnih delov je odvisna v doberšnem delu varnost prometa) ter pri tem prekoračil dovoljeno količino, mora vkljub temu, da je prihranil železniški upravi 200 Din na premogu, plačati olje iz svojega.

Ni menda v državi službe, ki bi se po važnosti, odgovornosti ter duševnem in fizičnem naporu mogla primerjati s službo strojevodij in kurjačev na železnici in ki bi bila tako izpostavljena pritisku v pogledu praktičnega dela neuvidevnemu birokratizmu. V sosednjih državah so strojevodje bolje plačani kakor pa pri nas.

Iz vsega tega in iz onega v članku »strojevodja in srednja šola« sledi: Zahtevajte šolsko izobrazbo in znanje, kjer je potrebno in umestno. Nikar pa ne zahtevajte praznega šolskega znanja za strokovno izvrstno usposobljeno osebje, zlasti nikar ga ne zapostavljajte moralno in materialno. Razumljivo je, da bo vsak prej zaupal svoje življenje inteligentnemu, krepkemu, strokovnjaško izvrstno usposobljenemu strojevodji s »samo« osnovno šolo, kakor pa morda nesigurnemu in živčno že izčrpanemu »diplomiranemu« strojevodji.

Ne uničujmo socialnih ustanov

Ljubljana, 15. februarja.

Pred dnevi je prišlo v javnost, da namerava mestna občina odpovedati Vajenskemu domu prostore v šentpetrski vojašnici. Razumljivo, da je ta vest ozlovoljila občinstvo, posebno še obrtniški stan, ki si je za ustanovitev tega prepotrebnega doma toliko prizadeval.

Vajenski dom v vzhodnem traktu bivše šentpetrske vojašnice so otvorili jeseni leta 1933. Te prostore so dolga leta uporabljali invalidi. Kuratorij Vajenskega doma je s podporami oblastev in denarjem obrtnikov ves trakt tako preuredil, da ustreza svojemu namenu po vseh predpisih vzgoje in higiene. Ni dvoma, da v doglednem času ni misliti na druge prostore ki bi v taki meri ustrezali namenu vzgoje in preskrbe mladega obrtniškega naraščaja, kar more potrditi vsakdo, ki pozna v podrobnosti delo tega zavoda in je imel kdajkoli vpogled v njegovo notranje življenje.

Pogled v gornji del velike obednice

Mestna občina argumentira svojo nameravano odpoved s tem, da potrebuje te prostore za razširjenje splošne bolnišnice, za katero mora vsako leto plačevati precejšen znesek. S postavitvijo 40 bolniških postelj v domu se namerava otresti teh bremen. Odprto pa ostaja vprašanje, v koliko bi se ta bremena zmanjšala ob primerni preureditvi in opremi prostorov, ki bi mogli ustrezati le za največjo silo in za kratek čas. Da je šentpetrska vojašnica najmanj primerna za bolnišnico, smo čuli iz ust strokovnjakov, ko so to zadevo javno obravnavali. Zato bi bilo pametnejše, da občina za začasno razširjenje bolnice poišče primernejše prostore. Če pa že hoče dobiti prostor za 40 bolniških postelj v vojašnici, naj izprazni južni in zapadni del zgradbe, v kateri je nekaj pisarn in stanovanj, za katere ne bo težavno najti drugod primernih prostorov. V tem delu stavbe bi se prostori najceneje preuredili za bolnišnico in bi mogel tako tudi Vajenski dom ostati tam, kjer je sedaj.

Občina ponuja Vajenskemu domu Waldherrjevo hišo v Beethovnivi ulici, kjer je bila prej gimnazija, zdaj pa je meščanska šola. Ne glede na to, da ti prostori nikakor niso primerni za dom vajencev, bi si s tem občina naprtila nove skrbi, kam namestiti sredi šolskega leta meščansko šolo.

Vajenski dom oskrbuje trenutno 94 mladeničev, ki imajo tu res pravi dom. Složno življenje, ki vlada v njem, more biti za vzgled vsaki sorodni ustanovi. Veliko število vajencev priča, kako potrebna je bila ustanovitev tega doma. Odlično vodstvo doma ima odločilen vpliv tudi na duševni napredek gojencev, ki se v prostih urah zanimajo za vse mogoče reči. Prav marljivi so v veliki knjižnici, ki ima že okrog 4000 knjig. V veliki dvorani imajo tudi svoje lutkovno gledališče, v katerem prirejajo predstave vsak praznik in nedeljo. Imajo tudi svoj tamburaški orkester, ki je že prav dobro vigran, skratka vse, kar jih more tudi v prostih urah vzgoji primerno zaposliti.

V zadevi ohranitve te lepe in potrebne socialne ustanove se je v četrtek zglasil pri g. županu dr. Adlešiču predsednik kuratorija g. Rebek z nekaterimi člani ter mu predlagal za bolnišnico preureditev prostorov v zapadnem in južnem delu vojašnice. Pri tej priliki so g. županu tudi pojasnili vso neprimernost Waldherrjeve hiše za namene doma. G. župan je sicer vztrajal pri nameravani odpovedi in zatrjeval, da ni upanja, da bi mogel Vajenski dom ostati v vojašnici 20 let, za kolikor se glasi pogodba, pri enoletni odpovedi v nujnih primernih, pač pa je obljubil, da bo preučil tudi od kuratorija predloženi predlog.

Kakor je razširjenje bolnišnice nujna in pereča zadeva, vendar menimo, da ne gre na račun tega vprašanja zavirati ali celo onemogočati razvoja in obstoja druge prepotrebne ustanove, posebno še, kadar je mogoče najti rešitev, ki bi z ustvarjanjem novega ne rušila že obstoječega. Vprašanje vzgoje in preskrbe obtrniškega naraščaja Ljubljana kot središče vse obrti Slovenije nikakor ne sme zanemarjati!

Strežnice v bolnišnicah

V Beogradu so se kvalificirane bolniške strežnice združile v zadrugi, ker ne najdejo v bolnišnicah primernega udejstvovanja

Beograd, 14. februarja.

Nova zadruga je ustanovljena v Beogradu. Imenuje se Zadruga diplomiranih bolniških sester. Poleg ideje in namena samopomoči je povod te zadruge še nekaj drugega, kar je v zvezi s problemom naših bolnišnic in zdravstvene službe. Šolane bolniške strežnice so se osamosvojile v svoji zadrugi zaradi tega, ker se ne morejo primerno udejstvovati v naših bolnišnicah.

V Ameriki, Angliji, Franciji, Nemčiji in v raznih drugih državah v bolnišnicah že davno ni več strežnic ali sester brez temeljite strokovne izobrazbe. S kvalificiranimi bolniškimi strežnicami so se seznanili v Srbiji med svetovno vojno, ko so prihitele na pomoč razne misije. Prva šola za izobrazbo bolniških strežnic je bila ustanovljena v Beogradu, potem pa so sledile take šole v Zagrebu, Ljubljani in Skoplju. Te šole vzgajajo strokovnjake za nego bolnikov, sprejemajo pa samo gojenke, ki imajo štiri razrede gimnazije, v zadnjem času pa prihajajo v šolo tudi take, ki imajo veliko maturo. Iz šol je izšlo doslej okrog 800 sester. V naših bolnišnicah pa deluje le malo število absolventk teh šol, dočim je v službi mnogo strežnic brez srednje šole in tudi takih, ki niso dovršile cele osnovne šole. Za službo so se usposobile na štiri do šest tedenskem tečaju v bolnišnicah. Šolane bolniške strežnice v Beogradu trdijo, da službujejo v mnogih bolnišnicah tudi take strežnice, ki nimajo niti tega tečaja.

Ni res, da nočemo služiti v bolnišnicah, trdijo diplomirane sestre v Beogradu, pač pa je res, da se z nami v mnogih bolnišnicah ravna kakor s služinčadjo. Me pa nismo sluge, temveč strokovnjakinje za nego bolnikov. Nega bolnikov je drugod posebna nova medicinska panoga, ki ima n. pr. v angleških in ameriških vseučiliščih svojo katedro. Pri nas pa je sestra šteta še vedno med »nižje zdravstveno osebje«.

Strokovno izobražena sestra pride v bolnišnico, zdravnik pa ji naroči: Bolničarka, stopite gori v mojo sobo in zlikajte mi hlače! — Jaz nisem bolničarka, odgovori sestra, če so vsi, ki delujejo v bolnišnici, bolničarji, potem ste bolničar tudi vi. — Tak odgovor se smatra seveda za upor podrejenega osebja in strokovno izobražena sestra ne najde mesta v bolnišnici. Neka bolnišnica je nedavno zahtevala 18 šolanih sester, a ni v bolnišnici ostala niti ena. Celo v novi beograjski občinski bolnišnici so strokovno izobražene strežnice, ki imajo poleg strokovne šole še po šest in več razredov gimnazije, naletele na neznosne razmere. Nihče ni hotel razumeti, da njih udejstvovanje ni samo fizično delo in da zahteva tudi največje duševne napore.

Strokovno izobražene strežnice zahtevajo v prvi vrsti zaradi bolnikov uvedbo novih metod v bolnišnicah. Strežnica ne more delati za kakih 60 bolnikov, ker mora opazovati vsakega posameznega od jutra do večera, beležiti vse znake in izpremembe bolezni ter o tem obveščati zdravnika. Vplivati mora na duševno razpoloženje bolnika, da odpravi njegov strah in njegovo nezaupanje do zdravil in do zdravnikove intervencije. Skrbeti mora tudi, da bo bolnik odnesel iz bolnišnice primerne pojme o zdravstvu. Statistika mednarodnega združenja strokovno izobraženih bolniških strežnic je ugotovila, da bolniki pri pravem udejstvovanju šolanih bolniških strežnic za več dni prej zapuščajo bolnišnice, kakor pa oni bolniki, ki se zdravijo v bolnišnicah, kjer se izobražene strežnice ne morejo pravilno udejstvovati.

Izobražene bolniške strežnice izražajo lepo priznanje vojaškim bolnišnicam. V beograjski vojaški bolnišnici deluje 20 absolventk beograjske šole in vojaški zdravniki so razumeli pomen novih metod pri negi bolnikov. Primerno udejstvovanje najdejo mnoge strokovno izobražene strežnice tudi v raznih ustanovah socialne medicine in pri zdravstvenih zadrugah. To pa ni dovolj in je vedno več šolanih bolniških strežnic, ki ne najdejo primerne zaposlitve. Zadruga diplomiranih sester ima dva oddelka: oddelek za nego bolnikov doma, ki že posluje, in oddelek za delovanje na področju socialne medicine. Mnogi bolniki, ki se zdravijo doma, so že izrekli zadrugi svoje pohvalno priznanje. Tudi privatni zdravniki so zadovoljni z delom izobraženih strežnic. Zadruga upa, da bo njen oddelek tako napredoval, da bodo organizirane članice revnim ljudem lahko nudile tudi brezplačno pomoč. Oddelek za socialno medicinsko delo je osnovan, njegova organizacija pa še ni izvedena. Važna naloga zadruge je seveda tudi poglobitev in izpopolnitev strokovnega znanja članic.

Po potopu albanske jadrnice

Šibenik, 15. februarja

Prebivalstvo severne Dalmacije še vedno s tugo razmišlja o nesreči albanske jadrnice »Tiranec«, pri kateri so storili smrt štirje ljudje in se je samo eden po naključju rešil od vse posadke. Mnoge ribiške ladje so vneto iskale trupla žrtev katastrofe. Neka ribiška barka iz Velikega Iža je zdaj našla dve trupli. Enega utopljenca so našli na obali otočka Škulja, ki je celo miljo oddaljen od kraja brodoloma. Pol milje od tam pa so na otočku Kurba našli drugo truplo. Iz Tijesna je prišla od sodnije določena komisija, ki je odredila pogreb obeh žrtev. Ribiške barke so še na delu, da bi otele iz morskih valov ostali dve žrtvi.

Značilno je, da sta bili najdeni trupli zamotani z nogami v žice, s katerimi so bili povezani tovori na jadrnici naloženega sena. Ko je ladja treščila ob greben »Vražjih otokov«, je vrglo gotovo oba moža v seno. Nesrečneža sta se zamotala med seno in žice in se zaradi tega nista mogla s plavanjem rešiti na kopno. Da bo tragedija še večja, je tudi po čudežnem naključju rešeni strojnik Dženat zaradi mraza in silnih naporov nevarno zbolel in so ga morali odpremiti v zadarsko bolnišnico.

Pozimi na Rabu

Naš zadnji dopis, katerega ste objavili, nas je zelo razveselil. Tu smo precej odrezani od sveta in nam slovenski listi, med njimi v prvi vrsti »Jutro« prinesejo precej razvedrila in novic. Vreme imamo muhasto, a vseeno toplo, da hodimo brez sukenj. Mraza ni, pač pa pošteno vleče jugovina, ki se je vsi bojimo. Tupatam nas moči tudi dež. V okrevališču našega ljubljanskega OUZD se vzlic vsemu počutimo dobro.

Življenje teče tu precej enolično. Ni sezona. Edina živahnost je ob nedeljah, ko pridejo v mesto okoličani, ki pridno nosijo hrvatsko trobojko in na njej tudi dr. Mačka. So pa vseeno prav zavedni Jugoslovani, kar so pokazali na kraljičin rojstni dan, ko ni bilo hiše brez državne trobojke, medtem ko razobešajo drugače hrvaške.

Revščina pa je pozimi tu prav huda, posebno če ni v sezoni bilo dovolj zaslužka. Reveži prinašajo z osliči cele ure daleč butare drv, ki jih prodajajo po 3 do 4 dinarje. Tu se kuri samo z drvmi. Ko bi ne bilo tako daleč, bi naši rudarji lahko veliko več zaslužili, ker bi se lahko pokurilo precej premoga, a smo Bogu za hrbtom.

Vsem prijateljem Raba, ki vedo ceniti ali šele žele natančneje spoznati ta dragoceni biser severnega Jadrana, bo zdaj posebno dobro služila izvrstna knjižica, ki jo je o Rabu napisal prof. Stjepan Marčić. Opisuje prav vse znamenitosti slovečega zgodovinskega mesta in otoka, česar pa ne zmore beseda, popolnjuje in živo predstavlja slika. Knjižica je res prikupna in vsakemu popotniku ali letoviščarju potrebna. Naročite jo pri letoviški komisiji na Rabu.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

prirodne **Franz Josefove** grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Talichovi mušketirji

Trideset let dela v opernem orkestru

Ljubljana, 15. februarja.

Tiho, sami zase so člani opernega orkestra v okviru Narodnega gledališča in ljubljanske Podzveze muzikov proslavili te dni jubilej, ki bi po svoji pomembnosti zaslužil tudi pozornost široke kulturne javnosti: 30 letnico dela v orkestru, ki ga imajo za sabo sloveči trije »Talichovi mušketirji« France Dolinar, Anton Klier in Žiga Wohlfart. Kakor so vsi trije jubilanti vseh 30 let ostali pred javnostjo neopaženi, skriti za tistimi zvoki, ki jih je občinstvo uživalo dan za dnem, tako so v skromnem zatišju, samo v tovariškem krogu, praznovali svoj delovni praznik. Spomini, ki se vsiljujejo človeku ob tej svečani in hkratu bridki priliki, pa nas povedejo v čas, ki bi ga lahko imenovali junaško dobo v razvoju naše nacionalne orkestralne glasbe, saj sta v tem razvoju najpomembnejša mejnika leti 1905., ko je bil prvi naš orkester ustanovljen, in 1908., ko so znani septemberski dogodki prinesli našemu domačemu glasbenemu življenju nepričakovan razmah. Dejstvo, da se ti spomini vežejo še na ime mojstra Vaclava Talicha, ki je s početki našega orkestra storil tudi prve korake svoje izredne kariere, daje temu jubileju še posebno slovesno obeležje.

Dandanes, ko so kulturne vrednote v z materializiranem svetu v precejšnji meri prešle ob svoj veljavo in ko se naše kulturne ustanove le s težavo bore za svoj obstanek in prospeh, sta v resnici občudovanja vredni ljubezen in požrtvovalnost, s katero so naši ljudje pred 30 leti polagali temelje zgradbi narodne umetnosti in kulture. Ko so Dolinar, Klier in Wohlfart — Dolinar je brat kiparja, Wohlfart pa oče znane plavalke — kot poklicni godbeniki vstopali v takratno Društveno godbo, je bila naša instrumentalna glasba še v plenicah. V tedanjih čitalniških razmerah se še nikomur ni sanjalo, da bomo Slovenci dobili že po 15 letih stalen operni orkester in da bo v Ljubljani mogoče sestaviti simfonični orkester 80 članov. Talichovi mušketirji so od blizu preživeli ves razvoj, ki ga je od takrat napravila naša glasba, aktivno sodelovali pri njem in neumorno vztrajali na svojem mestu do danes. V glasbi je Ljubljana v oni dobi nudila precej drugačno lice kakor današnje dni. Vse koncertno življenje so po večini oskrbovali pevski zbori. A ljubljanski meščani so si želeli tudi stalne godbe, ki bi jim nudila umetniškega užitka in zabave po dnevnem opravilu. V ta namen so ustanovili društvo, katerega člani so se rekrutirali iz vseh slojev tedanje slovenske družbe, inteligence, trgovstva, obrtništva, ter po svojih močeh prispevali denarne zneske, da so vzdrževali Društveno godbo. Takrat je društvu predsedoval pokojni pekovski mojster Karel Pauer s Sv. Petra ceste a društvo je štelo nekaj časa okrog 1000 članov, kar priča o visoki nacionalni in kulturni zavednosti takratnih ljubljančanov. Društvena godba, ki je po navadi štela okrog 35 članov, je prvikrat nastopila na Prešernovi veselici v Zvezdi leta 1905. in od tega časa je redno prirejala poljudne koncerte pri pogrnjenih mizah v raznih ljubljanskih restavracijah ter sodelovala pri narodnih veselicah. Plača godbenika je znašala takrat 100 kron na mesec, pa še eno krono honorarja od vsakega koncerta, kar pomeni brez primere bolj zavidanja vredne prejemke, kakor jih ima dandanes član orkestra v podržavljenem gledališču.

Jubilanti od leve na desno, Klier, Wohlfart, Dolinar

Znane septemberske demonstracije leta 1908. pa so prinesle novo cvetočo dobo v razvoju slovenske instrumentalne glasbe. Ustanovila se je Slovenska filharmonija, ki je imela isto število godbenikov kakor naš današnji operni orkester. S tem je postala Društvena godba odveč in naši jubilanti so prišli pod vodstvo Vaclava Talicha, ki je bil šef naše filharmonije. Za ilustracijo takratnih razmer naj navedemo, da je filharmonija debutirala pred slovensko javnostjo s poljudnim koncertom pri pogrnjenih mizah na vrtu hotela »Ilirija« v Kolodvorski ulici, a prva točka sporeda je bila lepa uvertura »Pikove dame«. V Glasbeni Matici je takrat kraljeval Matej Hubad s svojim sijajnim zborom, filharmonijo je vodil Talich, gledališče, ki je bilo v rokah Dramatičnega društva, pa je imelo svojega dirigenta, starega Beniška. Filharmonični orkester je stalno sodeloval tudi v operi, katere glasbeno vodstvo je po Beniškovem odhodu prav tako prevzel Talich, asistiral pa mu je Niko Štritof. Iz teh časov so ljubljanskim meščanom še v dobrem spominu predstave »Prodane neveste«, »Rusalke«, »Vraga in Katre« in skoro vseh oper železnega sporeda. Posamezne opere so doživele takrat po 5, operete pa po 10 predstav. Pod Talichom so imeli naši godbeniki pač največ dela, a hkratu so živeli tudi najbolj sijajno življenje. Bili so edini orkester v Ljubljani, zaposleni so bili v operi, opereti, na koncertih, sodelovati so morali pri vseh narodnih veselicah in plesih. Zlasti po septemberskem spopadu, ko so narodna društva začela za svoje prireditve dosledno odklanjati sodelovanje vojaških orkestrov, je filharmonija komaj zmagovala delo. Takrat je prišlo v navado, da so se narodne veselice začenjale zvečer šele po zaključku operne predstave, ko so mogli godbeniki iz gledališča. Filharmonija pa je prirejala tudi svoje plese, ki so veljali za elitne prireditve tedanje Ljubljane, vabljeni pa so bili tudi na številne prireditve na deželo. Ko je Talich odšel iz Ljubljane, je njegovo mesto zavzel prof. Fritz Reiner, sedanji dirigent Filharmoničnega orkestra v Cincinatiju v Ameriki.

Kakšnega pol leta pred začetkom svetovne vojne pa je Slovenska filharmonija zašla v krizo. Osiješka opera ji je iz tega položaja pomagala tako, da je priredila z ljubljanskim orkestrom turnejo in obiskala Split, Dubrovnik, Šibenik, Mostar, Sarajevo in Tuzlo. Končno je vozel težav presekala vojna, ki je tudi naše jubilante oblekla v vojaško suknjo. A ko so se armade razšle, so se tudi naši slavljenci leta 1918. spet znašli v orkestru slovenskega Narodnega gledališča, ki so mu ostali čvrsti stebri do danes. Če bi hoteli premeriti bilanco njihovega 30 letnega dela, bi se nabral precejšen kupček zgovornih številk. Danes imajo vsak zase za sabo okrog 5.000 gledaliških predstav, a če bi prišteli še njihovo sodelovanje na vseh koncertnih in drugih prireditvah, bi številka zrasla na 10.000. Ko jubilantom izrekamo tudi naše iskrene čestitke, hkratu želimo samo, da bi jim javnost in poklicane instance izrazile priznanje za življenjsko delo s tem, da bi popravile krivico, ki se je zgodila članom orkestra, ko so ostali brez najosnovnejših socialnih pravic.

Domače vesti

Besede in dejanja

Očetje frančiškami v Ljubljani izdajajo mesečnih »Vera in življenje«. V februarski številki govori poseben članek o tem, kako škodujejo veri oni, ki ste na zunaj izdajajo za verne kritjane, žive po čisto drugače. Za primer navaja naslednjo žalostno zgodbo:

»Šed emleten deček je vprašal svojo mater: »Mamica, kdo pa je Jezus?« in ona mu je odgovorila: »Ah, to je tak kip iz mavca, v katerega samo še prismode verjamejo.« Mati je bila izobražena gospa, hčerka nekega profesorja. Oče je bil globoko veren, goreč in kar se tiče vere nekoliko oskosrčen, ki je silil svoje otroke, da so morali biti sleherno nedeljo pri dveh dolgih nedeljskih službah božjih. Kakor hitro je kot 18 letna dijakinja prišla iz očetove hiše na vseučilišče, nastopila je takoj kot zasmehovalka sleherne vere in se družila z najbolj brezverskimi dijaki. Po treh letih se je zaročila z nekim mladim pisateljem, ki je bil sam veren in je celo svojo zaročenko pripravil do tega, da se je začela za vero zanimati. 24 let stara se je poročila. 27 let stara je imela dva otroka. V njenem 29. letu jo je mož enostavno zapustil, ne da bi se količkaj dalje brigal za družino in zakon je bil ločen. Pri ločitvi je seveda mož izjavil, da ne more prav nič prispevati za ženo in za otroka. Izginil je v inozemstvo. Žena dobi slabo plačano službo in dela od devete do četrte ure popoldne in potem še doma s strojem na čisto prepisuje od 6. do 11. zvečer.

Mož med tem nadaljuje s krščanskim pisanjem. Po petih letih Pride nazaj, pa tudi tedaj noče plačati za družino niti počene pare, ker lahko dokaže, da nič nima. Še isto leto se poročil v neki bogati rodbini, pa tudi sedaj nima nič. Zapuščena žena pa zapuščenemu sinu razlaga, da je Jezus le kip iz mavca ...

Samoposebi razumljivo podlo moževo ravnanje ženi še ne daje pravice, da zavrže Kristusa in krščanstvo. Kdor pa ve, kako morejo taka razočaranja človeško srce okameniti, ta bo sklenil: Moje krščanstvo ne sme nikogar razočarati in s tem postati zid, ki ga loči od Kristusa.

Takih in podobnih slučajev krščanstva, ki je to samo po imenu, imamo v Ljubljani dovolj.«

Zobozdravniki in dentisti!

S 1. aprilom t. l. se proda zobna praksa, brez konkurence, ev. z inventarjem v Bosni. Samo plačila zmožni reflektanti pridejo v poštev. Naslov pove oglasni oddelek lista.

* **Opozorilo ustanovnim upravam.** Kraljevska banska uprava razglaša: Na osnovi § 23. zakona o ustanovah ter čl. 37. pravilnika k temu zakonu so vse ustanovne uprave dolžne odpošiljati ustanovni oblasti, t. j. kraljevski banski upravi, odnosno, če se poslovanje ustanove razteza na več banovin ali na vso kraljevino, ministrstvu za prosveto, skupno z bilanco, letno poročilo o svojem delu in to v izogib kazenskih posledic najkasneje do 31. marca t. l.

* **Predavatelji ZKD bodo predavali:** Pri Sokolu v Tržiču 17. t. m. ob 20. g. Viktor Pirnat o potovanju s »Kraljico Marijo«. Skioptične slike — V Vajenskem domu 17. t. m. ob 19. g. Marjanović Humbert o Abesincih.— Pri Sokolu v Škofji Loki 19. t. m. ob 20. g. dr. Alujević Branko o Društvu narodov.— Pri Sokolu na Jesenicah 19. t. m. ob 20. g. inž. Jože Rus o človeku in stroju.

* **Kaj pa stare državne rente?** Od prizadetih smo prejeli: Pred nekaj dnevi smo čitali obširno poročilo o odkupu privatnih železnic v Sloveniji in Vojvodini od strani države. Država je odkupila Dolenjske železnice za razmeroma nizko vsoto 43 milijonov dinarjev, dočim je znašala njihova predvojna glavnica okrog 20 milijonov zlatih kron, tako da bodo dobili lastniki teh železniških obligacij izplačanih za eno krono skoro 3 Din. Prav! Znano pa je, da so delničarji vseh teh privatnih železnic v Sloveniji imoviti ljudje. Torej se bo spet izpolnil svetopisemski rek: Kdor ima, temu bo navrženo. Kaj pa one stare avstrijske državne rente, zlate, srebrne in papirnate, s katerimi so bile pred vojno tudi na našem ozemlju zgrajene razne naprave in ki jih je po mirovnih pogodbah obvezana izplačati naša država. Kedaj pridejo te na vrsto? Te rente so namreč večinoma v rokah srednjih in malih ljudi, upokojencev in vdov, oziroma družin, ki so svoj čas svoje bore prihranke nalagale v teh papirjih, a sedaj že od leta 1917 ne dobivajo niti obresti. Upamo, da se bo država usmilila tudi revežev, lastnikov predvojnih rent, in jim izplačala te državne obveznice vsaj po enakem tečaju.

* **Prenos poslov ljubljanskih okoliških občin na ljubljansko mestno poglavarstvo.** S 15. t. m. so prenehali poslovati uradi inkorporiranih okoliških občin v vseh zadevah, izvzemši knjigovodstvene in blagajniške. Zato se od tega dne naprej do 31. marca letos vrše še nadalje vsa plačila in izplačila pri občinskih uradih inkorporiranih občin Moste, Šiška in Vič. Poleg tega se še do nadaljnega izdajajo živinski potni listi v teh občinah kakor doslej. Vsi drugi posli pa so s 15. t. m. popolnoma prenešeni na ljubljansko mestno poglavarstvo tako, da poslujejo od tega dne naprej uradi mestnega poglavarstva v vseh zadevah, v katerih so poslovali doslej uradi inkorporiranih občin.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM v ŠIŠKI (Telefon 33-87)

Navdušeni boste od lepega filma

Plavolasa Carmen

in očarljivega petja MARTHE EGGERTH

Ostali: Wolfgang Liebeneiner, Ida Wüst, Leo Slezak.

V dopolnilo Paramountov tednik in črtana šaloigra

PREDSTAVE v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob 7. in 9. uri.

V torek

HIMNE LJUBEZNI.

* **Kriza zadarskih trgovcev.** Trgovina v Zadru, ki je nekdaj tako cvetela, je na robu propada. Zaradi velikih težav pri nabavljanju blaga in maksimiranja cen so nekateri trgovci z živili že zaprli svoje lokale. Blago morajo kupovati zelo drago in so prodajne cene, ki jih odreja oblast, že precej pod kupno ceno. Trgovsko združenje Zadar-Lastovo je te dni na svojem zborovanju sprejelo resolucijo, ki naglaša, da bo vsa trgovina v Zadru propadla, če se za trgovski promet ne izdajo izjemne odredbe.

* **Jadranska straža v Beogradu prosi vse,** ki imajo srečke njene loterije, da izvolijo v najkrajšem času poslati denar za prodane srečke in končni obračun.

* **Tablice za dimenzijoniranje armiranog betona po novih predpisih.** G. ing. F. Klopčar je sestavil in izdelal tablice za izračunavanje armirano-betonskih konstrukcij po predpisih pri nas na novo uveljavljenih švicarskih norm. Na eni sami tabeli nudijo te tablice podatke za univerzalno uporabo tako za dimenzioniranje, kakor tudi za presojo napetosti in to za vse potrebne napetosti betona in železa. Tablicam so še priključene razpredelnice za računanje posebnih konstrukcij, kakor dvojne armature, nadalje pregled uporabljivih enačb z vsemi pojasnili. Pregledno je podan tolmač švicarskih predpisov s sestavkom dopustnih napetosti betona in železa. Bogata snov je podana v zelo skrčeni in pregledni obliki tako, da je avtor dosegel poleg preglednosti in priročnosti tudi takojšnje razumevanje in vporabljanje tablic za dimenzijoniranje armiranega betona. Tablice so zaželen pripomoček tako konstrukterjem kakor tudi oblastvenim in nadzornim organom. Ing. Dimnik.

PROTI TRDI STOLICI IN HEMOROIDOM, SPREMLJANIM S PRITISKOM KRVI, MOČNIM UTRIPANJEM SRCA, GLAVOBOLU, je naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica že davno preskušeno domače sredstvo. Prava

FRANZ - JOSEFOVA

voda deluje milo in zanesljivo odpira, a poleg tega niti v zastarelih primerih ne odreče.

Odl. reg. S. br. 15485/35

* **Izredna zanimivost na našem književnem trgu.** Jutri izide nova umetniška knjiga Mihe Maleša »Sence«. Knjiga je bibliofilska numerirana izdaja le 300 izvodov z umetnikovim podpisom. Je to prva knjiga te vrste pri nas — tiskana in vezana na japonski način. Obsega okrog 150 celostranskih reprodukcij. Uvod v knjigo sta napisala upravnik Narodne galerije I. Zorman in umetnik sam. Založila Bibliofilska založba v Ljubljani.

* **Jovanče Micić, svetovni potnik iz Jagodine,** je po nesrečnem naključju padel v roke ljudožrcem na otočju Tanga. Le bistroumnosti in diplomaciji spremljevalca Črnogorca je zahvaliti, da trojica srečno uteče ražnju. Julka je na tem otočju kupila malega zamorčka, ki ga krsti tudi na ime Jovanče. Zanimalo bo, da so srečali med zamorci Srba, ki se je pozamorčil in opravlja tam posle nekakega ministra. V tej funkciji je bil zelo koristen Jovanči in Julki. Odtod je trojica nameniena na Kitajsko.

* **Požrtvovalna akcija Rdečega križa v primorski banovini.** Podmladek Rdečega križa v primorski banovini ima organiziranih že 322 šol z okrog 36.000 člani, sedaj pa je svojo akcijo razširil po vseh krajih banovine s posebnim namenom, da bi se ustanovilo čim več kuhinj za revno šolsko mladino. V kratkem času so ustanovili 143 šolskih kuhinj in nabiralna akcija pri premožnejšem prebivalstvu je vse te kuhinje še precej dobro založila z živežem.

* **Nezgoda pri grabljenju listja.** Posestnik Sitar iz Št. Andraža pri Velenju se je te dni napotil z domačima voloma v gozd po listje. Na strmem pobočju pa sta se vola splašila, pri čemer se je posestnik, ki je zaman krotil živali, zvalil po strmini in si zlomil tri rebra. S skrajnim naporom je ponesrečeni gospodar s pomočjo hlapca prišel domov. K hudo ranjenemu je bil takoj poklican zdravnik g. dr. Vidmar. Bolnik je ostal za enkrat v domači oskrbi.

TEŽAVE ZA ČASA MENSTRUACIJE

Poznamo premočne menstruacije (mesečno perilo) vsled slabokrvnosti, zatem menstruacije, ki radi slabotnosti predolgo trajajo, potem zopet menstruacije, ki so zvezane z bolečinami in to pri raznih vnetjih in krčih, kateri so največkrat nervoznega karaktera. Premalo časa trajajočim menstruacijam ali pa če ista sploh izostane, je vzrok splošna telesna slabost. Ravnotako je pa tudi neredna menstruacija, ki nastopi prezgodaj ali prepozno, posledica slabe telesne konstitucije. Vse te motnje mesečnega perila povzročajo ženam mnogo skrbi.

Teden dni pred pričakovanim nastopom menstruacije je treba pričeti z dnevnim pitjem Planinka čaja, kar naj traja 14 dni. Sedeče kopelji, lahka dijeta, samo lahko prebavljivo meso, mnogo mleka, sadja in sočivja. Poskrbeti je za dobro čiščenje.

Gospodična 24 let stara, je imela radi slabokrvnosti in slabotnosti zelo neredno mesečno perilo (menstruacijo). Stalno je trpela na migreni, bila je utrujena in zelo razdražljiva. Zdravljenje s Planinka čajem je povzročilo, da je menstruacija postala redna, brez migrene in nervoznih pojavov.

Reg. S. 529/36

Predpustno veselje!!

DANES OB 3., 5., 7¼ in 9¼ URI PREMIERA PIKANTNEGA, DUHOVITEGA GLASBENEGA VELEFILMA:

LJUBEZEN NA ZAPOVED

Selo dojilj — trn v očesu gospoda komesarja za javno moralo. Tajni, veseli in burni doživljaji v »dolini življenja«. Mlada grofica, pikantna Käthe Gold, stari grof, njen mož R. Romanovsky. Komisar za javno moralo slavni Teo Lingen.

2 URI SMEHA, ZABAVE, VESELJA.

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. in od 15. naprej.

ELITNI KINO MATICA

* **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** poziva svoje podružnice, da čimpreje skličejo občne zbore ter izvoljeni odbor naznanijo sreskemu načelstvu in družbi.

* **Aretacija nevarnega mednarodnega pustolovca.** Na Sušaku so aretirali nevarnega sleparja, ki je imel avstrijski potni list na ime Johan Jones, našli pa so pri njem tudi razne listine pod imenom Jožef Szemer in Franc Stern. Mož trdi, da je Szemer njegovo pravo ime in da je doma iz Budimpešte. Doslej je preiskava ugotovila, da je sleparil že po Madžarski, Češkoslovaški in Avstriji in da je tam nekako dobil potni list ter odpotoval v našo državo. Obiskaval je razna letovišča in zdravilišča ter se predstavljal kot zastopnik velike madžarske turistične agencije. Upravam letovišč in kopališč je obetal, da bo organiziral izlete madžarskih turistov in da bo v raznih revijah skrbel za turistično propagando. Znal je prepričevalno govoriti in ugotovili so, da je od mnogih letovišč dobil lepe akontacije. Njegove sleparije so baje imele uspehe v Radencih, Rimskih toplicah, Dobrni, Sisku, Krapinskih toplicah, Kraljevici in pri raznih primorskih hotelih.

* **Darujte podpornemu društvu slepih v Ljubljani.** Pod trančo 2-III.

* **Eno srce — ena radenska**

SITAR & SVETEK — Štampilje - Etikete Graverstvo — sedaj na Marijinem trgu 8.

* **Pri zaprtju, motnjah v prebavi** vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jožefove grenčice.

* **Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

Iz Ljubljane

u— **Smrt zavedne koroške Slovenke.** V starosti 70 let je umrla ga. Marija Kobentarjeva, rojena Müller, iz znane narodno zavedne rodbine iz Št. Jakoba v Rožu na Koroškem. Zaradi svoje narodne zavednosti in zvestobe je morala marsikaj pretrpeti. Zapustiti je morala tudi svoj ljubi, dragi dom. Dobrega življenjskega tovariša ji je smrt ugrabila pred 5 leti. Blago pokojnico bodo položili k večnemu počitku jutri v ponedeljek ob pol 15., pogreb bo iz mrtvašnice na Vidovdanski cesti. Rajnki blag spomin, ugledni rodbini iskreno sožalje!

u— **Našim pisateljem in pisateljicam.** Ženski odsek Društva za kulturno zedinjenje Slovanov v Sofiji priredi 3. marca t. l. vseslovanski večer s knjižno tombolo ter prosi tudi naše pisatelje in pisateljice, naj podarijo svoja dela z avtogramom. Knjižna darila za Sofijo sprejema do 20. t. m. proti potrdilu trgovina s papirjem Darinka Vdovič, Gradišče.

u— **Ljudska univerza.** V ponedeljek 17. t. m. bo predaval univ. prof. inž. Marij Osana z zgodovinskem razvoju in svetovni organizaciji telegrafa in telefona. Predavanje bodo pojasnjevale mnogoštevilne slike. Pričetek predavanja ob 20. uri. Kraj Delavska zbornica na Miklošičevi cesti.

u— **Med občinstvom, ki stalno poseča** javne produkcije ljubljanskega državnega konservatorija, je veliko zanimanje za enega najboljših naših bodočih pianistov za R. Gallatio. Pred več kot letom dni je bil gojenec našega odličnega klavirskega pedagoga Janka Ravnika v lanskem šolskem letu je študiral v Nemčiji predvsem v Leipzigu, letos pa ponovno obiskuje visoko šolo Ravnikovega klavirskega oddelka. Z velikim in resničnim uspehom je nastopil tudi na javnih koncertih bodisi kot solist ali pa kot spremljevalec. Jutri v ponedeljek bo igral na simfoničnem koncertu v Filharmonični dvorani s spremljevanjem godalnega orkestra zanemniti Bachov koncert v D-molu. Poleg Bacha izvaja pomnoženi Radio orkester pod vodstvom svojega dirigenta Draga Maria Šijanca še Händlov Concerto grosso v G-molu, Haydnovo »Lovsko simfonijo« in Mihevčevo »Uverturo«. Sedeži so po 10 Din, stojišča pa po 5 Din. Prodaja v knjigarni Glasbene Matice.

u— **V kapeli starokatoliške cerkve v Ljubljani,** Gosposvetska cesta 9, ne bo danes v nedeljo službe božje, ker je župnik g. Ferdo Lavrinc nevarno zbolel. Prihodnja služba božja se bo objavila v časopisih.

— **Pred vsako spremembo vremena Vas** pečejo noge in bolijo kurja očesa. Nerazpoloženi ste tako rekoč za nobeno delo. Vsak korak je za Vas prava muka. To vse le zato, ker svojim nogam ne posvetite dovolj pažnje, ker jih redno ne negujete. **Obiščite našo pedikuro.** V posebej za to pripravljeni kopelji Vam osvežimo noge in omehčamo trdo kožo. Odstranimo brez bolečin kurja očesa in debelo kožo. Postrižemo Vam zarasle nohte. **Pedikiranje 6 Din.** Proti utrujenosti in za boljšo cirkulacijo krvi Vam priporočamo strokovnjaško masiranje nog. **Masaža nog 4 Din.** Posetite nas, prepričajte se sami

Ljubljana, Selenburgova 7. **BATA**

u— **Zanimivo predavanje** priredi 18. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice Jugoslovenski Touring klub, podružnica Ljubljana. Predaval bo glavni urednik »Slovenskega Naroda« g. J. Zupančič o lanskem potovanju z avtobusom iz Ljubljane v Bruseli. Predavanje bo izpopolnjeno s številnimi lepimi skioptičnimi slikami. Vabimo vse, posebno pa turistično občinstvo, da se v velikem številu odzove.

u— **Društvo »Soča« matica** javlja spet zelo žalostno vest, da je kruta smrt ugrabila iz njenih vrst odličnega in dobrega člana Merljaka Franca, sreskega prosvetnega referenta. Pogreb bo jutri 17. t. m. ob 4. popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice k Sv. Križu. »Sočani« prosimo udeležite se pogreba polnoštevilno. Užaloščeni obitelji iskreno sožalje.

u— **Otvoritev razstave bolgarske graf. umetnosti.** Danes v nedeljo ob 11. bo otvorjena v Jakopičevem paviljonu razstava bolgarske grafične umetnosti, ki jo priredi Narodna galerija v zvezi z Jugoslovensko-bolgarsko Ligo. Umetnine so že bile razstavljene v Mariboru in so vzbujale po svoji originalnosti splošno pozornost. Prepričani smo, da se bo tudi ljubljansko občinstvo zanimalo za to razstavo in si jo ogledalo. Vsi, ki se zanimajo za umetnost in jim je pri srcu zbližanje z Bolgari, so vljudno vabljeni k otvoritvi te razstave!

u— **Drevi ob 18.** se bo vršila v Kazini akademija podmladka Jadranske straže na mestni ženski realni gimnaziji pod pokroviteljstvom g. župana dr. Adlešiča in častnega damskega komiteja. Lep spored, bogat buffet, Ronny jazz.

u— **Mestna delavska zavarovalnica v Ljubljani oddaja v najem** svojo gostilno in okrevališče »Posavec« na Posavcu pri Otočah in sicer s 1. aprilom letos. Tozadevne ponudbe s priloženimi usposobljenostnimi dokazili, navedbo višine kavcije in pogoji ponudnika je vložiti do 29. t. m. opoldne v pisarni Mestne delavske zavarovalnice v Ljubljani, Mestni trg 27/III, soba 51, kjer se dobijo tudi eventualne potrebne informacije.

u— **Pogrebno in podporno društvo državnih uslužbencev.** Člansko zborovanje bo petek 21. t. m. ob 19. v salonu »Pri Levu«.

u— **Stanovanjske odpovedi.** Od začetka leta do včeraj je bilo vloženih pri sreskem sodišču nad 200 stanovanjskih odpovedi. Odpovedanih je tudi mnogo trgovskih in obrtniških lokalov. Za februar je bilo 47 odpovedi, za marec 78, za april 22, za maj pa 67. Nekatere odpovedi je sodišče zavrnilo, ker niso bile pravočasno vložene. Tudi nekateri najemniki so odpovedali stanovanja, ker so predraga.

Zvočni kino IDEAL

DANES ob 3., 5., 7. in 9¼ uri premiera Senzacija divjega zapada RANDOLF SCOTT KRALJ COWBOYEV v filmu

Mrzlica za zlatom

Boji pesem ljubezen

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din

DANES OB POL 11 MATINEJA

u— **Na pustno soboto** se boste prijetno zabavali pri Sokolu II. v Kazini. Ples, nastopi mask, solidna postrežba!

Iz Celja

e— **»Kako zabogatiš«.** Ljubljanska drama je upozorila v torek v celjskem gledališču Shawovo igro »Kako zabogatiš« ki jo je občinstvo sprejelo dokaj hladno, ker kot eno prvih Shawovih oderskih del z načinom izvedbe snovi ne vpliva več neposredno. Režija g. inž. arh. Stupice je bila skrba in temeljita. Oskrbel je tudi zelo učinkovite scenerije. Zelo posrečene, krepko izdelane like so podali g. Cesar (Sartorius), ga. Severjevega (Blanche) ter gg. Jan (dr. Trench), Sancin, (Lickeheese) in Daneš (Cokane). Gledališče je bila dobro obiskano.

e— **Uradni dan OUZD** se bo danes ob 10. v poslopju Delavske zbornice v Razlagovi ulici.

e— **Stricu je izmaknil 71.000 Din.** Na okrožnem sodišču se je te dni zagovarjal 23 letni strojni tehnik Viljem Leskovšek iz Ljubljane, ker je ukradel svojemu stricu Gabronu prr Sv. Petru pod Sv. gorami 29. decembra 1000 Din, na Silvestrov večer pa 70.300 Din ter nato v veseli družbi razsipaval ukradeni denar. Iz Celja se je odpeljal z avtomobilom v Kranj, kjer so ga po stričevi prijavi aretirali. Rešili so še 61.400 Din in jih vrnili lastniku. Leskovšek je priznal dejanje in bil obsojen na 2 leti in 2 meseca robije ter na izgubo častnih pravic za dobo 3 let.

—e **Kino Union.** Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 opereta »Jesenski manever« in zvočni tednik. Jutri ob 16.30 in 20. velefilm »Se.uoja« in dve predigri.

Prepir med delavcema. Zakaj?

Starejši delavec očita mlajšemu, da je njegovo perilo zaprano in da njegova žena ne zna prati. Mlajši pa se poteguje zanjo. V pranju izkušena gospa Ivanka daje starejšemu delavcu prav: S terpentinovim milom Zlatorog se da oprati z lahkoto vsako še tako zaprano perilo. Tu šele prav pokaže to milo svojo čistilno moč!

Zlatorog OVO TERPENTINOVO MILO

u— **Iz sodne dvorane.** Na št. 28. je kazenski sodnik spet obravnaval zanimiv primer iz avtorskega prava. To pot je bil tožen zaradi poseganja v avtorske pravice kamnoseški podjetnik g. Franjo Kunovar, ker je po načrtu, ki ga je napravila ga. Zdenka Pipenbacherjeva za spomenik Benediktu Ponižu na pokopališču pri Sv. Križu, izvršil nagrobni spomenik za Špacapana Roka na viškem pokopališču. Potem, ko je sodnik obrazložil, da je tako poseganje v pravice avtorja kaznivo in da mora poleg tega oni, ki krši te pravice, plačati še visoko odškodnino, je bila sklenjena poravnava, v kateri g. Kunovar obžaluje, da je kršil avtorske pravice ge. Pipenbacherjeve in se obveže plačati odškodnino in stroške.

u— **Emonsko cesto** so občinski očetje sklenili že pred leti temeljito regulirati. Špeletičevo hišo, ki je stala kakih 15 m od regulacijske črte, so bili že podrli in Špeletič je postavil novo stavbo v pravi črti. Po pogodbi je tudi planiral ves teren pred svojo hišo. Odprto je ostalo vprašanje, kaj bo s svetom, ki istotako moti dokončno ureditev ceste. Nekaj desetin kvadratnih metrov zemlje bo treba odkupiti. So to same njive. Zdaj, ko svet še ni obdelan, je čas za odkup. Šele potem bo Emonska cesta na tem koncu dobila svoje reprezentančno lice.

u— **Konzum piva.** Ljubljana je pred vojno štela 47.000 prebivalcev, konzum piva pa je bil izredno velik. Tako n. pr. so Ljubljančani leta 1913. popili 2.523.622 litrov piva. Zadnja leta pa konzum piva pada. Lani so iztočili 678.027 litrov piva.

u— **Naznanilo.** Naznanjam da sem odprl podružnico vseh modistovskih potrebščin pod firmo Josip Lulić, Ljubljana, Beethovnova ul. 14. A. Mirković, Zagreb.

u— **Rdeči balonček, na svidenje** na atenski ringaraji. Pustna nedelja ob pol 16. »Zvezda«.

u— **Plesna sezona Jenkove šole v Kazini traja še do 15. marca.** Vsako nedeljo od 4.—8. popoldanski ples. V ponedeljek ob 20. začetniški tečaj. V torek in četrtek nadaljevalni tečaj. Vežba za plesni turnir v sredo. Posebne ure však dan.

u— **Društvo »Tabor« vabi** svoje prijatelje in znance na svolo pustno prireditev, ki bo 22. t. m. v spodnjih prostorih hotela »Metropol«.

u— **V tečaj za krojenje oblek** sprejme Zveza gospodinj še nekaj udeleženk. Poučeval bo priznani strokovnjak g. Teodor Kunc. Podrobna pojasnila dajemo vsak dan med 16. in 17. uro na Bregu 8.

u— **Državna tkalnica preprog iz Sarajeva** priredi razstavo svojih preprog, tako tudi perzijskih v začetku marca, na kar se cenjeno občinstvo opozarja.

CLAUDETTE COLBERT znana iz filma »Kleopatra« pride v ljubkem delu

INTIMNI SVET

v Elitni Kino Matico

e— **Spet pesem noža.** V četrtek zvečer se je 31-letni delavec Janez Kristan s Dola pri Šmarju sprl z dvema fantoma. V prepiru sta fanta izvekla nož in zabodla Kristana v trebuh. Hudo poškodovanega Kristana so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Iz Maribora

a— *Novo vodstvo RK.* Na petkovem občnem zboru RK pri Onlu je bilo izvoljeno naslednje vodstvo: predsednik dr. Jančič, podpredsednik dr. Černič, tajnik dr. Zorjan, prvi blagajnik E. Vodopivec, II. blagajnik Pfeifer, odposlanec v banovinski odbor dr. Vrečko, odposlanec v mestni ubožni svet šolski nadzornik Tomažič: Odborniki: dr. Lipold, dr. Juvan, podpolkovnik Nikolić, dr. Popovič, dr. Šiška, msgr. Umek, Alt, dr. Novak, dr. Jurečko, Udo Kasper, ravnatelj Mastnak, Stenovec, mr. Mihačik, dr. Hribar, Ravter, dr. Bedjanič, Volk, Cvetko in Stupanova. Nadzorni odbor: B. Pogačnik, dr. Kovačec, dr. Senekovič in Ravnikova. Pri slučajnostih se je ga. Ivanka dr. *Lipoldova* prisrčno zahvalila odboru za podporo Počitniškemu domu kraljice Marije na Pohorju. Tople besede sta spregovorila tudi zastopnik banovinskega odbora dr. *Krejči* iz Ljubljane in šolska nadzornica *Tomažič* in Alt.

INTIMNI SVET

Z CLAUDETTE COLBERT bo senzacija za Ljubljano

Elitni Kino Matica

a— *Mariborski bančni uradniki* so imeli v petek zvečer v Delavski zbornici svoj redni občni zbor. Izčrpno tajniško poročilo je podal g. Godnik. Podružnica ima organiziranih 97 članov. Izvoljen je bil naslednji odbor, ki se bo še konstituiral: Franc Bezjak, Rudi Senica, Marjan Godnik, Oton Vrečar, Vlado Vrtovec, Drago Senica, Tomislav Viškunič in Vladimir Mesinger. V nadzornem odboru so: Josip Bratož, Nikola Gjergija in Stane Koprol.

a— *Šahovske novice.* V petek zvečer so v nadaljevanju šahovskega turnirja za prvenstvo Maribora dobili partije Mešiček proti Dobrili, Lešnik proti Koniču, Kukovec proti Strniši, Lobkov proti Perglarju. Partija Bien: dr. Lippai se je prekinila. Peto kolo se bo odigralo v torek 18. t. m.

a— *Velika množica ljudi* je spremila v petek popoldne na mestnem pokopališču na Pobrežju žrtev groznega umora na državnem mostu Terezijo Konradovo na njeni poslednji poti. V poslednje slovo je mariborski pekovski pevski zbor pod vodstvom g. Rakuše odpel turobni žalostinki.

a— **Angleški krožek v Mariboru** vabi svoje člane in prijatelje angleškega jezika na prijateljski sestanek, ki bo v ponedeljek 17. t. m. ob 20. v lovski sobi pri Orlu, kjer bo Mrs. Ethel Lewis, ki prihaja iz Londona, recitirala in pela angleške narodne pesmi. Ne zamudite te izredne prilike! Vstopnine ne bo.

a— **O Bitolju** je predaval v zanimivih in poučnih izvajanjih v petek zvečer na Ljudski univerzi ravnatelj tukajšnje Trgovske akademije g. P. Modic. K predavanju, ki so ga ponazorjevale številne izbrane skioptične slike, je prišlo lepo število mariborskih izobražencev in je bil predavatelj za svoja poučna izvajanja deležen prisrčnega aplavza.

a— **Obrtna razstava v Mariboru** se bo letos vršila. Glavni razstavni odbor je že določen. Obrt, trgovina in industrija, kakor tudi vsa širša javnost se na to velevažno prireditev opozarja. Odbor.

Claudette Colbert
je ona katero mora videti vsak
v Elitnem Kinu Matici

a— **V novem vodstvu Združenja mesarskih in klobasičarskih mojstrov v Mariboru** so po nedeljski izvolitvi: Anton Tavčar, predsednik, Jernej Fidler, podpredsednik, člani uprave: Franc Bahc, Blaž Serdinšek, Štefan Pavešič, Josip Draž, Ivan Bencik, Henrik, Uebeleis, Vinko Pirš, Matija Holc, Karol Škarlec in Vinko Pernat. Namestniki: Otmar Aleš, Rudolf Fijan, Karol Verglez, Martin Zalokar, Ivan Bombek, Jožef Plahuta. Nadzodstveni odbor: Anton Radi, Josip Zokaly, Franc Urban. Namestniki: Ivan Polanec, Edvard Marinič in Anton Flis. Častni odbor: Franc Hohnec, Anton Tavčar, Ivan Vombek, Julij Wgrandl, Blaž Serdinšek. Pomočniški izvpraševalni odbor: Vinko Pernat, Franc Podgoršek, Jernej Fidler, Anton Tavčar, Anton Radi, Blaž Serdinšek, Franc Smode in Ivan Bencik. Delegati v okrožni odbor: Anton Tavčar, Julij Žiiavec, Franc Smode in Jernej Fidler.

Vermouth
boljši od vsake inozemske znamke
dobite pri tvrdki
PERO KOLIĆ - Dubrovnik
veletrgovina z vinom
VZOREC NA ZAHTEVO: 2 orig. steklenici po 1 liter franko poštnina in pakovanje Din 80.—.

a— **200 brezposelnih bo dobilo zaposlitev** pri dograditvi takozvane Stražunske ceste na Pobrežju. Doslej je bilo dogotovljenih 1500 m ceste, za ostanek in popravila pa je prišlo od banovine nakazilo, iz katerega zneska bo mogoče zaposliti okoli 200 pobreških brezposelnih.

a— **Veseli pustni prizori v prid Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju.** Na pustno nedeljo 23. t. m. priredi Mariborsko slov. žensko društvo s prijazno pomočjo naših dekliških narodnih in meščanskih šol v Narodnem gledališču v Mariboru vesel pustni popoldan za našo mladino. Vršili se bodo razni zabavni nastopi s petjem, plesi in deklamacijami. Sodelujejo tudi mali harmonikarji. Opozarjamo že danes starše na to mladinsko prireditev. Žensko društvo.

a— *Dvoglavo tele.* Posestnici Leni Forstnerjevi v Frankopanovi ulici je povrgla krava 35 kg težko tele z dvema glavama. Obe glavi sta bili zraščeni v obliki orla in je imelo tele 4 oči, 2 jezika, 4 ušesa, deljene možgane. Ker pa čudo nestvora ni imelo v obeh goltancih »neba«, ni bilo sposobno za življenje. Preparator Ziringer je živalsko redkost nagačil.

a— *Dopust kaznencev.* Včeraj je bilo izpuščenih na pogojni dopust iz tukajšnje kaznilnice 53 kaznencev, ki so z malo izjemo skoraj sami ubijalci.

100 TELOBYK
ali BROMOBYK
dopisnic **Din 42·—**
Fotodrogerija
Kanc Ivan — Nebotičnik

Z Jesenic

— **Sokolsko društvo Jesenice** priredi v nedeljo 16. t. m. ob 20. zabavni večer pri pogrnjenih mizah. Naši mladi uprizore: 1. »Fejst fant«, burka v enem dejanju in 2. »Pet minut nevesta«, burka v enem dejanju. Po igrah prosta zabava! Sodeluje orkester! Vstopnina Din 5 Kdor se želi prav prisrčno zabavati, kakor prejšnjo nedeljo, naj pride v Sokolski dom.

s— **Zvočni kino Radio** bo predvajal danes v nedeljo ob 3. pop. in ob 8. zvečer velefilm »Rdeči jezdec« s Svetislavom Petrovičem v glavni vlogi. Med dodatki tudi risani film »Buddijeva garaža«. Sledi velefilm »Pavliha v Ameriki«.

Iz Tržiča

č— **Kino** bo predvajal danes veseli film »Nj. Vis. služitelj«. Predstave ob 4., pol 7 in pol 9. zvečer.

Iz Kamnika

ka— **Luška cesta je zopet na programu.** Na zadnji občinski seji se je spet po dolgem času razpravljalo o cesti na Luče. Sklenjeno je bilo, da se bo občina zavzela za to, da bi se že vendar enkrat pričelo z gradbo te prepotrebne ceste.

ka— **Zvočni kino Kamnik** predvaja danes in jutri ponedeljek Straussovo opereto »Rože z juga«. Kot predigra se bo predvajal Foxov zvočni tednik in Micky miška.

Iz Litije

i— **Sportni klub Litija** vabi na veliko predpustno maskarado, ki jo priredi v nedeljo zvečer ob 7. v dvorani na Stavbah.

Iz Trbovelj

t— **Španska muha in druge muhe v Trbovljah.** Naši Amaterci, ki uživajo enako dober sloves kot igralci na zelenem polju in na odrskih deskah so se dolge tedne z vso vnemo pripravljali, da bodo danes ob 16. nastopili z znano komedijo »Španska muha«. Čisti dohodek predstave so namenili za popravilo ograje na svojem igrišču, ki jo je nedavni vihar vnovič občutno poškodoval. V naši dolini je sicer cela vrsta velikih dvoran, a tokrat se je izkazalo, da ni tako lahko priti do nje. V Delavskem domu so odklonili prošnjo delavskemu klubu, ker je dvorano zasedel film, a vodstvo katoliškega društvenega doma ni moglo nuditi strehe »Španski muhi«, češ da je njena vsebina »nemoralna«. Končno so igralci našli gostoljubje v Sokolskem domu, kjer bodo brez dvoma danes popoldne deležni čim številnejšega obiska.

Iz Laškega

l— **Tako zvani Matijev sejem v Laškem** se vrši vsako leto. Letos je dan sv. Matije zaradi prestopnega leta prestavljen na 25. februarja, vendar bo sejem, kakor običajno 24. februarja (ponedeljek).

Iz Ptuja

j— **Delovanje sreskega odbora RK v Ptuju.** V nedeljo se je vršil redni občni zbor tukajšnjega odbora RK, ki se ga je udeležil kot delegat banovinskega odbora podpredsednik inspektor g. Vester iz Ljubljane. Iz poroči lizhaja, da je odbor posvečal predvsem skrb naši bolehni mladini. Stroški za letovanje so znašali 5884 Din, ki so se poravnali iz dohodkov koncerta mladinskega pevskega zbora na meščanski šoli in iz prispevkov cvetličnega dne. Odbor RK je priredil tudi bolničarski tečaj, ki ga je obiskovalo 28 tečajnikov. Dalje

Odvetniška tarifa
Pravilnik o višini nagrade za odvetniške posle. Cena din 15·-
Izdano z dovoljenjem g. ministra pravde. Naslov za naročila: Joso Sironić, novinar, Beograd, Kralja Milana št. 19 Telefon 29-165

je daroval dijaški kuhinji meščanske šole 300, za brezposelne 300 in protituberkuloznemu dispanzerju 500 Din. Pri volitvah je bil po večini izvoljen stari odbor s predsednikom dr. Mrgoletom. Sreski odbor RK ima 6 občinskih odborov in 12 poverjeništev.

j— **Jadranska straža** je po daljšem presledku priredila zabavni večer skupno z Oficirsko čitalnico Prostori Oficirske čitalnice so bili okusno dekorirani v znamenju Jadranskega morja. Razen odbora JS sta se še posebno žrtvovala za dekoracijo kapetana gg. Žunkovič in Božič. Meščanstvo je prireditvene prostore napolnilo do zadnjega kotička Podpredsednik JS, komandant mesta inž major g. Manojlović, je goste v imenu JS toplo pozdravil. Kratko predavanje o našem Jadranu je imel profesor g. Veselko, sedmošolec g. Krivec pa je imel lepo recitacijo. Za zabavo sta skrbela pevski zbor železničarjev pod vodstvom učitelja g Kafola in mestna godba pod vodstvom kapelnika g. Bernarda.

j— **Odbor za strokovno in splošno izobrazbo trgovskega in obrtnega naraščaja v Ptuju** bo otvoril angleški tečaj za začetnike in ponavljalni tečaj Prijave sprejema tajništvo Trgovskega gremija med uradnimi urami. Tečaj bo brezplačen.

Z. K. D.
Danes ob pol 11. uri matineja
vesela opereta
Willy Fritsch — Käthe Nagy
Jaz po dnevi, Ti ponoči
SMEH ŠALA PETJE
Vstopnina samo 3.50 Din

j— **Siromašni posestnici ukraden denar.** Posestnica Stumberjeva Neža v Gruškovcu ima majhen vinograd. Nedavno je sprejela od nekega vinskega trgovca izkupiček za vino v znesku 2.270 Din. Preteklo nedeljo je hotela po maši oddati na pošti nekaj nad 1.000 Din za davke. Ker je bila pošta že zaprta, se je vrnila domov in pred hišo srečala sosedo. Povabila jo je v hišo in ji povedala vse križe in težave; seveda pri tem tudi ni zamolčala, da ima pri sebi denar. Ko je odložila boljšo obleko, je šla v klet, da bi sosedi postregla z vinom. Popoldne, ko je hotela k večernicam, je spet oblekla nedeljsko obleko in ugotovila, da ji je nekdo izmaknil 1.020 Din. Osumila je sosedo, ki pa zanika tatvino.

j— **Vandalizem v Ljudskem vrtu.** Pretekli teden so neki pobalini uničili vse električne žarnice po Gregoričevem drevoredu, ki drži v Ljudski vrt. Baje so to storili s tako zvanimi fračami. Nepridi pravi ne uidejo zasluženi kazni.

j— **Pri vasovanju napaden.** 22 letni posestnikov sin Erhatič Jože iz Zagorcev je ponoči vasoval pri dekletu Ko se je vračal ga je neki fant s kolom večkrat udaril po glavi ter mu prizadejal hujše poškodbe, da je moral Erhatič v bolnišnico.

Iz življenja na deželi

JEŽICA. Naša sokolska mladina je v nedeljo zaigrala ljubko Golievo igrico »Princeska in pastirček«. Odlična režija s. Prestorjeve, krasne nove kulise in obleke in izvrstno igranje so pomagali do uspeha. Mladi igralci so nas že često prijetno iznenadili. Naj se sposobni Sokoliči le resno in složno naprej udejstvujejo v igranju mladinskih igric. Nedeljska igra je bila tako vestno navežbana, da sploh niso imeli šepetalca. Današnja ponovitev te igrice ob 16. pri polovični ceni bo gotovo še boljša zato pridi, kdor le more. — Na pustno soboto bo v Sokolskem domu prijetna maskerada.

RIBNICA. Zvočni kino Sokola to danes predvajal ob 1/4 in 8. zvečer zvočni film »Kaj žene ljubijo...« Dodatek nov Paramountov zvočni tednik in barvan film.

SOŠTANJ. Pred dnevi se je vršil občni zbor šaleške podružnice SPD. Vodil ga je načelnik g. Sušel in podal poročilo o delu. Tudi v minilem letu je bilo podružnično delovanje posvečeno predvsem koči na Smrekovcu. Vsa zadnja leta si je podružnica prizadevala kočo izpopolniti in napraviti bivanje na Smrekovcu čim udobnejše. Žal, da letošnja zima občutno ovira njeno prizadevanje. Smučarji so prikrajšani, prikrajšana pa je tudi podružnica pri dohodkih. K sreči so v zadnjih dnevih snežne razmere na Smrekovcu postale povoljnejše. Podružnica bo ob podpori celotnega članstva kmalu pristopila k povečanju koče in izgraditvi električne centrale na Smrekovcu. Na zboru je članstvo izvolilo za častnega člana podružnice g. Smolnikarja, upokojenega šolskega upravitelja. Tragično naključje je hotelo, da je g. Smolnikar v torek zvečer v starosti 74 let preminil. Pri volitvah je bil izvoljen tale odbor: načelnik Sušel Ivan, podnačelnik Potočnik Anton, gospodar Teuerschuh Ivan, tajnica Tončka Stoparjeva, blagajnik Arzenšek Ivan, odborniki: Mravljak Ivanka, Scharner Ivan, Polde Furlani, Kurnik Tone in dr. Medic Stane. — V Celju sta se poročila dr. Svetoslav Teofanović, zdravnik v Topolšici, in gdč. Anica Rusova, uradnica v Topolšici. Iskreno čestitamo!

ŠT. JURIJ OB J. Ž. Ravnatelja tem. kmetijske šole g. inž. Petkovška je banska uprava premestila nekam na sever za sreskega kmetijskega referenta. G. inž. Petkovška smo vsi spoštovali kot požrtvovalnega moža in gospodarskega strokovnjaka, ki mu je bilo delo za šolo in mladino prva in največja skrb. Za vse, kar je storil za šolo in za gospodarski razvoj in napredek med nami mu bodi izrečena naša najtoplejša zahvala. Trajne neprilike imamo pri nas z dostavo pošte za naš obsežni poštni okoliš, ki šteje nad 40 vasi in okrog 5000 prebivalcev, imamo pa samo 1 poštnega sla, ki ne zmaga dela pri najboljši volji. Ako pa zboli, se mora dostava pošte po vaseh sploh ustaviti, ker je drugi poštni nameščenec neobhodno potreben na pošti in v trgu. Nujno prosimo poštno ravnateljstvo odpomoči. — Gradnja ceste Št. Jurij — Št. Jakob je popolnoma zaspala. Mesece in mesece se že ne dela več; ljudstvo toži, ker nima dovozne ceste, revni ljudje pa zaman vprašujejo po delu in zaslužku.

Vrhnika. Pevski odsek gasilcev je v nedeljo priredil zelo posrečen nastop. Zbor je pevske točke pod vodstvom pevovodje g. Sikyta prav dobro izvajal prav tako dober je bil tudi oktet. Koncertu je sledila prijetna domača zabava s plesom. Prireditev zgovorno priča, da se naši gasilci tudi v prosvetnem in družabnem oziru gibljejo z lepim uspehom.

HERSAN ČAJ
ZDRAVJE
s pomočjo zdravilnih svojstev raznih zelišč se dobi, ako se uživa
„HERSAN ČAJ“
mešanica posebnih zdravilnih zelišč po sestavi zdravnika R. W. Pearsona, zdravnika šefa v Bengaliji (angleška Indija). Po večletnih izkušnjah je neovrgljivo dokazana velika vrednost
„HERSAN ČAJA“
in to z nedvomnim uspehom pri obolenjih zaradi poapnenja žil, pritiska krvi, pri ženskih boleznih, pri menstruaciji (menjanju mesečnega perila), migreni, revmatizmu, obolenju obisti, jeter, motnjah v želodcu, zastrupljenju, zapeki, protinu (giht), črevesnih boleznih, hemoroidih, zgagi in pri čezmernem odebelenju.
»HERSAN ČAJ« se dobiva v vseh lekarnah. Poučno knjižico in vzorec Vam pošlje zastonj:
»RADIOSAN« Zagreb, Dukljaninova 1
Reg. S. št. 14001 z dne 6. VI. 1934.

Naše gledališče

DRAMA

Nedelja, 16. februarja: Ob 15. Trije vaški svetniki. Izredno znižane cen od 10 Din navzdol. Ob 20. Tuje dete. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 17. februarja: Dies irae. Red. A.
Torek, 18 februarja: zaprto.

OPERA

Nedelja, 16. februarja: Ob 15. Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven. Globoko znižane cene od 24 Din navzdol. Ob 20. Ples v Savoyu. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 17. februarja: zaprto.
»Ples v Savoyu«, ena najefektnejših naših operet, se ponovi v nedeljo zvečer. Sprememba repertoarja je bila neodložljiva, ker je g. Primožič prehlajen in ne more v nedeljo peti velike vloge v »Katarini Izmajlovi«.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 16. ob 15.: Trafika. Znižane cene. ob 20. Majda. Globoko znižane cene.
Ponedeljek, 17.: Zaprto.
Torek, 18.: Ples v Savoyu.

Zobje bodo zadobili takoj nov blesk in naravno belino.

Veda je dokazala, da povzročajo grde madeže in pokvarjene zobe mikrobi v ustih. Ako hočete takoj uničiti vse nevarne mikrobe, čistite svoje zobe z antiseptično **KOLYNOS** pasto za zobe. Po vsakem čiščenju boste opazili izboljšanje. Zobje dobe naglo naraven blesk in belino, ki dajejo vašemu nasmehu novo dražest.

Namažite malo **KOLYNOSA** na suho ščetko in iznenadeni boste in očarani nad rezultatom.

KOLYNOS PASTA ZA ZOBE

Iz Julijske Krajine

Fašistična obmejna šolska politika

Še pred kratkim smo poročali, kako se v Julijski Krajini vedno znova ustanavljajo italijanske ljudske šole in nameščajo nove učiteljske moči, da bi se v smislu sugestij in zahtev lokalnih oblasti in fašističnih prvakov ter po navodilih iz Rima fašistična civilizacija čim prej razširila tudi do zadnje vasi.

Prav te dni so bili v prilogi rimskega »Službenega lista« objavljeni statistični podatki o šolski mladini v letu 1933-34. Po teh podatkih je bilo tedaj na področju tržaškega šolskega skrbništva 127.731 šolskih otrok (65.430 dečkov in 62.301 deklica), od katerih je redno obiskovalo ljudske šole okrog 120.000. Tržaški »Piccolo« pa je porabil to priliko spet za nov predlog po katerem naj bi se omogočila še intenzivnejša šolska politika v vsem obmejnem ozemlju. Videmska pokrajina, ki je podrejena beneškemu šolskemu skrbništvu, naj bi se s svojimi 80.000 šolskimi otroki in sorazmernim številom učiteljstva znova priključila področju tržaškega skrbništva. To narekujejo, kakor pravi tržaški list, »posebni politično-nacionalni razlogi«. Vseh pet pokrajin se mora združiti »v trdno celoto ob vzhodni meji domovine s posebno vzgojno misijo glede na obmejni živelj«. In ob zaključku pravi »Piccolo«: »Na ozemlju z 1,650.000 prebivalci in vsaj 200.000 šolskimi otroki bi imelo tržaško šolsko skrbništvo na razpolago primerno število učiteljev in učiteljic in zato tudi večjo izbiro med onimi, ki so še najbolj sposobni za delikatno službo na obmejnih postojankah, na katere morajo priti le izredno delavni vzgojitelji, ki se strastno posvetijo svoji nalogi in imajo tudi sicer za to še posebno kvalifikacijo.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!

Lubadar uničuje istrske gozdove

V Istri se že celo vrsto let zaman borijo proti lubadarju, ki se vedno znova razširja po redkih gozdovih in nasadih jelk in smrek in uničuje že samo po sebi skromno lesno bogastvo pokrajine. Letos se je pričel znova razširjati. Pulska prefektura je bila končno prisiljena opozoriti posestnike gozdov na zakonske določbe, po katerih morajo sami nemudoma posekati vse drevje, na katerem se je pojavil lubadar. Prefekturna okrožnica pravi, da bo oblast v drugačnem primeru sama dala posekati poškodovano drevje in sicer na račun njegovih lastnikov, ki bodo še posebej kaznovani.

Zanimivo je pri vsem tem, da se je lubadar najbolj razširil po samoupravnih državnih gozdovih. Tako se na primer »Corriere Istriano« pritožuje, da je lubadar uničil kar cel gozd, ki je zrasel po vojni na kraju, kjer je bila nekoč puljska radijska postaja.

Drobne novice

V Vzhodni Afriki je, kakor poročajo italijanski listi, padlo nadaljnih 7 fašistov iz goriške in pulske pokrajine, in sicer neki Ricci, Ceccotti, ki prav za prav nista Goričana, nego doma iz Terama odnosno iz Furlanije in sta bivala ter delovala na Goriškem le kot fašista, dalje neki Ervino iz Gorice in Alojzij Gattei (Gatnik?) iz Novakov pri Cerknem, neki Comisso iz Grižnjana, Chiereghia iz Pule in Babudri (Babuder)iz Poreča. Kakor smo že omenili v nekem prejšnjem poročilu, je doslej padlo tudi več slovenskih vojakov. Umrlo je končno na eritrejskih tleh tudi nekaj delavcev, med njimi 37 letni Franc Podgornik iz Čepovana, ki se je udinjal nekemu gradbenemu podjetju že več mesecev pred pričetkom abesinske vojne. Kakor poročajo, je podlegel pljučnici.

Zamotana zadeva. Fašistična podporna organizacija, ki oskrbuje najbednejše s podporami v gotovini in blagu, je pred dnevi dodelila tudi neki Moscatellijevi v Puli zavoj življenskih potrebščin. Žena pa je moko, ki je bila v zavoju odstopila trgovki Josipini Stefanuttijevi, ki jo je prodala svojim odjemalcem. Moscatellijevi so vzeli izkaznico, Stefanuttijevi pa zaprli prodajalno.

Na poslednji občinski seji v Trstu so razpravljali o spremembah mest. gradbenega načrta, o drugih gradbenih in prometnih vprašanjih ter o posojilu v znesku 5 milijonov lir, ki ga je občina najela pri tržaški hranilnici (Cassa di Risparmio Triestina) že leta 1925 za povečanje tramvajskega omrežja. Dolg je bil doslej reduciran na 2 milijona lir. Anuiteta in obresti pa so zelo obremenile občinski proračun in je bilo sklenjeno, da se odplačevanje dolga podaljša za nadaljnih 15 let, tako da bo znašala prva anuiteta z obrestmi vred 178.000 lir ostale pa bodo še manjše .

Iz Gorice je odpotoval preteklo nedeljo preko Trsta in Neaplja v Vzhodno Afriko manjši oddelek karabinjerjev, ki vršijo v Eritreji in Somaliji službo varnostnih organov.

Poročili so se v poslednjih dneh v Trstu Jurij Božič z gdč. Mihaelo Birso, v Gorici pa Friderik Lutman z g. Marijo Cijanovo.

Umrli so ta teden v Trstu Marija Pertot, Marija Poropat, Franjo Lokar in Anton Križmanič, v Gorici pa Katarina Košuta, Josipina Komavli, Martin Šuligoj, France Marinič, Martin Sovič, Josip Cotič, Josip Križetič, Andrej Eržetič in Vincenc Komavli.

Karabinjerji iz Opatjega sela so prijavili sodišču jugoslovenskega državljana 42 letnega Ivana Bajca, ki biva v bližnjem Selu, ker oblastem ni prijavil starega orožja in streliva, ki ga je zbiral na doberdobskem odseku nekdanje soške fronte.

Promet na železniški progi Gorica, Podbrdo je bil v torek spet obnovljen. Prekinjen je bil, kakor znano, pred tednom dni, ko so pri postaji Obloke-Huda Južina zasule tir velike plasti zemlje, ki so se zaradi poslednjih nalivov utrgale z bližnjega pobočja.

Franjo Štupar esperantist

Ljubljana, 15. februarja

Že leta 1906 ko je bil pokojnik še v cvetu svoje mladosti in dela se je oprijel z vso vnemo mednarodnega jezika esperanta v katerem je zaznal velik pomen za nas Slovence. Z vso svojo prirojeno energijo se je takoj lotil študija esperanta in ga kmalu popolnoma obvladal. Ves čas svojega udejstvovanja na esperantskem polju je deloval skromno in tiho

Delal pa je kljub temu kot mravlja, skrbno in vztrajno. Pisal je mnogo v predvojne esperantske liste tako n. pr. v češki esperantski list »La Marto« ter v razne druge angleške in nemške strokovne esperantske liste. Njegovi članki so bili globoki ter izredno zanimive vsebine tako, da so povsod vzbujali splošno pozornost in zanimanje. Kmalu je pričel s prevodi slovenske literature v esperanto. Tako najdemo raztresena njegova dela v vseh mogočih listih in revijah. Leta 1913 je priobčil kot prvo važnejšo delo prevod Finžgarjevega romana »Na petelina« v češkem esperantskem listu »La Marto«. Krajše njegove originalne novele so izšle tudi v listu »Esperanto Triumfonta«. Bavil se je tudi mnogo s strogo jezikovnimi vprašanji. Že pred vojno je spisal obširno slovensko-esperantsko gramatiko, čitanko in slovarček,

Leta 1926. se je javil tukajšnjemu esperantskemu klubu, h kateremu je pripadal kot redni član. Od tega časa dalje je bil zvest svetovalec in njegov vnet sodelavec. Udejstvoval se je tudi še nadalje kot pisec člankov in prevajatelj. Njegove spise najdemo v jugoslovanskih in mednarodnih esperantskih listih kot v »Konkordo«, »La Suda Stelo«, »Heroldo de esperanto« in dr. Najvažnejša njegova dela, ki bodo trajno služila slovenskim esperatistom, so prevodi za bodočo jugoslovansko-esperantsko antologijo. Pokojni je prevedel v esperanto naše starejše slovenske klasike. Vse prevode je lastnoročno spisal in hrani jih esperantski klub v Ljubljani. Med glavnimi deli omenjamo le najvažnejše: Jurčič: »Deseti brat«, »Kako je Kotarjev Peter pokoro delal«, »Jesenska noč med slovenskimi poljarji«. Kersnik: »Testament«, »Rokovnjači«, i dr Tavčar: »Visoška kronika«, »Moja mlada leta«. Prevedel je dalje Finžgarja, Stritarja, Trdino i. dr.

Zadnja svoja dela je skromni in vztrajni mož poslal esperantskemu klubu teden dni pred svojo smrtjo. Zapustil je v posebnem pismu, čuteč bližajoči se konec, svojo izredno bogato knjižnico esperatskemu klubu, ki ga je ljubil in ž njim živel skoro deset let.

Naši esperantisti katerim bo ostal veliki pokojnik v neizbrisnem spominu, so ga ljubili kot svojega dobrega očeta. Tako po svoji zunanjosti kakor tudi po svoji globoboki duši je sličil velikemu ustvaritelju esperanta — Dr Zamenhofu.

Honoron al la memoro de granda animo! Eterna memoro al nia slovena pioniro! Ripozu en paco!

Esperanta klubo, Ljubljana

22. DRAŽBA KOŽ DIVJADI NA VELESEJMU 9. MARCA 1936
Pošljite nemudoma blago na naslov: Ljubljana, »DIVJA KOŽA« — Velesejem

Gospodarstvo

Naš uvoz zlata: 279 milijonov Din v 4 letih

Aktivnost naše zunanje trgovine je lani znašala 427 milijonov in ne 331 milijonov

Nedavno je »Jutro« obširno poročalo o naši trgovinski bilanci v preteklem letu, ki izkazuje oficielno izvozni presežek v višini 330.6 milijona Din. Kakor pa smo na tem mestu že ponovno opozorili, so oficielne številke naše statistike zunanje trgovine potrebne izvestne korekture, in sicer v toliko, kolikor je v statistiki upoštevana vrednost izvoženih in uvoženih plemenitih kovin za monetarne svrhe (zlata, srebra ter zlatih in srebrnih novcev). Ker je uvoz zlata v zadnjih letih zavzel znatnejši obseg, je postal pomembnejši za celotno sliko, ki nam jo kaže statistika manj ugodno, kakor pa je v resnici. Zares ni nikakega povoda, da bi izkazovali večjo vrednost našega uvoza zgolj zaradi tega, ker je lani **Narodna banka prenesla iz Pariza v Beograd za skoro 100 milijonov Din zlata**, ki je bilo prej tam deponirano. Za teh 100 milijonov se neupravičeno v naši oficielni statistiki zmanjšuje aktivnost naše zunanje trgovine. Po mednarodnem običaju se tudi povsod pri presoji gibanja zunanje trgovine upošteva le čisti blagovni promet brez izvoza in uvoza plemenitih kovin za monetarne svrhe.

Po bruseljski mednarodni konvenciji (od 31. decembra 1913), se seznam uvoženega in izvoženega blaga grupira v štiri glavne skupine: 1. žive živali, 2. živila in pijače, 3. sirovine in polfabrikati in 4. gotovi izdelki; k temu pride še dodatna skupina: zlato, srebro, platina ter zlati in srebrni novci. Le prve štiri skupine vsebujejo čisti blagovni promet, ki je merodajen za presojo trgovinske bilance.

Tudi v našem primeru moramo upoštevati le čisti blagovni promet. Carinski oddelek pri finančnem ministrstvu je sedaj sestavil tudi pregled našega izvoza in uvoza po tej mednarodni grupaciji za lansko leto. Iz te statistike je razvidno, da smo lani **uvozili za 98.8 milijona Din plemenitih kovin ter zlatih in srebrnih novcev.** Tu gre skoro izključno za zlato, ki ga je, kakor rečeno, Narodna banka prenesla iz Pariza v Beograd. Izvoz plemenitih kovin pa je bil le malenkosten in je znašal 1.9 milijona Din, dočim je prejšnje leto znašal 31.1 milijona Din. Znaten izvoz plemenitih kovin v letu 1934 se nanaša le na srebro, ki smo ga imeli odveč in smo ga izvozili. Zadnja leta se je naš uvoz in izvoz plemenitih kovin za monetarne svrhe (brez zlatih in srebrnih predmetov za nakit) gibal takole (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz
1930	0.6	6.0
1931	0.2	8.7
1932	—	37.5
1933	—	49.8
1934	31.1	93.1
1935	1.9	98.8

Uvoz plemenitih kovin se je zadnja leta znatno dvignil in je znašal v 4 poslednjih letih **279.2 milijona Din.** Ta velik uvoz v zadnjih letih je pripisati deloma okolnosti, da je Narodna banka svobodne devize po možnosti pretvarjala v zlato, predvsem pa okolnosti, da smo z odplačilom revolving kreditov oprostili v Parizu zastavljeno zlato, ki smo ga potem lahko prenesli v našo državo. Po poslednjem izkazu Narodne banke je v inozemstvu (v Parizu) še za 88 milijonov Din zlata računano po stabilizacijskem tečaju; to zlato pa ni zastavljeno in ga lahko prenesemo v našo državo.

Če od izkazane vrednosti uvoza in izvoza odbijemo vrednost uvoza in izvoza plemenitih kovin, dobimo **pravilno sliko naše trgovinske bilance v čistem blagovnem prometu,** ki je v primeri s prejšnjimi leti naslednja (v oklepajih je izkazan oficielni saldo bilance, pri kateri je upoštevan tudi promet z zlatom):

	izvoz	uvoz	saldo	
1931	4801	4792	+9	(+1)
1932	3056	2822	+234	(+196)
1933	3378	2833	+545	(+495)
1934	3847	3480	+367	(+305)
1935	4029	3601	+428	(+331)

Za vsa zadnja leta nam kaže gornja primerjava, da je bil aktivni saldo naše zunanje trgovine v čistem blagovnem prometu precej večji nego saldo skupne trgovine. **Tako smo bili lani v trgovini z inozemstvom v resnici aktivni za 428 milijonov in ne le za 331 milijonov.**

Banovinske davščine

Kakor smo že poročali, je v predlogu novega proračuna dravske banovine za leto 1936/37 predvidena uvedba **novega davka na izkoriščanje vodnih sil,** ki naj bi donašal na leto 1.2 milijona Din. Tako davščino smo imeli v dravski banovini že leta 1933/34 in sicer v proračunu bednostnega fonda. Naslednje leto pa je bila ta davščina ukinjena. V letu 1933/34 se je plačevalo od vodnih sil, ki se izrabljajo za pogon v kakršenkoli namen, po 40 Din od konjske sile na leto, odnosno pri elektrarnah, ki jim služi vodna sila kot pogon, 2 pari od vsake proizvedene kilovatne ure, dokler ta davščina pri elektrarnah te vrste ne doseže najvišjega zneska, ki ustreza obdavčenju po 40 Din na konjsko silo letno. Pri tem se je upoštevala srednja največja obtežba, ugotovljena kot aritmetična sredina štirih, v vsakem četrtletju merjenih največjih povprečnih in 15 minut trajajočih obtežb, pri čemer se je vzelo za podlago, da je 1 kilovatna ura enaka 1.5 konjske sile. V letu 1933/34 je bil donos te davščine predviden v višini 600.000 Din. Ker je sedaj predvideno v predlogu novega proračuna, da bo znašal donos še enkrat toliko, to je 1.2 milijona Din, moramo predpostavljati, da se bo višina davka v primeri z letom 1933/34 podvojila.

V predlogu proračuna je predvideno tudi **povišanje trošarine na bencin od 100 na 120 Din za 100 kg.** V zvezi s tem povišanjem trošarine na bencin je predvideno tudi povečanje te trošarine od 4.5 na 5 milijonov Din. Tudi določbe glede **trošarine na mineralne vode** se spremene v toliko, da je predlagano povišanje trošarine pri literskih steklenicah od 0.20 na 0.25 Din, pri steklenicah od 1 do 2 litra od 0.30 na 0.50 Din in pri večjih steklenicah povišanje od 0.20 na 0.25 Din za vsak začeti liter.

Hud padec gradbene delavnosti v Beogradu

Tudi v lanskem letu je gradbena delavnost v Beogradu hudo nazadovala in je bilo po gradbeni vrednosti še manj zgrajeno nego v prejšnjem letu. Kako je v zadnjih štirih letih padla gradbena delavnost v Beogradu, nam kažejo naslednje številke (ta statistika se nanaša le na privatne hiše):

	zazid. površina v kv. metrih	vrednost v milij. Din
1932	274.600	285.9
1933	168.500	152.4
1934	40.600	81.8
1935	51.700	68.9

Vrednost zgrajenih hiš, ki je leta 1932. znašala 286 milijonov, je lani padla na 69 milijonov, torej na eno četrtino gradbene vrednosti iz leta 1932. Število zgrajenih hiš pa se je nekoliko povečalo, in sicer od 259 na 286. Predvsem pa so se gradile pritlične hiše (135) in enonadstropne hiše (86), dočim je bilo večnadstropnih hiš zgrajenih le 65. Od prevrata je bila gradbena vrednost v Beogradu najživahnejša po zazidani površini leta 1932, čeprav je bila vrednost zgrajenih hiš v prejšnjih letih mnogo večja. Tako je bilo v letu 1923. zgrajenih za 533 milijonov Din privatnih hiš, pri čemer pa je zazidana površina znašala le 94.000 kvadr. metrov. Živahna je bila gradbena delavnost v Beogradu tudi leta 1927 in 1928. Vsega skupaj je bilo v Beogradu od prevrata zazidanih 1,353.000 kvadr. metrov in znaša vrednost zgrajenih hiš 3 milijarde 352 milijonov Din. Če bi pa upoštevali še javne zgradbe, bi gotovo prišli na vsoto preko 4 milijarde.

Gospodarske vesti

= **Zborovanje obrtnikov zaradi pavšalnega obdavčenja in razdolžitve.** Zveza obrtnih društev dravske banovine sklicuje za nedeljo 8. marca ob 10. dopoldne v veliki dvorani Trgovskega doma v Ljubljani zborovanje vsega obrtništva dravske banovine v zadevi pavšalnega obdavčenja obrtnikov in njihove razdolžitve.

= **Izpiti za elektroinstalaterje.** Zbornica za TOI v Ljubljani naznanja, da bodo izpiti za elektroinstalaterje v mesecu marcu t. l. Prijave je vložiti oziroma poslati zbornici do 20. februarja t. l. Predhodno je predložiti vsa usposobljenostna dokazila v overovljenje pristojnemu »Združenju pooblaščenih elektrotehnikov« v Ljubljani, kjer prejmejo kandidati tudi vsa potrebna navodila glede prijav. O pripustitvi k izpitu in natančnem datumu, kedaj se bo izpit vršil, bodo kandidati obveščeni s posebno zbornično odločbo.

= **Angleži strogo izvajajo prepoved uvoza italijanskega blaga.** Nedavno so angleška carinska oblastva zaplenila 400 zabojev italijanskih limon, ki so prišle preko Avstrije kot avstrijsko blago in so te limone v korist angleškega fiska dali na javno dražbo. Sedaj poročajo iz Londona, da so enako zaplenili večjo pošiljko italijanskih cvetač, ki jih je poslala v Anglijo neka tvrdka iz Innsbrucka. Angleži pazijo pri vsaki pošiljki, da se strogo izvaja prepoved uvoza italijanskega blaga in pregledujejo tudi švicarske pošiljke svilenih tkanin, ker so bili tudi poizkusi, da se italijansko blago pošilja v Anglijo, deklarirano kot švicarsko.

= **Konkurz** je razglašen o zapuščini po pokojnem Francetu Homarju in o imovini Ivane Homarjeve, posestnice v Kamniku. Zapriče 21 (upravnik mase dr. Dominik Žvokelj, odv. v Kamniku; prvi zbor upnikov 25. februarja ob 9., prijavni rok do 12. marca, ugotovitveni narok 17. marca).

= **Poravnalno postopanje** je uvedeno o imovini Franca Zoreta, trgovca z mešanim blagom v Slovenskih Konjicah (poravnalni upravnik dr. Teodor Sbrizaj, odv. v Slov. Konjicah; poravnalni narok 1. aprila ob 9., prijavni rok do 25. marca).

= **Cenejši vizum za inozemske posetnike ljubljanskega in zagrebškega velesejma.** Finančni minister je izdal odlok, da se bo od inozemskih obiskovalcev zagrebškega velesejma, ki bo letos od 2. do. 11. maja in od 29. avgusta do 8. septembra plačevala znižana taksa za vizum pri potnih listih, in sicer po 20 Din v papirju. Isti popust je dovoljen inozemskim obiskovalcem ljubljanskega velesejma, ki bo od 30. maja do 11. junija 1936 in jesenskega velesejma v Ljubljani, ki bo od 29. avgusta, do 9. septembra.

= **Prijavnice k udeležbi** na letošnjem spomladanskem velesejmu v Ljubljani, ki bo od 30. maja do 8. junija, je uprava velesejma že razposlala. Ako kaki tvrdki prijavna tiskovina slučajno ne bi bila dostavljena, naj jo izvoli zahtevati od urada velesejma v Ljubljani.

= **Dražba kožuhovine v Ljubljani** se ponovi dne 9. marca. Tudi za to dražbo je veliko zanimanje od strani inozemstva. Lovci, pošljite blago čimpreje »Divji koži« Ljubljana—Velesejem, da more pravočasno obvestiti inozemstvo o naših zalogah krzna.

= **Dobave.** Direkcije državnega rudnika Kreka sprejema do dne 21. t. m. ponudbe glede dobave 200 kub. m jamskega gradbenega lesa in 3.000 kg masti za jamske vozičke, do 28. t. m. glede dobave 100 kub. m gradbenega lesa, bombaževine za čiščenje, izolirne vrvice, žarnic in vrečastih polov za elemente. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 25. t. m. ponudbe za dobavo »Walterjevih« sprav. V intendanturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani bo 24. t. m. ofertna licitacija glede nabave alkoholnega kvasa in 28. t. m. za dobavo 17.600 kub. m drv in 4.700 ton premoga. V pisarni inženjerije štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani bo 29. t. m. ofertna licitacija za popravilo strehe jahalnice v Mariboru in 2. marca za preureditev stranišč vojašnice v Ljubljani.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašil pretekli teden devizni promet 4.80 milijona Din nasproti 9.13, 5.50, 3.71 in 3.59 milijona Din v prejšnjih štirih tednih. Na svobodnem deviznem trgu so se tečaji za malenkost dvignili in so se svobodne devize trgovale na bazi 16.875—16.975. Deviza Newyork se je v svobodnem prometu dvignila od 50.75 do 51.25 na 51—51.50, nasprotno pa je angleški funt v privatnem kliringu popustil od 257 na 254 Din, in sicer na podlagi intervencije Narodne banke. Nemški klirinški čeki, ki so se ob koncu prejšnjega tedna trgovali po 14.26—14.30, so se v teku tedna okrepili na 14.80, potem pa so za malenkost popustili na 14.50—14.60.

Devize

Curih. Beograd 7, Pariz 20.2150, London 15.12, Newyork 302.75, Bruselj 51.5750, Milan 24.30, Madrid 41.90, Amsterdam 207.80, Berlin 123.10, Dunaj 57.10, Stockholm 77.95, Oslo 75.95, Kobenhavn 67.50. Praga 12.68, Varšava 57.75, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Žitagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 15. febr. Začetni tečaji: pšenica: za maj 98.25, za julij 89.50, za sept. 88.50, koruza: za maj 61.375, za julij 62.

+ **Winnipeg,** 15. febr. Začetni tečaji: pšenica: za maj 84.375, za julij 85.375.

ŽIVINA

+ **Svinjski sejem v Mariboru.** Na svinjski sejem dne 14. t. m. so bile pripeljane 103 svinje, prodanih pa je bilo 45. Mladi prašički 5 do 9 tednov stari so se prodajali po 75—120 Din, 3 do 4 mesece stari po 140—200, 5 do 7 mesecev stari po 230—310; svinje so se prodajale po 4.50—6 Din za kg žive teže in po 7—9 Din za kg mrtve teže.

BOMBAŽ.

+ **Liverpool,** 14. februarja. Tendenca vztrajna. Zaključni tečaji: za marc 5.95 (prejšnji dan 5.90), za julij 5.77 (5.71).

+ **Newyork,** 14. februarja. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za marc 11.38 (11.26), za julij 10.68 (10.58).

VINO.

+ **Vinsko tržišče v dravski banovini** (15. t. m.). Še zmerom smo v štadiju precejšnje stagnacije glede vinske trgovine z dravskimi vini, čeprav se cene v zadnjih mesecih niso nič zvišale. Zavoljo tega vinogradniki oddajajo svoje zaloge, ki jih imajo ponekod še v obilici, in zato tudi silijo s prodajo po neobičajnih cenah, ker nujno potrebujejo denar za preskrbo najpotrebnejših vinogradskih obratovalnih pripomočkov. Splošno pozornost vinogradnikov kakor tudi vinskih trgovcev in malih konsumentov zbuja sedanji mrzli vremenski preobrat, če ne bi morda kaj vplival na pomladni razvoj trte, odnosno na zmanjšanje prihodnjega vinskega pridelka, kar bi seveda takoj vplivalo na izboljšanje dosedanjih cen. Tozadevno se pa ne da začasno reči nič pozitivnega; je pa mogoče, da bodo v tem nekoliko prizadeti južnejši kraji, kjer je zavladala zaradi milega vremena prezgodnja vegetacija. Sicer je pa tudi v teh krajih po raznih poročilih še toliko vina, da ga bo najbrže do jeseni ostalo še mnogo nerazprodanega. Tako stisko znači v zadnjem času direktna prodaja srbskih vin po prav nizkih cenah celo na večjih železniških postajah v dravski banovini. So to konkurenčne cene vsem našim domačim vinom.

Rudarsko zavarovanje

Rešitev iz sedanje krize je le v naslonitvi na splošno delavsko zavarovanje ali v spojitvi ž njim

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani je pred nedavnim razposlala poslovno poročilo za l. 1935. Dne 25. januarja je bilo v Beogradu velika anketa o aktualnih vprašanjih zaščite rudarjev, zlasti tudi o zavarovanju rudarjev. Povoda je torej dovolj, da k stvari dodamo tudi na tem mestu nekaj besed in to z iskreno željo, da bi se večno reševanje najbolj perečih vprašanj našega rudarskega delavstva vendarle že premaknilo z mrtve točke, saj je danes ozračje prenasičeno izjav o potrebi krepke zaščite malega človeka.

Rudarska anketa v Beogradu je bila z razmerami pri bratovskih skladnicah skrajno nezadovoljna. Delegati iz rudnikov so bili soglasni v trditvi, da so skladnice instrument podjetnikov proti delavstvu, da delavtvo v skladnicah nima svobodnega zastopstva, da je vedno odločujoča le volja in težnja podjetnika. Referenti so naglašali, da se v skladnicah z vso doslednostjo uveljavlja dominantni vpliv poslodavca. Rudarska oblastva situacije ne morejo spremeniti. Tozadevna resolucija ankete pa pozna samo en lek za ozdravitev teh razmer: popolno pariteto v samoupravi bratovskih skladnic na ta način, da mesto predsednika izmenoma pripada tudi zastopniku rudarjev.

S tako »pariteto« pa problem ne bi bil rešen, morda bi bil celo poostren. Položaj ne bo ublažen, ako poslodavec pride s predsedniškega na podpredsedniško mesto, ker bo njegov dominantni vpliv in njegov psihološki in moralni pritisk na ostale člane samouprave ostal nezmanjšan, v gotovih slučajih bo celo pojačen. Bratovske skladnice so izrazit tip podjetniških blagajn. Pri tem dejstvu je izenačenje ingerence na poslovanje skladnice mogoče samo s popolno pravno zaščito rudarjev pri izvrševanju njihovih funkcij v samoupravi skladnic, ako je to praktično sploh mogoče, drugače pa naj se poslovanje skladnice na splošno prenese iz ozračja podjetja, ako že zlitje odnosno povezanost rudarskega zavarovanja s splošnim delavskim zavarovanjem ne bi bila mogoča ali zaželjena.

Rudarji so na anketi navajali dejstva, ki dovoljno osvetljujejo prilike pri bratovskih skladnicah in ki ustvarjajo nezadovoljstvo zavarovancev. Ta dejstva se v bistvu krijejo z razmerami pri bratovskih skladnicah v Sloveniji, kakor jih prikazuje letno poročilo ljubljanske glavne bratovske skladnice. Podatki iz bolniškega zavarovanja rudarjev so v nezdravem nasprotju s podatki v splošnem delavskem zavarovanju ali z rudarskim zavarovanjem po drugih državah.

V oči pade izredno velika neenakost v dajatvah iz naslova bolniškega zavarovanja pri posameznih skladnicah. Tako vidimo, da se izdatki za hranarino gibljejo od 11.33% do 40.12%, ko je nedvomno, da so zdravstvene prilike povsod približno enake. Povprečje hranarine znaša le 22%. Izdatki za zdravnike se gibljejo od 11.10—64.46%, kar pomeni, da so zdravniki za svojo službo zelo neenako honorirani, navadno višje tam, kjer je visoka premija in nizka hranarina. Povprečni izdatek za zdravnike znaša 23.43%; ta odstotek se v drugih zavarovanjih giblje med 10 in 13%. Odstotek izdatkov za zdravila varira med 7.89% in 23.45%, dočim ta izdatek v solidnem socialnem zavarovanju ne sme presegati 10%.

Tudi upravni stroški so zelo neenakomerni. Rastejo od 6.79 na 32.44%. Povprečje upravnih stroškov znaša 9.11% in to pri 832 Din bolniško-zavarovalnih dohodkov na člana in leto in pri dejstvu, da ima ena skladnica običajno opravke samo z enim poslodavcem. Povprečna bolniško-zavarovalna premija je zelo visoka, znaša 7.87%, v večjih rudnikih 9%; zadoščati bi morala 4—6% premija. Vprašanje višine premije je zelo važno, ker rudar nosi ⅓ prispevkov pri svoji skrajno nizki mezdi. Pri razmeroma zelo visoki bolniško-zavarovalni premiji rudarsko bolniško zavarovanje ia razpolago niti z lastnimi sanatoriji, niti se ne posužuje drugih sanatorijev, niti nima za svoje izčrpano delavstvo potrebnih okrevališč in ne kopališč. Tudi specialistična zdravniška nega je zelo skromna, bolj slučajna, kakor sistematično organizirana. Vsi ti pojavi silijo k reformi in sanaciji rudarskega bolniškega zavarovanja, ki ima danes na sebi mnogo znakov nesocialnosti in nepopolnosti.

Akutna in vedno ostrejša pa postaja kriza rudarskega rentnega zavarovanja. Rudarska anketa je dokazala in tudi letno poročilo ljubljanske glavne bratovske skladnice priznava, da dosedanji »sankcijski« ukrepi niti od daleč niso prinesli zaželjenih rezultatov; nasprotno, »sanacija« je položaj še bolj poostrila. Ljubljanska glavna bratovska skladnica je poslovanje v rentnem zavarovanju v letu 1935 zaključila z deficitom okoli 3 milijona dinarjev, za leto 1936 pa pričakujejo celo deficit 5.5 milijona. To se pravi, da skladnica pokojnine plačuje že iz rezerv. Rezerve so z zneskom 11.8 milijona dinarjev naložene pri zaščitenem denarnem zavodu, torej so zamrznjene, samo 4.8 milijonov dinarjev je v nezaščitenem zavodu; vse to pomeni, da bo pokojninska blagajna v l. 1936. morala ustaviti izplačevanje pokojnin.

Kje je odpomoč? V osrednjem fondu za sanacijo bratovskih skladnic? Ta fond nima sredstev, ker je bila njegova dotacija postavljena na trhla tla. Z uredbo o ustvaritvi osrednjega fonda za sanacijo bratovskih skladnic je sanacija bratovskih skladnic nastopila žalostno pot — nazaj v še težje razmere. Rentno zavarovanje rudarjev je do skrajnosti okrnjeno, tako, da že nima več značaja socialnega zavarovanja: službena doba znaša 40 let, starostne rente so ukinjene, premija znaša celih 14%(!), najvišja pokojnina znaša samo še 75% kategorijskega zaslužka, čakalna doba je dvignjena od 5 na 10 let!

Vsa sredstva samopomoči rudarjev so do skrajnosti izčrpana. Sanacija ali likvidnost rudarskega rentnega zavarovanja je mogoča samo na dva načina: 1.) z državno subvencijo, 2.) z razširjenjem rizikove skupnosti rudarjev. Ako nočemo varati sami sebe, moramo državno subvencijo iz svojih računov izločiti. Razširjenje rizikove skupnosti je na eni strani dosegljivo z ustvaritvijo pozavarovanja pri osrednjem fondu ali z zlitjem vsega rudarskega rentnega zavarovanja v eno samo zavarovalno skupnost z enotnimi premijami in rentami, na drugi strani pa s povezanostjo rudarskega zavarovanja s splošnim delavskim invalidnim in starostnim zavarovanjem, bodisi v obliki popolnega zlitja obeh skupin zavarovanja v eno, bodisi s sistemom rudarskega pozavarovanja pri splošnem delavskem zavarovanju.

Pokojninska blagajna rudarjev šteje okoli 9000 zavarovancev. Ta zavarovalni kader pa ni stalen in je stalno izpostavljen padcu. **Železni zakon številk in računov neizprosno pravi, da je solidna in trajno zanesljiva ureditev pokojninskega zavarovanja rudarjev na tej osnovi kratko malo nemogoča.** Realna resnica nam tudi pove, da z osrednjim fondom za sanacijo bratovskih skladnic ne bo nič. Hočemo ali nočemo preostaja samo in edino le en izhod: **interesna- finančno-matematična** povezanost rudarskega zavarovanja s splošnim delavskim zavarovanjem in še v tem slučaju bodo številke komaj tako velike, da bodo omogočile realne račune za kolikšni **destojne pokojnine.**

Ta resnica velja brez izjeme za vse, tudi za one skladnice, ki so danes morda še aktivne. K tej soluciji so morale pristopiti tudi druge države, kjer skladnice štejejo na stotisoče oseb. Kdor misli z usodo rudarjev resno in pošteno, mora korajžno hoditi samo po tej poti, čeprav trenutno ti koraki v ušesih enega ali drugega ne odmevajo simpatično. Ne gre pa za simpatije, gre za stvarne in trajne koristi rudarjev!

Dr. Joža Bohinjec.

Sokol

Sokol v Šmartnem pri Litiji hoče svoj dom

V nedeljo 19. pr. m. je imelo naše društvo svojo redno letno skupščino, ki je pokazala še večjo složnost, povezanost članstva ter navdušenost za sok. idejo, kakor je bila prej. Župno upravo je zastopal župni tajnik br. Flegar, ki je viharno pozdravljen izročil pozdrave župe, nato pa v lepih besedah orisal stališče Sokola in njegove cilje. Navzoče članstvo je z velikim zanimanjem sledilo njegovim izvajanjem in se mu z gromkim aplavzom zahvalilo za krasen govor. Po prečitanju savezove poslanice so društveni funkcionarji podali svoja poročila, iz katerih je bilo razvidno, da je društvo zelo vestno vršilo svojo dolžnost. Imelo je svoj redni letni javni nastop, poleg tega pa se je v večjem številu udeležilo vseh javnih nastopov okoliških društev. Zelo svečane so bile proslave: obletnica rojstva prezidenta T. G. Masaryka, rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. in praznik Ujedinjenja. Dne 9. oktobra se je za obletnico smrti Viteškega kralja vršila svečana komemoracija na trgu pred cerkvijo, zvečer pa z br. litijskim društvom skupna komemoracija pred spominsko lipo v Litiji.

V okvirju zasavskega prosvetnega okrožja je društvo poslalo 34 moške in ženske dece na 20 dnevno taborenje na Polšnik, kjer je taborilo skupno 100 otrok. Pri vseh proslavah, kakor tudi pri obeh komemoracijah sta sodelovala gasilska četa in pevsko društvo »Zvon« s svojim zborom za kar jima velja bratska zahvala. Smučarski odsek se je z naraščajem in člani udeležil tekem litijskega skupka, kjer je naš naraščaj odnesel prvo mesto. Istotako pa je na tekmi z litijsko deco zasedla naša deca pri dve mesti. Sv. Miklavž je obdaril 128 otrok in naraščajnikov.

Vsa poročila funkcionarjev so se končala z željo, da bi nova društvena uprava pričela zidati lastni dom, ki nam je neobhodno potreben, kajti v prostoru, ki ga ima društvo v najemu skupno s pevskim društvom »Zvonom« in ga poleg tega uporablja osnovna šola, se društvo vkljub najboljši volji članstva ne bo moglo razmahniti. Je pa zidava nujna tudi zato, ker je v nevarnosti, da nam razpade 65.000 komadov opeke, ki jih ima društvo poleg drugega materijala, na svojem 4200 m² velikem telovadišču že 4 leto.

Nato je bila soglasno izvoljena naslednja uprava: starosta in prosvetar br. Vidic Franjo, podstarosta br. Strman Josip, načelnik br. Pestotnik Mirko, podnačelnik br. Mrzel Polde, načelnica sestra Vozelj Marija, podnačelnica sestra Bregar Tinca, tajnica sestra Švajger Marija, blagajnik br. Novak Mirko, gospodar br. Vozel Jože, odborniki bratje: Kovačič Maks, Turk Alojzij, Filsek Adolf, Kepa Janko, Saksida Serafin, sestri Vozelj Pavla, Koišek Zinka, nadzorni odbor br. Pečkaj Matija, br. Maček Ivan, častno razsodišče br. Vidic Franjo, br. Pestotnik Mirko, br. Strman Josip, ses. Švajger Marija, ses. Vozel Marija. Nadaljuje predsedstvo skupščine je prevzel novi starosta, ki se je še enkrat zahvalil br. župnemu delegatu, prosečg a, da se župa z vso energijo zavzame za načelnico ses. Vozel Marijo in članico vaditeljskega zbora ses. Marn Karolino, ki sta bili pri zadnjih premestitvah premeščeni v hribe. Z željo, da se naslednja skupščina izvrši pod lastno streho, v kateri bo združeno vse šmarsko nacionalno in javno društveno življenje, je zaključil sila lepo uspelo skupščino.

Sokol v Bregani je imel v nedeljo občni zbor, ki ga je vodil br. Pero Rajčević. Župo je zastopal br. Stepko Debeljak. Po poročilih posameznih funkcionarjev je bila izvoljena tale uprava: starosta Rajčević Peter, namestnik Aleksić Franc, tajnik Kalin Feliks, načelnik Dolinar Zdenko, namestnik Rotkvić Drago, načelnica Dolinarjeva Hermina, prosvetar Trdan Anton, blagajnik Kalin Feliks, orodjar Zobarić Jakob; člani odbora: Kalin Josip, Jejinek Milan, Sterniša Alojz, Hribarjeva Amalija, Rotkvićeva Mimi, Frianova Maca, Vegelj Ivan in Lazanski Franc; nadzorni odbor: Dolinar Mijo, Bratanić Franc in Šetinc Anton. Prosvetni odbor se je konstituiral takole: predsednik Trdan Anton, namestnik Dolinar Zdenko, tajnik Feliks Kalin; člani odbora: Dolinarjeva Elvira, Havliček Josip in Udirjeva Francka.

Vsa domačija žrtev ognja

Velenje, 15. februarja

V nedavni noči je začelo goreti v vasi Lokovici, v hiši posestnika Zasvinška, po domače Kurmanška. Ker stoji hiša na vrhu brega, je bilo gasilcem onemogočeno reševanje in gašenje. S tem večjo požrtvovalnostjo pa so prihiteli sosedje in izkušali rešiti, kar se je rešiti dalo. Iz lesa zgrajena in s slamo krita hiša je pogorela do tal. Prav tako gospodarsko poslopje, ki je bilo polno raznih pridelkov.

Kako je nastal požar, še ni dognano. Pogorela hiša, ki jo je lastnik kupil šele pred pol letom, je bila za malenkost zavarovana, tako, da trpi sedanji lastnik precejšnjo škodo.

Kraljestvo mode

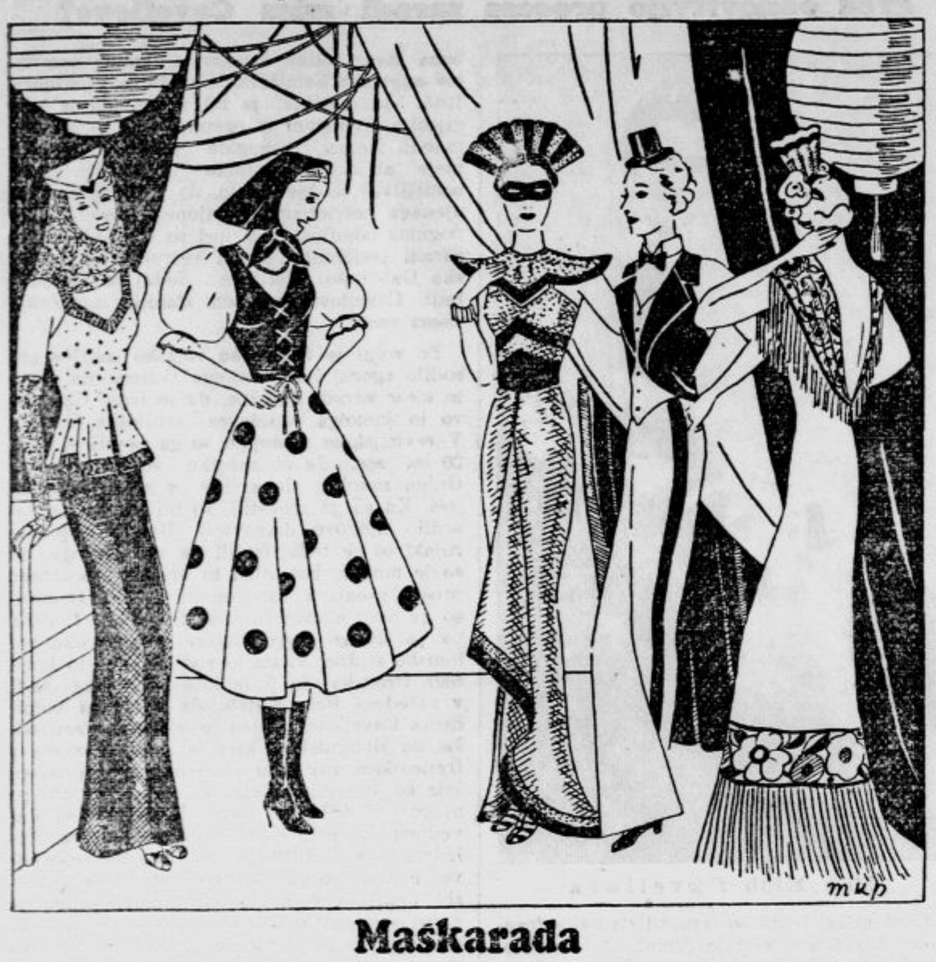

Maškarada

Vsako leto nastopi ob tem času svojo vlado princ Karneval in čeprav je zadnja leta izgubil mnogo svojega bleska in sijaja — kajti princ Karneval in gospa Kriza se nikdar nista preveč dobro razumela — se ga vendar vedno znova razveselimo. Pri nas sicer niso ljudje tako veselega srca in odprtih denarnic, da bi slavili prihod Pusta s slavnostnimi obhodi in veselicami, ki trajajo po več dni in noči... Mi smo tudi v tem pogledu skromni, poleg običajnih plesnih zabav poznamo le še eno fazo predpustnega norenja: maškarado. In tu se nam ni treba nič manj zabavati, kakor da smo v Nici — svoboda maske velja povsod enako!

Seveda moda ne predpisuje določenih mask. Saj to je ravno tisto zabavno, da je vsak maškaradni kostum moderen, če vam pristoji ali če izraža originalno idejo. Tu pa ima zopet besedo ta nesrečna kriza: ni dovolj, če je kostum lep ali okusen, tudi drag ne sme biti! Pri izberi modelov za našo skico smo se torej ozirali predvsem na tiste, ki si jih zaradi preproste, a vendar učinkovite izdelave brez posebnih stroškov lahko omisli vsaka izmed naših čitateljic.

Prvi model »Benečanska romanca« je namenjen damam, ki so letos lastnice tako modernega, črnega večernega krila. Tu se znova izkaže vsestranska uporabnost takšnega krila, kajti s pomočjo primernega života ga lahko izpremenimo tudi v okusen in cenen maškaradni kostum. Zamislili smo si torej kostum v slogu oblek, ki so jih nosile dame za časa Casanove. Sestoji iz črnega večernega krila, rožnatega svilenega životka, ki ima bogato zvončasto krilce, in značilnega triogelnika s črnim čipkastim pajčolanom. Životek je ob izrezu in na robu krilca obrobljen s široko progo iz črne bleščice, ki je tudi raztreseno pošita po životku samem, po črnem pajčolanu in po črnih čipkastih rokavicah, ki so brez prstov in jih torej lahko doma izdelate. Na triogelnik spredaj pripnemo črno srce, pošito z bleščico (1. skica).

Drugi model »Kmetica« spada med tiste, ki jih lahko s primerno spretnostjo same doma napravite. Iz navadne, živomodre tkanine ukrojite široko krilo, ki ga pošijete z ogromnimi pikami iz rdečega blaga. Ni treba posebnega znanja, da sešijete preprosti, živordeči telovniček z bogato nabranimi rokavi iz belega organdija in z belim vložkom, ki nadomestuje bluzo. Še rdeča kmečka ruta, ki jo zavežete pod vratom in brhka, stilizirana kmetica je gotova (2. skica).

Če vašemu tipu odgovarja orijentalska maska, predlagamo kostum siamske plesalke, ki je v svoji preprosto stilizirani obliki prav učinkovit. Najvažnejše pri tem kostumu je okrasje na ramenih, ki je s svojimi upognjenimi konicami značilno za vse tempeljske plesalke, od Siama pa do Jave. Izdelate ga iz cenenega srebrnega laméja in ga podložite s trdim organtinom, da obdrži upognjeno obliko. Nederček je prav tako srebrn, proge na životu in na pahljačastem pokrivalu pa so črne. Srebrne dele še raztreseno pošijemo s srebrno bleščico, da še bolj učinkovito izstopijo. Krilo je iz strupeno zelenega tvoriva in je spredaj serpentinasto ukrojeno in prepeto. Obrobimo ga s črno in srebrno progo (3. skica).

Harmonija
obleke in barva lica, to je tajna privlačnosti. Te umetnosti, spoštovana gospa. Vas nauči pri nas strokovnjakinja, izvežbana v inozemstvu.
Drogerija „ADRIJA“
MR. PH. S. BORČIĆ,
Ljubljana, Šelenburgova 1.

Najbolj zabavni so seveda groteskni kostumi. Sem spada naš predzadnji model »Gigolo«, ki ga sestavite z najbolj preprostimi sredstvi: glavo pokrijete s črnim cilindrčkom iz papirja, vrat zakriva trd moški ovratnik s črnim metuljčkom, izrez, roke in hrbet so pa goli, kajti črni telovnik, ki ga nadomestuje frak, je zapet zadaj le z ozko progo, spredaj pa je izrezan nad belim vložkom. Bele, pižamske hlače opremite s črno stransko progo (predzadnja skica).

Kako pretvorite navadno večerno obleko v maškaradni kostum, pokaže naša zadnja skica. Hrbtni izrez takšne svetle obleke drapirate s pisano svileno progo, ki jo obšijete z dolgimi, črnimi resami. Enako progo s še daljšimi resami našijete na krilo, visoki španski glavnik z rožami pa s pomočjo skrite elastike pritrdite na pričesko in učinkovita maska »Španka« se lahko pokaže na vsaki maškaradi (zadnja skica)!

Ugajale bi vse žene,
če bi posvečale svoji zunanjosti večjo pažnjo. Čas in denar ne igrata pri tem najvažnejše uloge. Samo malo potrpljenja in pravilno sredstvo sta pri tem potrebna. Poskusite kremo Leodor, to povsem svileno mehko kremo, ta daje koži svež, mladosten in elastičen izraz, kateremu se zahvaljujejo mnoge žene za srečo in uspeh. Tube po Din 14.50 in Din. 10.— se dobé v vseh prodajalnah Chlorodonta

Novi klobuki

V pričakovanju pomladne mode so pariški modni saloni prinesli nekaj novih modelov klobukov, ki nam dajo slutiti, kakšne bodo nove pomladne oblike. Skicirali smo dva takšna klobučka: prvi — popoldanski model — je iz medle slame in ga krasita lakasta cvetlica in lakasta, širokomrežasta tenčica, drugi pa je sportnega značaja in ima upognjene okrajce in zanimivo, nagubano oglavje.

Zdravniška posvetovalnica

T.R. To je svojevrstno vnetje kože, ki se je pojavilo vsled kroničnega dražljaja. Poskusite z mazilom Desitin. V bodoče pa pazite. Ker so sedeži običajno lakirani, se koža hitro obrabi in pot opravi še ostalo. Devajte na klop mehko blazino, ki jo fiksirajte, da se ne zgubanči in Vas potem ne ožuli.

Zopet. 1. Ta nadloga je zelo trdovratna in ima često svoj izvor v drugih nerednostih in boleznih. Poskusite s sledečim mazilom: acid. Salicyl. 2.0, Sulfur. pralcip. Sapon. Kalini aa 50.0, s katerim si namažite prizadeta mesta zvečer. Po osmih dneh napravite malo pavzo. Predvsem pa uredite stolico in hrano. Skrbite za redno dnevno odvajanje. Prepovedan je alkohol, ostre začimbe in pikantne jedi. 2. Motnja je organske narave bodisi na roženici ali v očesu samem. Svetovati moremo le to, da daste oko preiskati po strokovnem zdravniku.

P.M.P. Boljšega zdravila tudi mi ne moremo svetovati. Zdravljenje te trdovratne bolezni je dolgotrajno, zahteva torej potrpljenje in vztrajnost. Čuvajte se prahu in vetra. Ako vas moti svetloba, si nabavite temne naočnike.

Korenjak. Ali ste morda kdaj opazili gliste? Če ste jih, je treba odpraviti predvsem te. Potrebno je dnevno kopanje v topli vodi, če se zelo znojite, tudi češče umivanje. Če doslej ni nič pomagalo, poizkusite še z Anaesthesin mazilom za mazanje, za notranjo uporabo pa brom po noževih konicah. Odvajanje bodi redno; ne uživajte alkohola in ostrih začimb. Često koristijo tudi sedeče kopeli v odcedku hrastovega lubja. Verjetno je stvar nervoznega značaja.

Naročnik. Sami torej veste, kaj je vzrok neprilikam, zato vam ne bo težko, da jih odpravite. Pustiti morate mrzlo vodo in nositi tople volnene (ne usnjene!) rokavice. Priporočljivo je češče kopanje rok v vodeni raztopini galuna ali v odcedku hrastovega lubja, nakar jih namažite z vazelino ali zinkovim mazilom in sličnim. Poizkusiti morete tudi z Dermothenna mazilom.

A. B. v Lj. Ker torej po vaši izjavi ne gre za organsko napako, nima nobenega smisla, da bi jemali kakršnekoli tablete odn. zdravila. Tudi vsak umeten način je nepotreben, ker pojde sigurno tudi popolnoma naravno. Verjetno je vzrok morda le malenkostna nerodnost ali nepoučenost. Podrobneje na tem mestu ne moremo razpravljati. Poiščite nasvet osebno pri zdravniku, ki bo primerno svetoval.

Bolni želodec. Če glavice doslej niste našli, je verjetno ostala v črevesju. Kako boste to spoznali? Po tem, da bodo čez čas zopet odhajali od vas posamezni členi. Sedaj zaenkrat ne smete ponoviti kure, marveč morate čakati nekaj časa. Če pa hočete biti sigurni glede glave, nesite čez čas košček svežega blata k zdravniku, da ga preišče pod drobnogledom. Napako ste napravili, ker niste točno preiskali blata z glavico.

Al Araf. Predvsem ste nervozni ter preveč opazujete samega sebe. To tudi ni dobro. 1. Vstanite, pa bo stvar popolnoma rešena, osobito vam bo dobro delo, če si pred zajtrkom otarete telo s hladno vodo. Pojav sam ni nič posebnega. 2. Tudi to kaže le, da ste živčno precej labilen. Počakajte, da se popolnoma ohladite. Take reakcije so vendar normalne, pri enem večje, pri drugem manjše. Če se popolnoma ohladite, se tudi prehladiti ne morete. 3. To pa je jako individualno. Vsekako so te količine tako minimalne, da absolutno ne morejo škodovati. Razen tega pa je kvaren vpliv tudi večjih količin (izvzemši kronične razvade) še jako problematičen. Torej le brez skrbi! Pa še en nasvet: hodite čim več v naravo in jo opazujte, da odvrnete pažnjo od sebe.

A. St. —St. Le pomirite se. Izid je popolnoma zanesljiv. Vaši občutki so le posledica živčne razrvanosti po bolezni. Take senzacije so čest pojav pri občutljivih ljudeh. Tudi kar se sluzi tiče, ki jo opažate, vas moremo zagotoviti, da je to popolnoma normalen pojav pri zrelem človeku. Opažate jo pa šele sedaj, ker ste postali tako pozorni. Priporočamo brom. Brez skrbi bodite in zavedajte se, da ste zdrav!

ŠAH

Poslovni odbor Jugoslovenskega šah. saveza v Zagrebu je na svoji zadnji seji sklenil, da se bo II. jugoslov. nacijonalni mojstrski turnir v Novem Sadu vršil v aprilu. Turnir bo imel 16 udeležencev in bo trajal tri tedne. Vsem udeležencem bo priznana prosta oskrba za časa turnirja. V nasprotju z lanskim prvim nacionalnim mojstrskim turnirjem v Beogradu bodo smeli v Novem Sadu izrecno igrati samo mojstri. Le če bo kakšno mesto ostalo prosto, bosta prišla v turnir še največ dva amaterja, zastopnika prirejajočega kluba. Na podlagi sklepa lanskega občnega zbora seveza, bodo povabljeni na turnir tudi po en mojster iz Bolgarije, Č. S. R. in Poljske.

Iz Bolgarije pride baje prvak Gešev. Bo to menda prvič, da bo bolgarski šahist nastopil na turnirju izven mej svoje domovine. Iz Češkoslovaške nameravajo prireditelji po časopisnih vesteh povabiti predvsem velemojstra Flohra. Njegova udeležba bi bila vsekakor atrakcija za turnir, vendar je zelo dvomljivo, če bo mogoča. Kakor čitamo, bo igral Flohr o Veliki noči na angleškem turnirju v Margarete-u in tudi za vse poznejše mesece je menda že angažiran. Lepo bi bilo, če bi se posrečilo pridobiti za turnir poljskega prvaka in velemojstra dr. Tartakowerja.

Savezni odbor je sklenil dalje razpisati za letos tekme za medklubsko državno prvenstvo, ki so se zadnjikrat vršile pred dvema letoma in končale kakor znano, z zmago Ljubljanskega šah. kluba.

Šahovski klubi iz savske banovine so stavili predlog za osnovanje podsaveza za teritorij savske banovine. Savezni odbor pa je odločitev o tem prepustil letošnjemu rednemu občnemu zboru saveza.

»Šahovski Glasnik«, ki je po daljšem presledku zopet izšel, namerava, kakor nam sporoča uprava, vse ostale štiri številke tekočega letnika izdati še tekom enega meseca.

*

Turnir strokovnih zvez v Moskvi je končal z zmago Lisicina in Čehoverja, ki sta dosegla po 12 točk (iz 18). Oba mojstra sta znana iz lanskega mednarodnega turnirja v Moskvi, kjer pa sta se slabše odrezala. Njun uspeh je tokrat tem večji, ker sta pustila za seboj Lilienthala, ki je skupno s Konstantinopoljskim (Kijev) z 11½ točkami zaostal na 3.—4. mestu. Presenča zlasti nizki Lilienthalov odstotek točk, dokaz, da je tudi druga »garnitura« ruskih mojstrov zelo močna. 5. mesto je zasedel Bjelovjenec z 11, 6.—7. Judović in Sokolsky z 10½. Slede Rudakowsky, Mozel, Panov, Makegonov, Rovner 9½, Stjepanov 9. Na zadnjem mestu je ostala ženska prvakinja Rubcova.

Za mesec maj je napovedan nov mednarodni turnir v Moskvi. Kot udeleženci iz inozemstva se imenujejo Capablanca, dr. Lasker, dr. Euwe, Flohr, Lilienthal in Fine. Turnir bo baje dvokrožen.

*

Na letošnjem rezervnem mojstrskem turnirju v Hastingsu je bila igrana naslednja partija.

Damski gambit.

Beli: dr. Rey	Črni: Koblenz
1) d2 — d4	d7 — d5
2) Sg1 — f3	Sg8 — f6
3) c2 — c4	e7 — e6
4) Sb1 — c3	Lf8 — e7
5) Lc1 — g5	Sb8 — d7
6) e2 — e3	0 — 0
7) Ta1 — c1	c7 — c6
8) Lf1 — d3	d5 : c4
9) Ld3 : c4	b7 — b5

Solidneje je pač Sd5 itd. Če pa je že črni hotel forsirati razvoj damskega krila, bi lahko najprej igral še h7 — h6. V teku partije bi imel potem tudi mnogo manj skrbi za točko h7.

10) Lc4 — d3	a7 — a6
11) 0 — 0	

Tu se igra tudi 11) a4. Belemu pa se najbrž zato ne dopade nepregledno nadaljevanje b4, 12) Se4, Se4:, 13) Lc7:, Sf2:, 14) Lh7: +, Kh8.

11)	c6 — c5
12) Dd1 — e2	Lc8 — b7
13) Tf1 — d1	Dd8 — b6

Črni se je sicer že dovolj dobro razvil, izven nevarnosti pa še ni.

14) Sf3 — e5	Tf8 — e8

Ni šlo Tfd8, 15) Sd7:, Td7:, 16) Lf6:, Lf6:, dc5: ter Lh7:+ in Td7:

15) a2 — a4	

Pozno prihaja beli s to naravno potezo, pa še vedno doseže z njo odločitev, radi slabega odgovora črnega.

15)	b5 — b4

Bolje je bilo tu pač c4, 16) Lb1, Sf8 Tad8 z dobro igro.

16) Sc3 — b1	Sd7 : e5?

Po tej nadaljni napaki stoji črni že zelo slabo. Šlo je cc4:.

17) d4 : e5	Db6 — c6
18) f2 — f3	

Mat je bilo pač treba kriti.

18)	Sf6 — d5
19) Lg5 : e7	Te8 : e7
20) Sb1 — d2	

Za kmeta a4 se beli ne zmeni in raje hiti s skakačem k usodnim slabim točkam črnega, poljem d6 in c5.

20)	Dc6 : a4
21) Sd2 — e4!	c5 — c4

V slabi poziciji še — napačna kombinacija, ki jo beli na zanimiv način ovrže.

22) Tc1 : c4!	Sd5 : e3

Na videz dobi črni kvaliteto, ker visi Td1. Beli pa je bolje računal.

23) b2 — b3	Da4 : b3
24) Td1 — b1	

Trdnjava je ušla in črni je pač prisiljen čati figuro.

24)	Db3 : b1+
25) Ld3 : b1	Se3 : c4
26) De2 : c4	Lb7 — d5
27) Dc4 — d3	

Šlo je tudi 27) Db4:, Tb7, 28) De1, beli pa igra raje na napad.

27)	Te7 — c7
28) Lb1 — c2	Ta8 — c8
29) Se4 — f6+!	

Figuro več žrtvuje beli nazaj za eleganten konec.

29)	g7 : f6
30) Dd3 : h7+	Kg8 — f8
31) e5 : f6	Kf8 — e8
32) Lc2 — a4+	Ld5 — c6
33) La4 : c6+	Tc7 : c6
34) Dh7 — g8+	Ke8 — d7
35) Dg8 : f7+	Kd7 — d6
36) Df7 — e7+	Kd6 — e5
3) f6 — f7	Tc6 — c1+
38) Kg1 — f2	Tc1 — c2+
39) Kf2 — g3	b4 — b3
40) f7 — f8D	Tc8 : f8
41) De7 : f8	b3 — b2
42) Df8 — f4+	črni se vda.

Vasja Pirc.

Janko Kač:

MOLOH

Socialno zgodovinski roman 14

Baron Vogel, lastnik Prebolda, je porabil to priliko in povedal visokemu gostu, da je po ustnem izročilu Dobravčev rod že čez tisoč let znan kot lastnik svoje zemlje. Ko je župnik Mohorčič videl, da se nadvojvoda zanima za starine, je pristopil k opatu in mu tiho rekel, da so pri vasi Šeščah neke gomile, baje še iz poganskih časov, na kar naj izvoli opozoriti visokega dostojanstvenika. A opat je le nejevoljen odkimal:

»Gräber und Heiden sind sie selbst«, ter pokazal na gospodo. »Was brauchen sie noch andere.«

Nadvojvoda, ki je stal za njegovim hrbtom, je ujel te opatove besede ter se mu je oddolžil:

»Ohne Gräber ist doch kein Fortschritt.«

Opat se je naredil, kakor da ni čul nadvojvodovih besed in se pomešal med množico. Tudi Dobravcu je postalo dolgčas med gospodo. Zato je stopil rajši do Kregarja in mu naročil ,naj zapelje na veselični prostor še na njegov račun četrtinjek starega.

Vse je gledalo, ko je pripeljal Kregarjev hlapec ogromen sod. Radovedna množica je izpraševala, odkod je vino in kdo ga je podaril. Ko so ljudje zvedeli, da ga je poslal Dobravec, so rekali:

»Visoko se čredi. Če bo le zmeraj zmogel.«

Vkljub takemu in enakemu zabavljanju je ljudstvo slastno popilo tudi Dobravčevo vino do zadnje kapljice, tako da je bilo še drugi dan vse omotično in se je vračal nadvojvoda Johann brez gledalcev v Grdec.

VI.

Mravljišče delavcev okoli nove stavbe se je večalo od meseca do meseca. Že se je povzpelo zidovje seženj visoko, ko so pričeli prihajati vozniki, govoreči čudno nemščino, z dolgimi vozovi, katerih zadnji konec je ravnal na ovinkih poseben delavec z dolgim drogom. Na vozeh so bila obtesana bruna iz rdečega mecesna, posekanega v gorah severne Koroške. Kakor iz samega svinca so bila težka ta bruna, so se pritoževali delavci, ko so jih vlačili na stavbo.

Zaslužek pri gradnji sicer ni bil obilen, vendar pa je delavcem od zaslužka še zmerom ostajalo vse dotlej, dokler se ni pojavil nekega dne suhljat možic v Šempavlu. Hitro se je pogodil z zapravljivim kmetom Oblakom za večjo sobo v njegovi hiši blizu cerkve. Na dveh vozeh so pripeljali poleg pohištva tudi nekaj manjših sodov.

Ko so šli ljudje prihodnjo nedeljo k maši, je že bil pritrjen na Oblakovi hiši okoren napis: Cvirgl — žganje. V oknu je stala velika steklenica rdeče tekočine, zraven nje pa je bilo napisano: Resoglio. Po maši so se zgrinjali pred Cvirgljevo žganjarijo laški delavci in pili ves ljubi dan. Radovednost je prignala tudi domačine, da so pokusili novo pijačo. Sladka je bila in poceni. Vedno več gostov je imel Cvirgl, tako da so ga ostali oštirji postrani gledali. Sladka pijač je godila še ženskam, ki so skraja samo na tihem pošiljale otroke po njo, sčasoma pa so tudi same začele ostajati po maši v žganjarni in delati druščino Italijanom.

Pri belem dnevu so ležali za cesto možje in fantje, omamljeni od nove pijače. Nič ni bilo treba izpraševati, kaj je pijanec pil. Rdeč pot je namreč udarjal skozi srajco, zakaj tako čudna pijača je bil rezol, kakor ga je prekrstila domača govorica. Tudi drugod so se kmalu pokazali zli učinki peklenske pijače. Redek je bil dotlej pretep v mirnih vaseh, uboj pa je vtisnil vsej vasi Kajnovo znamenje, da se je je izogibala soseščina celo podnevi, ponoči pa je vsakdo napravil rajši dolg ovinek. Cvirglov rezol je zdaj razburkal pivce tako, da je bila prav redka nedelja, da se ne bi bliskali noži. Že v prvem letu je podleglo ranam pet domačinov in dva Italijana.

Počasi se je dvigala ogromna stavba, z njo vred pa se je širilo pijančevanje in so se dogajale takšne grdobije, da so gledali stari kmetje sovražno proti

sivemu nestvoru, ki je nastajal mrk in grozeč kakor grad novega zavojevalca poleg stare graščine.

Gostilne so rasle kakor gobe po ščipovem dežju, majhne branjarije, ki so živele od šivank in soli, in neznatni sejmarji so se selili iz zatohlih lukenj v nove hiše. Dan za dnem so se sušili rdeči škafi pred Cvirglovo krčmo kakor pred mesnico, da tujec skoraj ni vedel, ali so rdeči od žganja ali od krvi.

Po treh letih dela je bila tvornica dograjena in se je umirilo mravljišče okoli nje. Pozimi so postavili stroje, spomladi leta 1843. pa so jele spet prihajati nove množice tujcev. Ravnatelj Julij Süsstrunk se je naselil v tvornici. Mojstri in delavci so si poiskali stanovanj in prenočišč pri kmetih.

Kakor pred leti stavbne delavce, tako je sprejemala tvorniška komisija zdaj delavke. Dolge procesije deklet in tudi žen so stale po cele dolge dneve na tvorniškem dvorišču ter čakale, da se odloči njihova usoda, v pisarni pa so presojali mojstri.

»Velike so nerodne!« je zavrnil malomarno debeli mojster sloko dekle, da si je obrisala solze. Druga prosilka je bila vsem po godu, preden je ni vprašal ravnatelj, ali je omožena.

»Mann krank. Drei Kind. Niks Brot«, je povzdignila ženska žuljave roke. Ravnatelj je odkimal in odločil:

»Nich geeignet!« Mojstri so prikimali in druga je stopila pred nje. Krepka, zagorela, prsata. Ocenjevalci so si prikimali.

»Ledig?« je vprašal Süsstrunk. Ko je potrdila, so zapisali njeno ime in ji dali listek:

»V torek ob šestih zjutraj!« Dekle je prikimalo in odšlo vse rdeče izpred mojstrov, ki so si pritajeno mežikali. Z zavistjo je gledala množica na dvorišču njen listek in zavalovila v strahu, da ne pride na vrsto.

Zimski sport in srce

Vpliv na mišičevje — Vloga pljuč — Sport v nižavi in na višavi

Kakor so sportne vežbe v splošnem ugodne za naše zdravje, tako ima tudi zimski sport velik vpliv na naše mišičje. Njegova posebna prednost je v tem, da ne zaposluje samo posameznih mišičnih skupin, temveč sili k delu vse mišičje, čeprav je seveda mišičje nog pri tem najbolj prizadeto. Razen tega, da zimski sport razvija mišičje, skrbi tudi za to, da izgublja telo odvišno plast tolšče.

Zelo važno je vprašanje, kako se vedejo pri zimskem sportu srce in pljuča. Oboje se mora pri tem zelo vežbati v svojem poslu in oboje se tudi zelo krepi, kar nam je spet v korist za dneve bolezni. Moramo pa pri tem razlikovati med zimskim sportom v nižavi in v visokem gorovju. Ker se v gorah srce hitreje utruja, mu ne smemo zastavljati takoj prehudih nalog. Dobro vemo, da so posledice prevelikega napora trajne okvare tega nad vse važnega organa.

Baš pri zimskem sportu moramo tedaj začeti najprvo z rednim treningom, ki naj se zadovolji spočetka z lažjim delom. To velja tudi za sankače in drsalce, čeprav spet ne v takšni meri, kakor mogoče za smučarje, ki delajo pogostoma velike izlete in so pri tem izpostavljeni vsakovrstnim vremenskim neprilikam, kakor snežnim viharjem, hudemu mrazu itd. Toda prav ta sportna panoga, ki je kombinirana z drugim delom, je tudi v največji meri koristna vsemu telesu. Ne krepi samo mišic, srca in pljuč, temveč tudi živce in duha. Človek se z njo vadi tudi v pogumu in prisebnosti.

Tovorni avto na abesinskih vodah

Transport italijanskega kamiona čez abesinsko reko

Sloviti požrešniki

Duševno pomembni ljudje kot mnogojedci

Duševno odlični možje so često tudi odlični jedci. Med slovitimi možmi poznamo zato tudi številne tipične mnogojedce.

Takšen je bil n. pr. staroperzijski pesnik Meviana-Simi, ki je v neki noči, v kateri je spesnil 300 verzov, posetil nič manj nego devet pojedin. Pri vseh so lahko gostje občudovali njegov izredni tek. Zanj stari rek, da polni želodec ne more dobro študirati, ni imel nobene veljave. Šele če je bil pošteno »nabasan«, se je počutil tako dobro, da je lahko zajahal Pegaza.

Grški učenjak Argiropulos, ki je v 15. stoletju širil grško književnost po zapadnih deželah je umrl zavoljo prevelikega števila melon, ki jih je pojedel. Papež Martin IV. je umrl prav tako zavoljo preobilnih založajev jegulje jedi, med tem ko je kardinalu Hipolitu d'Este škodovalo preveč jastoga.

Mnogo je jedel tudi pruski kralj Friderik s pridevkom »Veliki«. Temu je zavoljo preveč jedi neredko postalo slabo, pa si je te slabosti preganjal potem z isto tako velikimi porcijami sadja. »Sončni kralj« Ludovik XIV. je vse življenje občutil volčji glad, menda zavoljo svoje trakulje. Ker je imel zelo slabe zobe, pa mu jih tedaj niso znali dobro popraviti, je slabo žvečil in to mu je povzročalo spet bude notranje motnje. Temu mogočnemu vladarju ni bilo v njegovem razkošnem svetu torej dozdevno nikoli prav posebno udobno.

Schopenhauer je veljal tudi za mnogojedca. Isto poročajo tudi o Kantu, ki je v ostalem dajal prednost jedem, ki mu zavoljo njegovega sedečega življenja niso mogle prav koristiti. Težko prebavne jedi je v velikih množinah pokončaval tudi Gutzkow.

Med požrešnike je prištevati tudi Napoleona I., ki ga je šele smrtna bolezen prisilila k zmernosti.

O italijanskem pesniku Leopardiju poročajo, da je bil ves nor na slaščice in sladolede, med tem ko se ni Balzakov ogromni apetit ustavljal pred nobenimi jedmi ki so bile dobre in drage. Nekoč je pri enem samem obedu pospravil 100 ostrig, raco, dve jerebici, morski list in tucat hrušk. Sloviti kirurg Billroth je prav tako rad mnogo jedel, pa samo izbrane stvari. Bismarck je že kot dijak v Göttingenu lahko pojedel pet tucatov ostrig in v poznejših letih je imel njegov telesni zdravnik Schweninger mnogo dela, da bi njegov apetit krotil v zdrave meje.

Abesinska imena

Aktualna razlaga, ki ni brez pomena

V času sedanjega spopada med Italijo in Abesinijo smo se privadili že najbolj čudnih abesinskih imen. Razlikovati je mogoče tu dve skupini: religiozna in materna imena.

Prva so kaj mnogovrstna in jih najdeš v vseh mogočih kombinacijah. Tako se imenujejo premnogi Abesinci n. pr. Gabra Egziahaber, Gabra Johanes, Gabra Gujorius, to pa pomeni po naše Suženj Gospodov, Suženj sv. Janeza, Suženj sv. Jurija. Zelo pogosta so imena kakor Lidž Mariam, Lidž Havariat, Lidž Mikael ali Lidž Jasu. Po naše bi se reklo temu Sin (ali otrok) Marijin, Sin apostolov, Sin Mihaelov, Sin Jezusov.

Ime Haile je ta čas v Abesiniji najbolj v modi, še bolj ga obrajtajo nego Slovenci Janeza. Pomeni Moč in ga spravljajo v zvezo z vsemi mogočimi svetimi stvarmi. N. pr.: Haile Hajmamot, Haile Kedusan, Haile Amlak, Haile Selasie, kar pomeni: Moč vere, Moč svetnikov, Moč božja, Moč sv. Trojice. Ime bivšega abesinskega zastopnika v Ženevi Tekla Havariata pomeni »zastopnik apostolov«. Ime Tafari, ki ga je nosil sedanji negus, ko je bil še ras, spada v tisto vrsto imen, ki jih matere prosto izmišljajo svojim otrokom. Pomeni »Zmagovalca«.

»Iz takšnih imen je najbolje razviden ves ponos in vsa nežnost, ki ju čutijo abesinske matere, torej matere »neciviliziranega ljudstva« do svojih malih. Dečki se imenujejo Makonen, Masfen, Ačanfi, t. j. Osvajevalec, Sodnik, Princ, Dekleta pa se imenujejo Ababač, Ujarke, Ujeb Neh, po naše: »Cvetličica«, »Zlato moje«, Prelepa si«. Če hoče, imenuje mati svojega sina lahko tudi »Tana Načao« — »Njegov ččit je močan«, in imá sploh največjo svobodo v izberi imen.

Ženski klobuki v Teheranu

V Teheranu vlada ta čas prav visoka konjunktura za ženske klobuke. Vlada je izvršila veliko propagando za uvedbo evropske noše in uspeh je bil nenavaden. Pajčolan, s katerim so si Iranke doslej zastirale obraze izginja z ulic, istočasno pa so se ženske vnele za vse, kar lahko nosi ime ženskega klobuka. Prodajalci takšne robe bi delali sijajne kupčije, če bi imeli kaj več na zalogi, tako so pa v nekoliko dneh razprodali vse, kar so imeli in sedaj čakajo prav tako nestrpno kakor teheranske dame, da dospejo nove pošiljke iz Evrope.

GOSPODJE !

V ČRNEM NA PLESNE IN VEČERNE PRIREDITVE! SMOKING, FRAK, ŽAKEF, MARENGO OBLEKE NAJELEGANTNEJŠIH KROJEV POCENI PRI

DRAGO-SCHWAB

LJUBLJANA

NA ALEKSANDROVI CESTI

Spomenik vsem polarnim raziskovalcem

V Bergenu na Norveškem nameravajo postaviti velik spomenik, ki bo posvečen polarnim raziskovalcem vseh narodov.

Na velikem podnožju, ki je obdano z bronastimi severnimi jeleni, polarnimi psi itd. stoje kipi vseh velikih polarnih potovalcev, ki obdajajo najslovitejše prednike polarnega raziskovanja. Postave teh so vklesane o ogromen kamenit blok, ki predstavlja blok leda, tako, kakor da so zaprti v pravi ledni kladi.

Ognjenik v snegu in ognju

Vezuv nudi te dni, kakor poročajo iz Napolija, veličasten pogled. Njegov vrh je pokrit s snegom, med tem ko se iz njegovega žrela dvigajo stebri dima in ognja. Posebno ponoči je prizor nad vse grozoten. Rdeči ognjeni žar je viden daleč po deželi in na morje. Pravijo, da gre za običajno periodično delovanje, ki ne daje povoda za to, da bi se ljudje vznemirjali.

Ni idealnejšega sredstva za otroke,

STAREJŠE LJUDI IN REKONVALESCENTE (po operaciji, porodu, gripi itd.) KOT JE

Radenska
prirodna mineralna voda

ONA S SRCEM

s sadnimi sokovi, malino, limono, vročim mlekom i. sl.

Radenska je NAJBOGATEJŠA naša voda po raznolikosti zdravilnih sestavin (jod, litij, kalcij, brom, fosfati, mangan itd.) — Slehernemu bo kaka njena sestavina sigurno dobrodošla !

Lepotica iz Azije

Gdčna [illegible], Miss Siam za leto 1936, je nastopila z ogromnim uspehom na plesnih svečanostih ob proslavi dneva ustave v Bangkoku

Epilog vohunske afere

Pred obnovitvijo procesa zaradi miss Cavellove?

Miss Edith Cavellova

Pred nekaj tedni so izpustili iz neke francoske kaznilnice kjer je prebil 17 let, nekaga Gastona Quiena, ki je bil obtožen, da je izdal med svetovno vojno Nemcem miss Editho Cavellovo.

Kakor se še vsi spominjamo, ni po pogazivtvi belgijske nevtralnosti in po potopitvi »Luzitanije« ugledu nemškega naroda nobena stvar toliko škodovala, kakor usmrtitev angleške bolničarke Cavellove v oktobru 1915. Nje »zločin« je bil v tem, da je belgijskim civilistom iz ozemelj, ki so jih bili zasedli Nemci, pomagala preko holandske meje ali skozi sovražne linije. Do njene usmrtitve je vse upalo, da jo bodo zavoljo njenega patriotizma in njenega nesebičnega poguma pomilostili. Nemci so bili nekaj prej zaradi podobnih stvari ustrelili že Belgijsko Gabrijelo Petitovo. Sedaj so ustrelili tudi Cavellovo in s tem zbudili zgražanje vsega sveta.

Po vojni je francosko vojaško sodišče obsodilo zgoraj imenovanega Guiena na smrt, in sicer zaradi obtožbe, da je izdal Cavellovo in njenega sodelavca, arhitekta Baucqa V revizijskem postopku so ga pomilostili na 20 let ječe. Že ob začetku vojne je sedel Guien zavoljo sleparstev v neki francoski ječi. Ko so ga izpustili, so bili Nemci že zasedli njegovo domovino Belgijo. Njegovi rojaki so se tedaj čudili na vse pretege, da se je mogel kot mlad in krepak mož tako prosto gibati v zasedenem ozemlju. Osumili so ga zvez s sovražnikom. Spomladi l. 1915. pa je Quien navezal stike s francosko vohunsko službo, ki sta jo vodila princ in Princesa Croyska in ji je bila podrejena tudi v zasedeni Belgiji delujoča angleška bolničarka Cavellova. Quien je v tistem času odšel na Holandsko, kjer je stopil v zveze s francoskim vojaškim atašejem. Jeseni istega leta se je vrnil v Belgijo, nekoliko dni po njegovem prihodu pa so Nemci prijeli Cavellovo in arhitekta. Obtožba Quiena kot izdajalca v l. 1919. je temeljila na izpovedi več Prič, ki so ga baje večkrat videle v družbi nemških vojaških uradnikov. Quien je z vso odločnostjo zavračal to obtožbo in trdil, da se priča proti njemu gotovo motijo. Ko so ga sedaj izpustili iz ječe, je ukrenil vse potrebno, da se proces obnovi. Svojemu zagovorniku je izročil mnogo gradiva, ki njegovo nedolžnost baje dokazuje. Zahteva po obnovitvi procesa je bila že izročena vrhovnemu sodišču.

Pamet vedno bolj zmaguje

Reforme v ruskih šolah, ki spominjajo na caristične čase

Z novim letom so uvedli v sovjetskih šolah novote, ki gredo tako daleč, da govori resen inostranski tisk že o »kontrarevoluciji v boljševiških šolah«.

Odslej morajo vsi ruski šolarji in šolarke nositi spet uniformo kakor nekoč. Edina razlika napram šolam v carskem času je v tem pogledu ta, da nosijo učenci nižjih razredov k modri bluzi kratke hlače, dočim so zahtevali predpisi prej za vse letnike dolge hlače. Uniforma šolark je v nižjih razredih svetlo modra, v višjih razredih pa »električno modra«, razen tega je za učenke predpisan neke vrste predpasnik in pelerina angleškega reza z velikim reverjem in pasom. Učenci in učenke nosijo čepice z rdečimi, belimi ali zlatimi traki.

Še važnejši je tisti ć novih predpisov, ki govori o vedenju šolarjev v šoli in izven nje. Tu velja n. pr. naslednja zapoved: »Učenci morajo biti napram svojim učiteljem, staršem in starejšim tovarišem disciplinirani in vljudni. »... nerednost in antisocialno (!) vedenje otrok bodo veljali drastični ukrepi.« Ti drastični ukrepi so v tej sijajni socialni odredbi navedeni posebe in sestoje n. pr. v izključitvi iz šole ali pa tudi v tem, da se otroci pošljejo v posebne poboljševalnice... Prejšnji sistem klasifikacije in katalogizacije se uvaja znova, in sicer v natančno isti obliki, v kakršni je veljal pred revolucijo. Redovi so n. pr. sledeči: izvrstno, dobro, zadovoljivo, slabo in zelo slabo. Vodja šole je dolžan, da vpiše vsakega učenca v poseben kartoteški list, ki ni namenjen samo redom, temveč kaže tudi vse disciplinarne prestopke, kazni in nagraditve otroka. Izpiti, ki so jih l. 1917. odpravili, so prišli spet v veljavo. Ob koncu leta mora učenec s posebnim izpitom dokazati, da je vreden višjega razreda. Po končani šoli ima učenec pravico do spričevala.

Treba je reči, da pomenijo takšne odredbe pač ogromno razliko napram tistemu, kar so uvajali l. 1917. ko so učiteljem kontrolo nad šolo vzeli iz rok in jo predajali »šolarskim sovjetom«. Brez nekih pametnih reči pač tudi v Rusiji ne gre. Toda vmes so stvari ki so resnično »kontrarevolucionarne«, tudi če jih človek ne gleda baš z boljševiškega zrelišča.

Konec pariškega tramvaja

Letos izginejo zadnji tramvaji s pariških cest. Že dve leti spreminjajo tam tramvajske proge v avtobusne proge. L. 1934. so opustili 34, lansko leto pa 35 tramvajskih prog. V prvi polovici letošnjega leta bodo zamenjali zadnjih 18 tramvajskih prog z avtobusnimi progami.

Stroški za te preureditve, so precej veliki, saj ne gre samo za demontažo, temveč je treba nabaviti potrebne avtobuse, graditi nove garaže in delavnice ter postaje za kurivo. Samo stroški za preureditev zadnjih 18 tramvajskih prog so preračunani na 80 milijonov frankov.

Največji snežni orkan

Arktična zima traja v ameriškem Srednjem Zapadu dalje. Iz Chicaga poročajo, da so imeli tam te dni največji snežni orkan tega stoletja. Sneg je zamedel dvanajst vlakov v Illinoisu, Jowi in Michiganu. Železniški promet je deloma omejen, ponekod popolnoma počiva. Mraz v Minnesoti je dosegel 45 stopinj pod ničlo. Povsod manjka premoga, ker ni dovoznih sredstev. Nedostaja pa tudi mleka in celo vode, ker so zamrznile vodovodne cevi v zemlji.

ANEKDOTA

Na zojstni dan francoskega dramatika Tristana Bernarda je prišel v njegovo stanovanje predsednik nekega umetniškega društva, potegnil iz žepa svoj govor in ga je hotel prečitati. Tristan Bernard je dejal: »Nikar se ne trudite. Vi veste, kaj hočete povedati, mene pa ne zanima.«

Leteči tanki

Kako bi Amerika lahko postala nepremagljiva — Najboljši izdelovalec tankov v Zedinjenih državah

Ameriški inženir J. Walter Christie je izumil leteči tank, ki lahko doseže brzino preko 100 milj na uro. Izumitelj je dal svojemu izumu to ime ker ima tank poleg velikanske brzine še to prednost, da ga je mogoče prevažati z letalom. Teža mu je 4500 funtov. Christie pravi, da je mogoče te tanke nad sovražnimi črtami prenesti na fronto. Iz višine treh metrov jih letala polagoma položijo na zemljo.

Vsak tank je opremljen z motorjem 450 k. s., ki mu daje na gosenicah brzino 65 milj, na kolesih pa preko 100 milj na uro. Posadka sestoji iz dveh ali treh mož, vozilo pa je oboroženo s 77-milimetrskim topom. Christie je tudi izjavil, da bi bile Zedinjene države nepremagljive, če bi velikanske vsote, ki jih izdajajo letno za svojo vojsko obrnile rajši za zgraditev takšnih tankov Deset tisoč teh vozil bi lahko nadomestilo vse oddelke pešcev.

Ko je Christie svoje delo končal, je dejal, da bodo Zedinjene države izgubile najhitrejši tank na svetu, če mu vlada ne plača 450.000 dolarjev, ki mu jih vlada dolguje za druge izume. Od Nemčije je baje prejel ponudbo 600.000 dolarjev za svoj najnovejši izum, Rusija mu je ponudila 10.000 dolarjev na mesec, prav tako se zanimajo za njegov tank Italija, Kitajska in Francoska.

Walter Christie je najboljši izdelovalec tankov v Zedinjenih državah. Sodeloval je tudi pri gradnji prve ameriške podmornice. Ta čas je z ameriškim vojnim departementom v sporu, ker se ta baje nikoli ni držal pogodb ki jih je sklenil z njim.

Tisoč kg težka riba

Ribiči iz Riposta pri Cataniji so ujeli te dni v pristanišču po dveurnem srditem boju veliko ribo, ki je še niso identificirali. Velikanska riba je tehtala več nego tono.

Podedovano vnetje slepiča

O nenavadnem obolenju cele družine za vnetjem slepiča poročajo iz Bratislave. Tam so morali v zadnjih tednih prepeljati v bolnišnico po vrsti vse člane neke družine z znaki akutnega vnetja in jih operirati. Ta čas leži po Prestani srečni operaciji v bolnišnici baš osemletni sin. V zdravniških krogih menijo, da gre za zelo redek primer podedovanja.

Kraljica-vdova Mary

»Daily Express« doznava, da se bo angleška kraljica-vdova Mary v kratkem preselila v Malborough House, kraljevo palačo na zapadnem koncu Pall-Malla. Ta palača je rabila že kraljici Aleksandri, vdovi po Edvardu VII. za bivanje. Izza njene smrti ni stanoval v palači noben član kraljeve rodbine.

KADAR KUPUJETE MILO, ZAHTEVAJTE

HUBERTUS

KI JE CENEJŠE IN PRAV ODLIČNE KVALITETE. — DOMAČ SLOVENSKI IZDELEK JE!

Manevri francoske armade

Francoski vojaki 14. armadnega zbora pri zimskih vajah s strojnicami na hribovju v bližini kraja St. Julien de Champsaur

VSAK DAN ENA

»Gospod šef je izgubil, v katero blagajno je shranil dena...«

(»Everybodys weekly«)

Zane Grey: 70

Teksaški jezdec

»Sama modrost te je!« je zaničljivo rekel Longstreth. »Dalje!«

»Torej Jim se oklene domnevnega razbojnika in mu postane prijatelj. Ves čas tičita skupaj. Lahko si mislite, da mu je Jim vse povedal, kar ve, in še nekoliko več. Kaplja žganja mu razveže jezik. Nekaj fantov jaše iz Orda k Poggynu, in eden mu reče, da ima Jim novinca za tolpo. Poggyn je vedno vnet za nove pridobitve. Pravi, da je treba takega, ki ni za nič, kratkomalo ustreliti. Jim in Poggyn sta bila vedno složna. Preden sem jaz prišel, je bil novinec že v tolpi, ne da bi ga bila Poggyn ali vi sploh videla. Tedaj sem sedel in si je! beliti glavo. Le kje sem že videl tega človeka? Kup starih papirjev sem izbrskal iz svojega zaboja: pisem, slik, časopisnih izrezkov. In nazadnje sem našel, kar sem iskal. Spoznal sem ga po sliki iz nekega starega lista s podobami. A Pogginu nisem nič povedal. Zabavati se hočem, kadar vsa reč dozori. Ta bo divjal kakor volk v pasti«.

Knell je govoril hlastno in tiho. Blede oči so se mu lesketale kakor ogenj v ledu. Zdaj je samo še šepetal:

»Kaj mislite, kdo je Fletcherjev novinec?«

»Kdo?« je hlastnil Longstreth.

»B u c k D u a n e!«

Longstrethovi škornji so s treskom zleteli z mize. Nato se mu je telo napelo.

»Tisti izza Nuecesa? Streljač, ki je pognal dve svinčenki v pikov as? Tisti, ki je ustrelil Blanda in Allowaya in — «

»In Hardina!« Knell je šepnil to ime bolj čuvstveno, nego je bilo po okolnosti treba.

»In Hardina! Najboljšega moža na Rim Rocku! Buck Duane!«

Longstreth je bil bled kakor mrlič. Njegovi brki so bili podobni črti na pobeljenem zidu. Pogledal je pomočnika. Sporazumela sta se brez besed. Zadostovalo je: Buck Duane v Big Bendu! Longstreth je mahoma vstal, segel po steklenici, pil in ponudil tudi Knellu. Ta je porinil pijačo od sebe.

»Knell!« je počasi izpregovoril Longstreth in si obrisal usta. »Sodim, da ti je ta Buck Duane mrzek«.

»Tako je!«

»Nu — ne bodi neumen. Ne delaj tega, kar bi storil Poggin ali kdo drugi izmed vrtoglavcev — ne hodi z Buckom Duanom češenj zobat. Močno se mi izdi, da je ta človek zdaj — jezdni redar. Kaj porečeš?«

»Prekleto!« je škrtnil Knell.

»Pojdi v Ord in namignj Fletcherju, kako in kaj. Ta bo privlekel Poggina in njegove ljudi, in ti opravijo tudi z Buckom Duanom.«

»Prav. Storil bom vse, kar morem. A kaj, če padem Bucku Duanu v pesti?«

»Glej, da mu ne padeš v pesti!«

Longstreth je spet potegnil iz steklenice, sedel, da bi si prižgal novo smotko, potegnil iz telovnikovega žepa papir, ga prebral in rekel:

»Vesel sem, da je ta reč zastran Duana v redu! Zdaj pa nekaj novega!

Danes je osemnajstega oktobra. Petindvajsetega dobi Živinorejska banka v Valverdu pošiljko zlata. Po svoji vrnitvi v Ord daj Poggynu ta poročila. Brzdaj tolpo, da bo mirovala. Ti, Poggyn, Kane, Fletcher, Panhandle Smitch in Bokdt pojdete na delo. Nihče drug. Iz Orda se odpravite triindvajsetega. Dokler se ne približate Mercerju, jahajte odkrito. Iz Brandforda v Valverde je sto sto milj — iz Orda jih bo ravno toliko. Uredite si potovanje tako, da se dne šestindvajsetega približate Valverdu. Ni vam treba dirjati, jahajte v dimec. Točno ob dveh popoldne zajašite v mesto in k živinorejski banki. Valverde je precejšnje mesto. Tam ni bilo še nikoli kakega napada. Mesto se čuti varno. Glejte, da hitro in snažno opravite svoj posel. To je vse. Ali si si zapomnil podrobnosti?«

Knell si je bil vse zapomnil, celo dneve.

»Pa recimo, da Poggyna ali mene kdo ustavi?«

Longstreth je mrko pogledal pomočnika.

»Človek nikoli ne ve, kaj se utegne zgoditi«, je rekel Knell. »Storil bom, kar le morem«.

»Tisti mah, ko zagledaš Poggyna, mu vse povej. Delo ga bo pomirilo. Še enkrat: pazi, da ne pride kaj vmes! Ali izvedeš stvar ti, ali pa Poggyn. Najrajši bi vaju videl oba na delu. Umaknite se v gorovje. In ko pridete v skale, kjer boste lahko zabrisali sled za seboj, tetinj — na Ordsko goro. Ko se spet vse pomiri, se snidemo tukaj. To je vse. Pokliči fante noter!«

Nesluišno kakor senca se je plazil Duane skozi dolino proti temni steni. Kaj je bilo storiti? Igra je bila zdaj v njegovih rokah. Še nocoj je moral nazaj čez Ordsko goro. To je bilo videti nemogoče, a moralo se je zgoditi. Jutri pred osmo uro je moral prijezditi v Bradford, štirideset milj od predgorja. Odtod je moral brzojaviti Mac Nellyju, petindvajsetega pa biti v Valverdu. Potem se je moral vrniti v Ord, da prehiti Knella, se da razkrinkati in ga ubiti. Potem, dokler bo železo vroče, je moral gledati, da se približa Poggynu, ki je bil videti že tako na pol dobljen; moral ga je popolnoma pridobiti, kakor je bil pridobil Fletcherja. Če se mu to ne bi posrečilo, je moral tolpo samo pustiti v Ordu. Potem bodo jezdili v Valverde, da tam izvrše svojo novo nalogo. Ta čas se je moral podvizati, da prime Longstretha. Velikansko, neverjetno, zapeljivo podjetje! Čutil se je utelešeno usodo. Železno neizprosnost, ki pada na obsojene.

Na skalni steni je bilo vse črno. Videl je samo vrhove dreves in pečin. A Duane je našel stezo, ki se je kakor bledosiva proga vlekla med črnimi robovi. Duane je plezal, ne da bi se ustavil, nič strma se mu ni zdela pot. Vzpel se je na steno, pogledal v črni kotel pod seboj, ki se je iz njega svetlikala luč, in zagrozil s stisnjeno pestjo. Nato je brez obotavljanja krenil dalje, dokler ni prišel do visokih previsnih pečin. Tam je zgrešil stezo.

Ciklus koncertov

Ljubljana, 15. februarja.

Glasbena Matica in Radio oddajna postaja priredita ciklus koncertov, ki bodo stilistično progresivni in bodo podali ne le zgodovinski razvoj glasbe, temveč tudi pregled svetovne glasbene literature od svojih začetkov do danes. Poedini koncerti bodo posvečeni različnim slogom, različnim razdobjem glasbe, tako predklasični, zgodnje klasični, klasični romantični (razni narodi posebej), kakor seveda tudi moderni, najaktualnejši glasbi.

Prvi teh koncertov bo v ponedeljek 17. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani. Ta večer bo razvijal predklasični slog (Bach, Händel) tja do zgodnje-klasičnega (Haydn). Händlov Concerto grosso v g-molu je napisan po tedanjih tradicijah za godalni orkester, ki mu imitativno odgovarja »orkesterček«, takozvani concertino, obstoječ iz dveh solo-violin, solo violončela in soloclavicembalo. Händlovo delo vsebuje vso grandijoznost, duševno poglobljenost in mističnost tedanje miselnosti. Händlov sodobnik, Jos. Seb. Bach, bo zastopan s koncertom za klavir in godalni orkester. Zanimivo je, da je bil ta koncert prvotno napisan za gosli in ga je Bach sam pozneje preuredil za tedaj v »modo« stopajoči clavicembalo. Klavirski part kaže še mnogo sledov čisto goslarske tehnike. Ta koncert bo izvajal pianist konservatorist R. Gallatia. Prinesel bo s seboj originalno interpretacijo iz Leipziga. Bachovega mesta, kjer še do danes živi direktna tradicija Bachove umetnosti. Gallatia je delo naštudiral pri slavnem bachologu, prof. Rob. Teichmüllerju na konservatoriju v Leipzigu. Izvedba bo baš zaradi tega zanimiva in odločilna za interpretacijo Bachovega sloga.

Haydn nas zapelje v čisto drug svet, rokoko, poln ljubkosti in idilične poezije. Simfonija, ki se bo izvajala, nosi naslov »Lovska« po zadnjem stavku, ki nam predstavlja vesel in hrupen lov s konji.

Kot zaključek koncerta se bo izvajala skladba Slovenca J. Mihevca. Schubertovega sodobnika, ki točno kronološko sicer ne spada v epoho zgodnje klasike. Toda njegov način izražanja je soroden temu slogu. Zanimivo bo slišati v okviru tega večera glasbo Slovenca, edinstveni primer naše glasbene literature, ki nam pokaže razmerje našega človeka napram klasikom velikega sveta. Uvertura in cela opera »Vilino dete« je bila prvič izvajana l. 1826 na Dunaju. Tedaj je štel »Miheuz« komaj 21 let.

Važno bi bilo za vsakogar, kdor želi slediti razvoju teh koncertov, da se udeleži prvega, posvečenega slogu, ki tvori bazo vse glasbene tvorbe do sedanjosti.

Izpred sodišča

Goljufija zavarovalnega agenta

Kakor so naši kraji poplavljeni z zavarovanimi objekti, tako so poplavljeni tudi z agenti zavarovalnic. Kaže pa, da ti agenti vživajo veliko zaupanje našega podeželja in to gotovo po pravici. Saj bi bilo drugače težko verjetno, da bi se cela vrsta ljudi dala opehariti za tako visoke zneske, kakor je bilo v zadevi *Zupanca Karla*, agenta zavarovalnice »Feniks«, ki se je moral za svoje prevare zagovarjati danes pred malim kazenskim senatom, kateremu je predsedoval s. o. s. Kralj.

Obtožnica je navajala celo vrsto prevar, ki jih je obtoženec zakrivil v letu 1934 in 1935, na sicer enostaven, a zelo spreten način. Njegova spretnost bi se res ne dala tajiti in jo je potrdil tudi ravnatelj podjetja, pri katerem je bil obtoženi uslužben. Svojih žrtev ni izbiral le med neizkušenimi deželani, privoščil si je celo ljudi z akademsko izobrazbo, trgovce, obrtnike in niti ni štedil svojih prijateljev s šolskih klopi.

Zelo plodno polje se mu je nudilo med tistimi, ki so že bili zavarovani in jih je pridobival zase z obljubami, da bo staro zavarovanje prenesel brez izgub in pod boljšimi pogoji na drugo podjetje. Spretno je izvabljal zavarovalne police in bianco-pooblastila, ki jih je izpolnjeval z lažno vsebino, drugačno kakor je bila dogovorjena. S temi pooblastili je dvigal posojila ali pa kar odkupne vsote za vplačane premije, denar pa je spravljal v svoj žep.

Imel pa je tudi dobra poznanstva, denarno dobra, in neka oseba mu je na lepe besede in »dobre dohodke« zaupala »okroglih« 6.000 Din. Saj je bil šarmanten gospodič, rad je imel veselo družbo, počastil je s svojim obiskom naša letovišča ob morju (ne da bi poravnal račune), gostil pevačice »zvonkega glasu in toplih pogledov«, izneveril pa se je evičku tako temeljito kakor svoji ženi in je pozdravljal vitke steklenke kipečega šampanjca. Živel je svoje življenje, goljufivo ne na dinarčke in ga plačeval s tisočaki. Polno in velikopotezno — ne za bagatelo! Le enkrat se je izneveril svoji velikopoteznosti: ko je oškodoval neko bivšo gospodinjo za stanarino. Vselil se je lepo, parkrat plačal, potem pa par mesecev — nič, nazadnje pa se je po neki prijetno preživljeni noči v družbi dveh zabavnih prijateljic poslovil — brez slovesa. Tiste noči sta izginili tudi dve brisači — z njim ali s prijateljicami — kdo ve? Ni jih bilo več.

Tako je šlo v lahkotnem ritmu naprej — dokler ga zagrebška policija ni vtaknila v samotno celico. Skoro vse je priznal, le tat ni hotel biti. Tako je pomagal, da se razprava le ni predolgo vlekla. Itak so že vzdihovale dame v krznu, ki so se zanimale za njegovo usodo, vztrajale pa so le do konca razprave in se tešile z bonboni. Drugim poslušalcem je bilo še težje in oddahnili so se vsi, ko je bila po peturni razpravi in posvetovanju razglašena sodba. Trda, a ne pretrda: 1 leto in 10 mesecev robije in 320 Din denarne kazni, pa še čez 30.000 Din oškodovancem za povzročeno jim škodo.

Že v nežni mladosti naj ima vaš otrok

dobro in zdravo hrano. »ETA« ovseni kosmiči so edino prava hrana za majhne in odrasle otroke. Bolni na želodcu, črevesju in taki ki trpe na prebavi, se pozdravijo s pravilno dieto:

Vsak dan trikrat »ETA« ovseni kosmiči. V vsakem zavitku so navodila za uporabo! »ETA« ovsene kosmiče dobite v vseh špecerijskih trgovinah, drogerijah in lekarnah.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN CENIK
MEINEL & HEROLD D.Z.O.Z. ZAL.
TOVARNICE GLASBIL MARIBOR 51

INSERIRAJ V „JUTRU“

RADIO

Nedelja 16. februarja

Ljubljana 8: Telovadba (vodi g. Ciril Soukal). — 8.30: Čas, poročila, spored. — 8.45: Instrumentalni dueti (gg. Antunović - Samarin). — 9.15: Prenos iz trnovske cerkve. — 9.45: Versko predavanje (dr. R. Tominec). — 10: Koncert pesmi in spevov. Sodelujejo: ga. Skvarča Antonija, g. Živko Avgust in Radio orkester. — 11.40: Otroška ura: Pravljice (ga. Mila Šaričeva, čl. Nar. gled.). — 12: Reportaža smuških skokov iz Ga—Pa. — 12.45: Čas, spored, obvestila. — 13: Plošče po željah. — 16: Kmetijska ura: Kaj nam prinaša novi zadružni zakon (dr. Basaj Jože). — 16.20: Godba »Sora« iz Svetja pri Medvodah. — 17: Gospodinjska ura: Higijena kmetiške družine (ga. Dr. Amalija Šimec). — 17.15: Godba »Sora«. — 17.45: Zvočna šala (izvajajo člani Nar. gled.) — 18: Harmonika in citre na ploščah. — 18.30: Zvočna šala. — 18.45: Prenos lahke glasbe z »Nebotičnika«. — 19.30: Nac. ura. — 20: Čas, poročila, spored. — 20.15: Pesmi in arije pojega. Pavla Lovšetova. — 20.50: Vesel spored Radio orkestra. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Beograd 18.30: Pesmi. — 19.50: Dueti. — 20.20: Orkester. — 21.30: Pevski kvartet. — 22.20: Lahka glasba. — *Zagreb* 12.45: Plošče. — 16.30: Mandoline. — 17.15: Godalni kvartet. — 20: Dobroničeva dela. — 21: Godba na pihala. — 22.15: Ples. — *Praga* 19.05: Predpust. — 20: Koncert iz Kovna. — 20.55: Pester program. — *Varšava* 20: Wagnerjev večer. — 21: Lahka in plesna muzika. — *Dunaj* 11: Orkester, vmes prenos iz Ga—Pa. — 17: Komorna glasba. — 18.10: »Dunajski sprehodi«. — 19.10: Nadaljevanje koncerta. — 20.05: Predpustni večer. — 22.20: Violina. — Zbor. — 24: Ples. — *Berlin* 18: Lahka godba. — 20: Ples. — Oratorij. — 22.20: Iz Münchena. — 24: Ples. — *München* 18: Orkester. — 20: Solisti, zbor in orkester. — 22.20: Prenos iz Ga—Pa. — 22.30: Ples. *Stuttgart* 18: Lahka glasba. — 19.11: Predpust. — 20: Spevoigra. — 21: Kakor Berlin. — 22.30: Iz Münchena. — 24: Nočni koncert.

Ponedeljek 17. februarja

Ljubljana 12: Slavni tenoristi na ploščah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Radio orkester. 14: Vreme, borza. — 18: Zdravniška ura: O anginah dr. (Bogomir Magajna). — 18.20: Ruske cerkvene pesmi na ploščah. — 18.40: Kulturna kronika: Sv. Ciril kot pesnik in pisatelj (dr. F. Grivec). — 19: vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: II. sinfonični koncert radio oddajne postaje (izvaja Radio orkester pojačen s člani opernega orkestra, dirigent g. Drago Marol Šijanec): Predklasična in zgodnjeklasična glasba. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Za ples in kratek čas (plošče).

Beograd 16: Arije. — 18.30: Koncert orkestra. — 19.50: Plošče. — 20.05: Prenos z Dunaja. — 22.20: Plošče. — 22.30: Skladbe za čelo. — **Zagreb** 12.15: Ruska orkestralna glasba. — 13.10: Odlomki iz oper. — 17.15: Violine in kitare. — 20: Prenos z Dunaja. — 21.15: Lahka in plesna muzika. — **Praga** 19.30: Orkestralen koncert. — 20.05: Koncert moškega pevskega zbora. — 21.10: Koračnice. — **Varšava** 18.30: Otroški pevski zbor. — 20.30: Svatovske pesmi. — 20.50: Stara muzika. — 22.30: Prenašanje inozemskih postaj. — **Dunaj** 12.20: Koncert orkestra. — 16.05: Koncertna akademija. — 17.25: Plošče. — 20.05: »Pesem o zemlji«. — 21.15: Vedra dunajska glasba. — 22.10: Lahka glasba. — 23.15: Nadaljevanje koncerta. — 23.45: Jazz. — **Berlin** 18: Prenos iz Stuttgarta. — 20.10: Orkestralen koncert. — 21: Zabaven program. — 22.40: Komorna glasba. — **München** 18: Prenos iz Stuttgarta. — 20.10: Bavarski predpust. — 22.30: Orkestralen koncert. — 23.20: Prenos olimpijskega plesa. — **Stuttgart** 18: Lahka glasba. — 20.10: Zabaven program. — 22.30: Komorna glasba. — 23: Ples. — 24: Nočni koncert na ploščah.

Torek 18. februarja

Ljubljana 11: Šolska ura: Pestre predpustne šale (Manica Komanova). — 12: Uverture na ploščah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Z ruskih ravnin (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Koncert italijanske glasbe (Radio orkester). — 18.40: Filozofsko predavanje (Šinto—pot bogov) g. Fran Terseglav). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Chopinove skladbe. Klavir—solo igra prof. Marjan Lipovšek. — 20.45: Potovanja od zapada proti vzhodu: Švica, Nemčija, alpske dežele (Radio orkester). — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Prenos z »Nebotičnika«.

Beograd 16.20: Komorni koncert. — 18: Ples. — 19.50: Lahka glasba. — 20.50: Plošče. — 21: Narodne pesmi. — 21.30: Orkestralen koncert. — 22.20: Plesna muzika. — **Zagreb** 12.15: Jugoslovenska glasba. — 17.15: Koncert orkestra. — 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. — **Praga** 19.40: Narodne pesmi. — 20.10: Orkestralen koncert. 22.20: Mozartov kvartet v D—duru. — **Varšava** 20.10: Sinfoničen koncert poljske glasbe. — 23.05: Plesna muzika. — **Dunaj** 12: Plošče. — 15.20: Otroške pesmi. — 16.05: Iz zvočnih filmov. — 17.30: Koncertna ura. — 20: Večer v plesnem ritmu. — 22.10: Koncert litavske glasbe. — 23.05: Znamenite Bachove klavirske in orgelske skladbe. — **Berlin** 18: Prenos iz Münchena. — 20.10: Koncert godalnega orkestra. — 21: Iz operete »Rimski karneval«. — 22.30: Lahka glasba. — **München** 18: Glasba za delopust. — 20.10: Prenos Verdijeve opere »Ples v maskah«. — 23: Plesni orkester. — **Stuttgart** 18: Prenos iz Münchena. — 20.10: Kakor München. — 22.30: Lahka godba. — 24: Koncert ruske glasbe. — **Rim** 17.15: Mešan glasbeni program. — 20.35: »Italijanske pevke«. — 21.20: Igra. — 22: Ples.

PREMENJAJTE OLJE!

ZDAJ JE ČAS ZA NOVI SINGLE SHELL

NOVA SHELL MOTORNA OLJA ZDRUŽUJEJO NAJNOVEJŠE REZULTATE ZNANSTVA IN EKONOMIJE

JUGOSLAVENSKO SHELL D. D.

†

Umrla nam je dne 15. februarja ob 4. zjutraj po mučnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere v 70. letu svoje starosti naša srčno ljubljena mama, stara mama, sestra, tašča in teta

Marija Kobenter

roj. Müller

Pogreb drage nam pokojnice bo v ponedeljek 17. februarja ob 14.30 iz mrtvašnice na Vidovdanski cesti št. 9, na pokopališče k Sv. Križu.

Vse znance in prijatelje prosimo, da ohranijo našo drago mamo v lepem spominu in se je spominjate v molitvi.

Ljubljana, 15. februarja 1936.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

†

Dotrpel je danes, po dolgoletnem bolehanju naš ljubi soprog, oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

FRAN MERLJAK,

srezki prosvetni referent, odlikovan z redom Sv. Save V. razreda

v 58. letu starosti, previden s tolažili sv. vere.

Na zadnji poti ga spremimo v ponedeljek, dne 17. februarja 1936., ob 4. uri popoldne, izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 22. t. m. ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

LJUBLJANA, dne 15. februarja 1936.

ŽALUJOČI:

ALOJZIJA, soproga; DANICA, BOŽENA, hčerki; MARIJA, KRISTINA, ANTON, sestri in brat; FRANJO SFILIGOJ, zet; DUŠAN, MARKO, METKA, TOMAŽEK, vnučki.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo ozi, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.·** v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Podružnica „Jutra" na Sv. Petra cesti štev. 19. (Zadružna hranilnica)

sprejema oglase in ponudbe ter daje naslove malih oglasov. Oni, ki jim je ta podružnica bolj pri rokah, naj se je pridno poslužujejo.

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Življenje je kratko!
Zato sanjaj sladko! Sladko! Sladko se sanjari pri dobri godbi, pijači in jedači! Danes vsi na domačo zabavo z godbo v gostilno »Pri Sodčku« na Zabjeku. 4213-18

Gostilna pri Panju
Vegova 10, Vas vabi na priznano najboljši dolenjski cviček in fina ljutomerska vina, ob vsakem času razna gorka in mrzla jedila. Danes in vsak večer igranje klavirja, petje, ples in druge prijetne zabave. Zato vsi in vse zabajajte vedno le v gostilno k Panju, Vegova ul. 10. Vasvidenje! 28-18

Danes na Glince
k Minki, gostilna pri Mikliču, na domačo zabavo. Predpustno veselje, špehovka in domače koline. 4236-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izurjeno knjigovodkinjo
išče veliko stavbeno podjetje. Ponudbe z navedbo prakse pod »Stalna namestitev« na ogl. odd. Jutra. 4038-1

Otroško negovalko
k enoletnemu otroku, iščem za takoj. Pogoj: srčna kultura, ljubiteljica otrok z znanjem nemščine. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4010-1

2 ženski pisarniški moči
s prakso, s perfektnim znanjem slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika, stenografije knjigovodstva in korespondence, sprejmemo. Ena je namenjena za knjigovodstvo, druga za korespondenco. Lastnoročno pisane ponudbe s prepisi spričeval je poslati do 17. t. m. na ogl. odd. Jutra pod »Stalno mesto«. 3999-1

Dobro natakarico in kuharico
sprejme gostilna v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »400« 4190-1

15letna deklica
sirota, dobi takoj stalno mesto. Dopise na podružnico Jutra v Mariboru pod »Preskrbljena«. 4104-1

V takojšnjo službo
sprejmem šoferja, ki se spozna pri Ford avtomobilu. Ponudbe na naslov: Koblencer Ludvik, Rogaevci, Prekmurje. 4065-1

Služkinja
vajena kuhe in vseh hišnih del, pridna, čista dobi takoj stalno službo pri mali družini 3 oseb. Ponudbe na: Suša Rožica, Velika Kikinda, Carinarnica. 4130-1

Natakarico
pošteno, prijetne zunanjosti sprejmem s 1. 3. 1936. Lahko je tudi začetnica. Ponudbe je poslati na Cilko Lukež, gostilničarko, Brežice. Slika zaželjena. 4120-1

Knjigovodjo
iščem za industrijo lesnih izdelkov na štajerskem z znanjem nemškega slovenskega in srbo-hrvatskega jezika. Nastop takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Knjigovodja« 4112-1

Večji denarni zavod
v Ljubljani išče pisarniško moč z brezpogojno perfektnim znanjem slovenščine, nemščine, slovenske in nemške stenografije in po možnosti tudi srbo-hrvaščine. Samo tako tako zmožne moči naj pošljejo svoje ponudbe pod »Dobra in stalna služba« na ogl. oddelek Jutra. 4155-1

Raznašalce kruha!
s svojimi odjemalci se takoj sprejme. Plača dobra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kruh«. 4148-1

Poslovodja restavracije
se išče za novovstrojeno restavracijo na najboljšem položaju TIVATA. Z ali brez koncesije. Pogoji po dogovoru. Ponudbe poslati na Niko Botica, Tivat Boka-Kotorska. 4197-1

Kuharico
za sezijo od 1. junija do začetka septembra za hotel na severnem Jadranu iščem. Ponudbe z navedbo starosti, referenc in prepisi spričeval na ogl. odd. Jutra. pod »Izurjena kuharica«. 4141-1

Prodajalka
starejša (30-letna) poštena, agilna, ki je zmožna voditi popolnoma samosto no malo trgovino na prometni točki v malem mstu, dobi službo. Potrebna je kavcija v gotovini Din 30.000 Din. Samo resne reflektantke naj se javijo pod šifro »Stalno dobro mesto« na ogl. odd. Jutra. 4033-1

Gospodična
ki zna kuhati, nepokvarjena, drobne, male postave stara 24 do 36 let dobi službo pri samostojnemu gospodu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra služba«. 4089-1

Šiviljsko pomočnico
pomožno sprejmem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4252-1

Korespondentinjo
s perfektnim znanjem slovenščine, hrvaščine, nemščine in strojepisja ter slovenske ali nemške stenografije sprejme industrija ljubljanske okolice s 1. aprilom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hitra«. 4185-1

Modistinjo
spretno, samostojno, sprejme za stalno salon »Chic«, Wolfova ulica 3. 4229-1

Krojača
za damsko krojaštvo, sprejmem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4230-1

Zavarovalni akviziter
za Ljubljano in okolico, dobi mesto. Mesečni pavšal in provizija ter dnevnice. Ponudbe pod: Akvizicija, Ljubljana. 4227-1

Štoparico
prvovrstno, sprejme Jože Slatnar, Levčeva 8. 4262-1

Poverjenike
agilne in zanesljive gospode v vseh večjih krajih, rabimo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dober zaslužek 1936«. 4270-1

Šiviljske pomočnice
prvovrstne, samostojne moči, specijelno za fazone, sprejme atelje Bazanella, Gajeva 6. 4352-1

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrelec gre v Ameriko

69

Ker je bil kapitan sprožil samo dve raketi, se je čoln čez dva kilometra ustavil. Hoteli so se vrniti, zakaj kapitan ni hotel več ostati niti minute v Ameriki. »Tu je od sile po domače!« je dejal. Da bi pa varčevali z raketami, so ob bregu odsekali veliko vejo, s katero je zdaj kapitan porival čoln. Profesor je med tem krmaril.

Začetnico
za prvovrstno damsko kapelo, lepo, mlado in veselo, staro 15—17 let, z dobrim pevskim glasom in voljo za glasbo, iščem. Ponudbe s fotografijo na: Kapelnik Kaljanac, kavarna »Apel«, Sremski Karlovci. 4290-1

Čevljarskega pomočnika
sprejme Anton Brajar, — Ižanska cesta, barakca. 4261-1

Podeželsko dekle
do 30 let, tudi vdovo ali ločenko sprejmem kot gospodinjo. Možnost, da se ji posestvo pripiše proti primerni kavciji. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Ločenec«. 4232-1

Prvovrstnega delavca
za teraco in umetni kamen, vešča samostojnega modeliranja, sprejme »Gradivo«, Pickel, Maribor. 4320-1

Fino kuharico
samostojno, srednjih let s spričevali boljših služb sprejmem takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod: »Zanesljiva — poštena«. 4283-1

Prodajalko
za delikatesno trgovino, sprejmem za 1. marec. Pojzve se Sv. Petra cesta 61. 4312-1

Vrtnarja
ki bi ob enem opravljal vsa hišna dela, pridnega in poštenega, neoženjenega, iščem za vilo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vrtnar«. 4331-1

Žensko pisarniško moč
s kavcijo, spretno v ročnem delu, sprejme modno podjetje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna, sigurna služba«. 4349-1

Oglase
naročajte v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti štev 19. ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajajte ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek Din, za dajanje naslova 1 Din. najmanjši znesek 12 Din

Trgovski pomočnik
vešč trgovine z mešanim blagom, išče mesto za takoj. Informacije in jamstvo na razpolago. Naslov v vseh polovalnicah Jutra. 4032-2

Kot domača hčerka
išče s sredo marca mlado dekle iz dobre hiše, vešče nemščine in hrvaščine pri starejšem krščanskem zakonskem paru mesta. Plača se ne želi, samo dobro ravnanje. Ponudbe pod »K-3.569« na Interreklam, Zagreb, Masarykova 28. 3958-2

Dekle
vešče šivanja in malo kuhe, govori nemški in opravlja vsa hišna dela, želi primerne službe, najraje v kuhinji ali otrokom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4098-2

Šofer
star 34 let, trezen in zanesljiv zmožen kavcije išče službo k osebnim ali tovor. avtomobilom. Nastop lahko takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Izobražen«. 4187-2

Šivilja
za hišo, spretna za modne fine obleke, plašče, išče delo. Nasl. Sv. Petra c. 43 g. Pavlin. 4183-2

Gospodična
vestna in marljiva, išče mesto kot blagajničarka. Vajena je tudi vsega gospodinjstva. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Izven Ljubljane«. 4177-2

500 Din v gotovini
dam tistemu, ki mi dobi stalno služo sluge ali skladiščnika. Ponudbe je poslati na poštno ležeče, Stražišče pri Kranju pod H. L. 4030-2

Avtomehanik
vojaščine prost, z dobrimi izpričevali in šoferskim izpitom, vešč popravil elektrotehnične stroke, išče službe. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Zanesljiv«. 3956-2

Trgovska pomočnica
spretna, zanesljiva moč, z večletno prakso, zmožna voditi tudi manjo podružnico, želi premeniti mesto. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra moč«. 4077-2

Natakarica
verzirana v gostilni, prijazna in čista išče službe za takoj. Ponudbe na podr. Jutra Trbovlje pod »Dober zaslužek«. 4126-2

Dekle
pridno in pošteno, vešča kuhanja in vseh hišnih del ter šivanja in nemščine želi službo kot začetnica. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra, podruž. Jesenice pod šifro »Takojšnji nastop«. 4131-2

Trgovska pomočnica
vajena vsega dela, želi premeniti mesto takoj ali pozneje. Naslov v vseh posl. Jutra. 4119-2

Fina šivilja
za obleke in perilo, gre na dom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Cena nizka«. 4118-2

Natakarica
poštena, čedna, zmožna kavcije želi službo najraje na prometnem kraju Gorenjske. Ponudbe na podr. Jutra Jesenice pod »Pridna«. 4120-2

Prodajalka
poštena, dobra moč s partišoč Din gotovine želi premeniti službo. Reflektira na večjo trgovino na Gorenjskem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva prodajalka«. 4196-2

K otrokom
išče službo dobro vzgojeno dekle iz dobre družine, ki govori le nemško in malo slovensko, ima meščansko šolo in zna šivati. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubim otroke«. 4162-2

Gospodinjam in služkinjam
se priporoča za obisk posredovalnica v Šelenburgovi ulici 7/I. Brezposelna dekleta dobe prenočišče. Telefonska številka 30-53. 4198-2

Gospodično
vdovo ali ločenko staro od 28 do 35 let z nekaj premoženja, ki bi želela priti kot gospodinja k samostojnemu trgovcu na prometnem kraju Ljubljane, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospodinjac«. 4090-2

Kontoristinja
želi nameščenja takoj ali pozneje. Dopise na podružnico Jutra v Celju pod značko »Izvežbana moč«. 4053-2

Šivilja
zmožna slovenskega, nemškega in srbskega jezika, prosi za službo kot vzgojiteljica otrok. Nastop lahko s 1. marcem. Ponudbe pod šifro »Poštena« na podružnico Jutra v Mariboru. 4056-2

Trgovska pomočnica
s 3 letno prakso v mešani trgovini išče zaposlitve. Vajena tudi gospodinjstva. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4284-2

Starejša oseba
pripravna gospodinja, za vsa gospodinjska dela sprejme službo kjerkoli Tončka, pri Ujčiču, Aleševčeva 22., Ljubljana, 7. 4247-2

Samostojna korespondentinja
slovenska, srbo-hrvatska, nemška stenografinja, hitra strojepiska, zmožna tudi knjigovodstva ter vseh ostalih pisarniških del išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »12423«. 4188-2

Fotoatelje
prevzamem ali nastopim kot poslovodkinja. Cenj. dopise na podružnico Jutra Maribor pod »Moderne fotografija«. 4035-2

Gospodična
s perfektnim znanjem nemščine, srbohrvaščine, slovenščine, nemške in slovenske stenografije, strojepisja ter verzirana v bančnih zadevah, išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »1200«. 4329-2

Služkinja
pridna in poštena, vajena kuhe, išče službe s 1. marcem 1936. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4323-2

Natakarica
želi službe v Ljubljani ali izven. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4310-2

Dekle
mlado z dežele, ki je že delj časa služila pri boljši družini v mestu. Vajena kuhanja, nege otrok, in gre tudi k starim ljudem, želi primerne službe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj«. 4282-2

Mlada natakarica
želi premeniti službo, najraje na Gorenjsko ali Štajersko. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra moč«. 4309-2

Orožniška kuharica
išče službe k orožnikom ali k vdovcu. Marija Lukauc, pri g. Kert, Vrbje 52, pošta Žalec. 4016-2

Kuharica
srednjih let, pridna in poštena, vajena vsega gospodinjstva in šivanja želi službo takoj ali po dogovoru. Pojzve se Vožarska pot 4, Ljubljana. 4133-2

Želim mesto raznašalca
in kasanta ali kak primernega. Dam tudi nekaj varščine. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »S. J.«. 4197-2

Vrtnar
želi premeniti službo in iščem, najraje k gosposki hiši, z velposestvu, ali pa kot vodja trgovske vrtnarije. Sem samski, 34 let star. Posedujem večletna izpričevala in sem v vseh panogah vrtnarstva popolnoma samostojen. Nastopim 1. III. ali pa pozneje. Cenjene dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »Trajna služba«. 4246-2

Upravno skrbstvo hiše
v Ljubljani prevzame bančni uradnik, verziran v davčnih zadevah. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Konvenjentno«. 4225-2

Šofer - mehanik
skrben, trezen in vesten vozač, samski, nekadilec, išče službo šoferja, najraje z vso oskrbo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4318-2

Prodajalka
izurjena manufakturistinja in galanteristka, zmožna prodaje tudi v druge stroke spadajočih predmetov, sedaj še v službi, želi nameščenja takoj ali pozneje. Cenj. dopise na podružnico Jutra v Celju pod značko »Takoj 25«. 4016-2

Inteligentna mladenka
sprejme kakršnokoli primerno službo. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Poštena«. 4319-2

Naslove
od malih oglasov, dobite na Sv. Petra cesti 19 (Zadružna hranilnica). Istotam naročajte oglase in oddajajte ponudbe na male oglase. Podružnica Jutra v Prešernovi ul. je ukinjena.

Zaslužek

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dober zaslužek
nudimo agilnim osebam v vseh večjih podeželskih občinah za zbiranje informacij. Ponudbe: Pisarna, Ljubljana, poštni predal 68. 4205-3

Stalna dobra eksistenca
V vsakem srezu Dravske banovine vzpostavljamo zastopstva s prodajnim skladiščem epohalnega, brezkonkurenčnega in neobhodno potrebnega, sodobnega tehničnega predmeta. Zaslužek mesečno Din 3—6000. Agilne osebe ali tvrdke z Din 2—20.000 naj pošljejo svoje ponudbe s kratkim življenjepisom in razpoložljivo gotovino na Publicitas, Zagreb pod 42629. 4113-3

Dajenci (ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Učenko
sprejmem za strojno pletenje. Hrana in stanovanje v hiši. M. Cvikel, strojno pletenje, Kočevje 56. 4063-44

Trgovski vajenec
krepak, zdrav, poštenih kmečkih staršev, z najmanj 3 razr. gimnazije se sprejme takoj v trg. z mešanim blagom pri tvrdki Z. Kopitar Planina pri Rakeku. 3686-44

Učenka
trgovine mešanega blaga se sprejme. Pogoj poštenost in veselje do trgovine Naslov v vseh posl. Jutra 4132-44

Deček
močan, s primerno izobrazbo išče mesta ključavničarskega vajenca. Ponudbe na podr. Jutra pod »Zdrav«. 4125-44

Priden fant
z odličnimi spričevali se želi izučiti v večji trgovini na deželi. Cenjena vprašanja je nasloviti na: Beti Pražnikar, Kovinarska 5, Celje. 4055-44

Vajenca
sprejmem v špecerijsko in delikatesno trgovino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4278-44

Potniki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopnike
za šlagerski predmet v železniški stroki, iščem. — Pripraven stranski predmet brez kolekcije. Pismene ponudbe z navedbo dosedanjega delovanja pod »506« na Propaganda, Beograd, pošt. pret. 409. 3982-5

Zastopnika
za mesto Ljubljano, kateri bi dostavil dnevno s trokolico veletrgovcem čajno maslo »Margo«, iščem. Potrebna kavcija Din 5.000 Pismene ponudbe na naslov Erich Eisermann, Ljubljana, hotel »Slon«. 4066-5

Agilnega zastopnika
išče tvrdka v Ljubljani. Prednost imajo oni, ki so že obiskovali špecerijske in delikatesne trgovine. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna služba«. 4292-5

Potnika
po možnosti z avtom, sprejmemo. Ponudbe pod »Referenca« na ogl. odd. Jutra. 4243-5

Oglase
Jutra na Sv. Petra cesti štev. 19. ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica) naročajte v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti štev. 19. ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajajte ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za nemško konverzacijo
na dom, iščem takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ženska moč«. 4000-4

Akademik
sprejme instrukcije nižješolca, zlasti iz matematike. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Uspeh 1936«. 4201-4

Prihodni prikrojevalni tečaj za damska in moška oblačila
se vrši od 24. feb. — 14. marca 1936
Teodor Kunc
lastnik krojne šole, Ljubljana Sv. Petra c. 4. - II. 4149-4

Poučujem nižješolce
vse predmete, ura 6 Din. Poizvedbe: Tavčarjeva 4, dvorišče, levo. 4232-4

Instruktor pedagog
instruira poceni prvoginnazijce. Daje dobro podlago in vzbudi veselje do učenja. Ponudbe pod »Pedagog« na ogl. odd. Jutra. 4338-4

Šoferska šola
obl. koncesionirana I. GABERŠČIK
bivši komisar za šoferske izpite. Slomškova ul. 6 — Garaža Stupica. 4339-4

Srednješolce
pripravljam v matematiki in fiziki za malo in veliko maturo. Istotam sprejmem dijaka v dobro oskrbo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Izkušen profesor«. 4363-4

Prodam

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Postrvi šarenke
porcijske, vsako količino, od ene naprej, dostavimo na dom. Kg Din 40. — Naročila: telefon 36-69 ali pismeno na: Ribogojstvo »Dragomelj«, p. Domžale. 64- 6

Lestenci na plin
2 po dve svetilki, 2 po 3 svetilke, kompletni, iz medi, ugodno naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4095-6

Aparat za poniklanje
komplet, malo rabljen, znamke Langbein Pfanhauser, ugodno naprodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nikel«. 4069-6

Patent armature
velik prihranek električnega toka in rabljene svetilke, lustre, ugodno prodamo, dnevno od 4—6. »Bojo«, Frančiškanska ul. 4. 4051-6

Pozor mizarji!
Napredni mizar uporablja samo patentirano posteljno tračnico (Bettschiene) »Kapo«. Prihrani delo in čas. Brez zadolbenja Dobiva se v trgovinah z železnino: Schneider & Verovšek Stupica, Breznik, Erjavec, Zalta & Co. — vsi v Ljubljani Rok Arhar v Št. Vidu, Omerza v Kranju, D. Rakusch v Celju in Andreschitz, Lotz v Mariboru 3969-6

Registrirna blagajna
naprodaj. Vidovdanska 24. 4.42-6

Pozor peki!
Prodam poceni dobro opremljen voz za razvažanje peciva. Matevž Šorli, Žiri. 3930-6

Pozor vrtnarji!
Soto (Torfmull), najboljše sredstvo za poboljšanje vrtne zemlje, posebno nasadov cvetlic in zelenjave, dalje za drevesnice in vinograde, služi tudi kot sredstvo za konserviranje, naročite najceneje pri Javnem skladišču nasl. Celje. 4108-6

Jajca za valjenje
in enodnevna piščeta čistokrvnih »Rhode-Island« kokoši oddaja Ahčan Jože, Ižanska c. 138, Ljubljana. 4034-6

Usnjarji!
prodam na licu mesta samo ta teden strojilne sode, transmisijo, likalni stroj, cepilni stroj in drugo opremo. Naslov v vseh posl. Jutra. 4164-6

Starinsko uro
s štirimi stebrički (alabaster) izredno lepo in krasen glasovir (Stutz flügel) »Rosa« proda Golob, Gallusovo nabrežje 29, Ljubljana. 4253-6

Belega puha
nerabljenega, najfinejšega, prodam 2 kg 30 dkg. Poizve se: Predovičeva ul. 34, Moste, pritličje, desno. 4228-6

Prodam
zaradi selitve kompleten 4 cevni radio aparat z Netzanschlussaparatom, skobelnik, stružnico (lesno) in pisalni stroj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4322-6

Ugodno prodam
kredenco, kopalno banjo, fotoaparat, ducat žlic, pet novih klobukov, domino, umivalnik, zlato moško uro. Ciglič, Mestni trg 11/I, Ljubljana. 4351-6

Oglase
naročajte v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti štev. 19. ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajajte ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Kupim

Vinski kamen
(birsu) kupujemo. Ponudbe z vzorcem na A. Resman K. D., Zagreb, Ilica 223. 50-7

Več sodov
praznih, rabljenih vinskih v dobrem stanju kupim. Naslov v vseh posl. Jutra. 4174-7

Kleparski stroj
Sicken, star, kupim. Jakelj, Bled. 4062-7

Štanc-prešo
ekscenter, št. 2, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dobra 121«. 4035-7

Otroški voziček
globok kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Novi model«. 4116-7

Dvojna vrata
za lokal, približno 2.50 m visoka kupi Josip Žigman Zg. Šiška 215. 4169-7

Mehki svinec
star, kupujemo. Ponudbe na A. Resman k. d., Zagreb, Ilica 223. 3959-7

Otroški voziček
globok, lep, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zelo dobro ohranjen«. 4044-7

Parni kotel
z najmanj 10 atmosferami z kompletno armaturo kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kompleten«. 4054-7

Emajliran kotel
lit, rabljen od 200 — 300 litrov za lake, kupimo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kotel«. 4184-7

Rabljene stekleničke
kupujemo. Drogerija Hermes, Miklošičeva cesta 30, Ljubljana. 4297-7

Naslove
od malih oglasov, dobite na Sv. Petra cesti 19 (Zadružna hranilnica). Istotam naročajte oglase in oddajajte ponudbe na male oglase. Podružnica Jutra v Prešernovi ul. je ukinjena.

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe . juvelir
Ljubljana Wolfova ulica 1

Knjige

Prodam
Bushan Die Sitten der Völker 4 zvezki in Mayer Mali leksikon 3 zvezki Knjige so v platno vezane in zelo dobro ohranjene. Cena in naslov v vseh poslovalnicah Jutra 2935-8

Radio

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio Kolster
(kabinet), amerikanski super tipa, 8 cevi, vdelan gramofon (pikup-doza) dinamičen zvočnik, krasen komad, zelo poceni prodam. Wolfova 1/I, vrata 6. 4096-9

Oblačila

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Maske
elegatne posodim. Naslov v vseh posl. Jutra. 4262-16

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kajmačni sir
sir za predjužnik in Milka sirno salamo v najboljši polnomastni kvaliteti, dostavlja po poštnem povzetju Mlekarna Gross, pošta Novi Sivac, Dunavska banovina. 2523-33

Živali

Svilenega pinča
mladega, poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4294-27

Cocker - španjolca
samca, čistokrvnega, 5 mesecev starega z rodovnikom, črno sive barve prodam. Ogleda se dnevno razen nedelje pri Klemenčič, Privoz 3. 4096-27

Čistokrvne foksterierje
resaste dlake, Jazbečarje (dakelne) ugodno prodam. Zg. Šiška, Vila Čarman. 4196-27

Glasbila

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pianino
železne konstrukcije, kupim. Ponudbe s točnim opisom in skajno ceno na podružnico Jutra v Celju pod značko »Takojšnje plačilo«. 2544-26

Črn pianino
dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Črn pianino«. 4068-26

Klavir
zelo dobro ohranjen, poceni prodam. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod značko »Klavir v Celju«. 4107-26

Harmoniko
prodam ali zamenjam za kolo. Vprašati: Jelovškova 2, Trnovo. 2433-26

Pianino
dobro ohranjen, boljše znamke, kupim. Ponudbe na ogl odd. Jutra pod »Gotovina takoje«. 4293-26

MUZIKA
prodaja klavirje, harmonije, violine, kitare, strune in vse glasbilne potrebščine. — Popravlja in uglašuje vsa glasbila strokovnjaško in najceneje.
Izposojevalnica klavirjev
Ljubljana
Miklošičeva cesta 4.

Avto, moto

Avto »Steyer«
s 6 sedeži, odprt, v zelo dobrem stanju in parni kotel, 8 kv. m kurilne površine, ugodno naprodaj. Adolf Bernhard, Maribor, Aleksandrova cesta 51. 4064-10

Tovorni avtomobil
Praga, nosilnosti 5 do 6 ton, rabljen, v zelo dobrem stanju, ugodno prodam. More se preurediti na vpojni plin. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod štev. »66«. 4026-16

Tovorni avto
Ford 2 tonski, 32.000 km vožen, poceni prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Auto« 4084-29

Automobil
tovorni in osebni eventuelno z obutjo radi bolezni prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Edini izvošček v prometnem mestu«. 4127-10

Motorno kolo
AJS 500 malo rabljeno zelo dobro ohranjeno prodam ali zamenjam za les in pisalni stroj. Ponudbe na Avg. Kac, Slovenjgradec. 4061-10

Motorno kolo
Diamant 98 ccm, malo rabljeno, ugodno prodam. — Ogleda se ga lahko pri tvrdki Ivan Jax in sin, Ljubljana, Gosposvetska c. štev. 2. 4332-10

Avto Chevrolet
vožen 26.000 km, v najboljšem stanju, naprodaj. Vprašati Kolizej, vrata 22. 4303-10

Fiat 509
dvosedežni, generalno repariran, ugodno naprodaj. Ga ažira Kralj, Gosposvetska 13 Ljubljana. 4211-10

Lokomobila
prevozna 24 K. S. v pogonu ugodno naprodaj. Briketarna Šmartinska cesta 32 Ljubljana. 4212-10

Indian s prikolico
kot nov (600 ccm), troši 5 litrov bencina, kompletno moderno opremljen, zelo poceni prodam. Wolfova 1, I. nadstr. vrata 6. 4307-10

Fiat 521
7 sedežen, v dobrem stanju, poceni naprodaj. Planinc, Dravska ul. 41, Maribor. 4304-10

Motorno kolo
angleške znamke, 500 ccm, Supersport, model 1935, proda ali zamenja za majhen avto Rupert Draxler, Maribor, Vetrinjska ul. 11. 4323-10

Oglase
naročajte v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti štev. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajajte ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kolesa
malo rabljena, ki odgovarjajo popolnoma novim, zelo ugodno naprodaj pri »Prometa« (Nasproti križanske cerkve). 4193-11

Kolo
poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4279-11

Damsko kolo
dobro ohranjeno, poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra 4285-11

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Skobelni stroj
rabljen, za struženje na debelino, kupim v širini 30 cm. Ponudbe poslati na Sablatnik, Jesenice. 4068-29

Pletilni stroj
malo rabljen, dobro ohranjen, ugodno prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 3715-29

Kleparski stroj
Abkant - rundwulstenmaschine), kupim. Forstner, Sv. Lovrenc na Pohorju. 4101-29

Delilni stroj
malo rabljen, dobro ohranjen, ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3715-29

Malorabljeni šivalni stroji
in kolesa zelo ugodno naprodaj pri »Prometa«. (Nasproti križanske cerkve). 4194-29

Pletilne stroje
8/60, 10/100 ter razne druge pomožne stroje za pletilstvo (Spulmaschine 24, Rauhmaschine 100 cm Union) prodam. Pletilna Zagreb, Nikoličeva ulica 4. 4128-29

Javna dražba
hladilnih omar, hladilnih agregatov, elektromotorjev, raznih polizdelkov in opreme za hladilne naprave — bo dne 17. februarja 1936 ob 15. uri popoldne v Ljubljani VII., Frankopanska ulica štev. 21 (Jugosteyer). Interesenti vabljeni. 4291-29

Stroj
za izdelovanje cementnega strešnika, splošno znane znamke Toga, poceni prodam. Gale Maks, Zg. Šiška 104, izdelovalec cementnih izdelkov. 4290-29

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pozor! »Sava«
Za pohištvo in stavbe
Vzamemo knjižice ra poino vrednost. Izvršujemo vsa dela po konkurenčni ceni.
Največja izbera vsakovrstnega pohištva sobnih in kuhinjskih oprav.

Spalnice	1600
omare	400
postelje	150
kuh. oprave	700
kuh. kredence	425
kuh. mize	120
kuh. stoli	50
otroče postelje	325
otročji vložki	60
madraci	220
žitni vložki	90
otročji madraci	140

Dobi se na obroke.
Se priporoča:
MIZARSTVO »SAVA«
Rožna dolina cesta IX. štev. 9.
Miklošičeva cesta 6.
Wolfova ulica 4. 4101-32

Češnjevo spalnico
moderno, poceni prodam J. Zavrtanik, Vikrče 8, 4240-12

Pohištvo
in večjo zbirko starinskih slik, kipov, majolik in raznih starinskih predmetov, poceni prodam zaradi selitve 19. in 20. t. m. — Krekov trg 10, dvorišče, Ljubljana. 4235-32

Spalnice
moderne, orehove koruzne, prodam po 6.000 Din. Mizarstvo Josip Goljar, Gosposvetska 18, dvorišče. 4337-32

Naslove
od malih oglasov, dobite na Sv. Petra cesti 19 (Zadružna hranilnica). Istotam naročajte oglase in oddajajte ponudbe na male oglase. Podružnica Jutra v Prešernovi ul. je ukinjena.

Les

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice
prodaste ali kupite
najbolje
potom moje pisarne
Solidno poslovanje!
Priložite znamko!
Rudolf Zore
Ljubljana, Gledališka 12.
Telefon 38-10.
39-16

Hranilne knjižice
Ljubljanske kreditne in Zadružne gospodarske banke, kakor mariborskih, ptujskih in celjskih denarnih zavodov, prodaste najugodneje in takoj edino potom Bančno kom. zavoda, Maribor. Za odgovor Din 3 znamk.
61-16

Hranilne knjižice
vseh zavodov lahko prodaste proti takojšnjemu plačilu najugodnejše potom Trg. ag. bančnih poslov Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/I, telefon 35-10.
65-16

Posojila
vezana na štednjo in večletno mesečno odplačevanje, dobi vsaka kreditna zmožna oseba. Brezplačno zavarovanje za slučaj smrti.
Banka in Štediona
d. d. Krapinske Toplice
Glavni zastopnik za dravsko banovino
Rudolf Zore
Ljubljana, Gledališka ul 12
Pismeni odgovor Din 3.- znamke
1973-16

Denar
na hranilne knjižice, posredovanje za nakup in prodajo hranilnih knjižic in vseh vrednostnih papirjev (Vojne škode, Zadolžnice Mestne občine ljubljanske, delnice Zanatske banke) in vse bančne in kreditne posle Vam izvede najugodneje Alojzij Planinšek, trg. agentura bančnih poslov, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/I, telefon 35-10.
66-16

Ureditev dolgov
potom sodnih in izven sodnih poravnav
Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije.
sestava in aprobacija bilanc.
Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih.
Vsi posli kmečke zaščite.
Edina koncesionirana komercialna pisarna:
LOJZE ZAJC,
Ljubljana, Gledališka ul. 7. Telefon 38-18
250-16

Zastopnike
za obročno prodajo naših poznanih nikov brzoparilnikov itd. iščemo. Ponudbe naslovite na »Persona«, Ljubljana, poštni predal 307
31-1

Hranilne knjižice
Kmetske posojilnice, kupim. Plačam takoj v gotovini. Ponudbe pod »Denar« na ogl. odd. Jutra.
4037-16

Vojno škodo
(Ratno štetje) in druge vrednostne papirje kupuje in prodaja najugodneje trg. agentura bančnih poslov Alojzij Planinšek Ljubljana, Beethovnova ul 14/I. (palača Dunav).
3854-16

Hranilne knjižice
vseh zavodov in
vrednostne papirje
kupujemo in prodajamo najugodneje. Invalidska Zadruga, Zagreb, naš zastopnik za Dravsko banovino A. ADAMIČ, Ljubljana, Gosposvetska 8. Telefon 32-86
1789-16

Poravnave
plačanja dolgov
posredovanja kreditov in gotovine
na hranilne knjižice, naložbe kapitala (tudi hranil. vlog), zaščitne ureditve, davčne napovedi, knjigovodstvene revizije, bilance in vse druge trgovsko gospodarske posle izvede in izvedeniška mnenja oddaja koncesionirana Trgovsko-gospodarska poslovalnica v Ljubljani, Cesta 29. oktobra (Rimska c.) št. 7. (Za pismena pojasnila znamke).
4142-16

Kdo bi pristopil
kot družabnik v veliko trgovino mešanega blaga z večjim zneskom. Ponudbe pod »Velik promet« na ogl. odd. Jutra.
4049-16

Kupim hranilno knjižico
Celjske posojilnice d. d. ali Savinjske v Žalcu. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod značko »Plačam 85%«.
3986-16

Katero dekle
posodi podjetnemu mladeniču 8.000 Din za začetek dobroidočega podjetja. Ženitev ni izključena. Dopise na podružnico Jutra Maribor pod »Garancija«.
4002-16

Družabnika
išče dobro upeljana Tovarna z ulogo Din 100.000 do 200.000 tudi v knjižicah. Prednost imajo oni kateri so zmožni knjigovodstva. Ponudbe na ogl. Jutra pod »Družabnika«.
4164-16

Posojilo Din 50.000
iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Jamstvo 500«.
4146-16

Posojila in kredite
posreduje: Gospodarska pisarna, Ljubljana, Selenburgova ul. 7, I. nadstr.
4208-16

Preden prodaste
Hranilne knjižice
se obrnite na Društvo za zaščito vlagateljev, Ljubljana, Selenburgova ul. 7, I. nadstr.
4210-16

Družabnika
lesne stroke iščem z kapitalom za Zagreb na prometnem mestu in že vpeljano trgovino z lesom in stavbenim materijalom za takoj. Naslov v vseh posl. Jutra.
4151-16

Drogerijo
na prometnem mestu v Ljubljani prodam zaradi družinskih razmer zelo ugodno z lepo opremo in zalogo vred. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Posebna prilika«
4143-16

Din 500.000 posojila
iščem na realno premoženje vredno nad 2,000.000.— na prvo mesto. Ponudbe pod »Hypoteka na ogl. odd. Jutra.
4029-16

Manjšo vlogo
Mestne ljubljanske kupim. Ponudbe pod »Tudi prepis« na ogl. odd. Jutra.
4342-16

Gotovino
ali bančni kredit v višini Din 100.000, iščem za poletno sezono. Samo direktne ponudbe pod »Ugodna naložba in participacija« na ogl. odd. Jutra.
4330-16

Hranilne knjižice
Občinske hranilnice Brežice Din 50.000, Ljubljanske kreditne banke Din 160.000, Mestne hranilnice ljublj. 90.000.—, Občinske hranilnice Krško 30.000.— lahko kupite po primerni ceni proti takojšnjemu plačilu potom Trg. ag. bančnih poslov Alojzij Planinšek Ljubljana, Beethovnova 14. - I. telefon 35-10.
4300-16

Kateri vinogradnik
ali vinski trgovec posodi 25.000 Din v gotovini, pokupim od njega 100—120 hl vina letno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vinogradnik«.
4004-16

Hranilne knjižice
Ljudske posojilnice ljubljanske v vsakem znesku Kmetske posojilnice ljubljanske do Din 200.000. Zadružne gospodarske banke večje in manjše zneske Ljudske posojilnice Celje, vsaki znesek. Celjske posojilnice d. d. 100.000. lahko prodaste po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu potom trg. ag. bančnih poslov Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova 14. - I. telefon 35-10.
4301-16

Dolgoročno posojilo
po ugodnih pogojih nudimo državnim, samoupravnim in vpokojenim uradnikom. Vprašati pismeno na Jutro pod: »Reelno«.
4272-16

Posojilo
dobijo državni in samoupravni uradniki, brez porokov, samo proti zavarovanju, na daljšo amortizacijsko dobo. Dopise na: Poverjeništvo Gradjanske dioniške štedione, Daruvar, v Ljubljani Tyrševa 55.
4271-16

10 komadov Vojne škode
kupi za gotovino takoj Kozlevčar, Šoštanj.
4313-16

Hranilne knjižice
Mestne hranilnice ljubljanske, Ljudske ljubljanske, Vzajemne posojilnice, Okrajne posojilnice litijske se kupijo. Vprašati: Gospodarska pisarna, Ljubljana, Selenburgova ul. 7, I. nadstropje.
4207-16

Posojilo 45.000 Din
iščem. Vknjižba na prvo mesto. Polovico možno v knjižicah Kmetske posojilnice. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4181-16

Za vlogo
kmetske ljubljanske se proda kmetsko posestvo za rejo ca. 16 glav živine, z rodovitno zemljo v prijaznem kraju in ugodnem podnebju. Ponudbe pod »Sigurna vloga« na ogl. odd. Jutra.
4028-16

Naslove
od malih oglasov, dobite na Sv. Petra cesti 19 (Zadružna hranilnica). Istotam naročajte oglase in oddajajte ponudbe na male oglase. Podružnica Jutra v Prešernovi ul. je ukinjena.

V najem

Beseda 1 Din, davek 1 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Večjo trgovino
v velikem industrijskem trgu na Gorenjskem, oddam pod zelo ugodnimi plačilnim pogoji solidnemu in dobremu trgovcu v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Slučaj«.
4000-17

Trgovski lokal
oddam v najem ali prodam. Stefan Kac, Jareninski dol 48, pošta Jarenina.
3954-17

Restavracijo
gostilno ali kavarno vzamem v najem v prometnem kraju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kavcija 888«.
4133-17

Gostilno oddam
takoj na račun podjetni natakarici stari od 24 — 30 let. Ponudbe pod »Gorenjska« na ogl. odd. Jutra.
4239-17

Trgovci z lesom in žage
Dam v najem lep prostor in po ceni za trgovino z lesom z mojim sodelovanjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepa prilika«.
4150-17

Grad ali vilo
v bližini Bleda ali v kakem drugem krasnem gorskem kraju čez poletje kot pension pod ugodnimi pogoji iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Villa-Pension«.
4110-17

Lokali

Beseda 1 Din, davek Du. za šifro ali dajanje naslova Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovino
z mešanim blagom takoj oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovina takoj«.
3967-19

Mlekarno
s stanovanjem, dobro vpeljano, takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4087-19

Dobro gostilno in restavracijo
takoj prodam v Mariboru. Ponudbe pod »Ugodno« na podružnico »Jutra« Maribor
4103-19

Lokal
za mizarsko obrt ter za tri skobeljnike v okolici Napoleonovega trga ali Gradišča iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »300«.
4202-19

Pekarijo
v industrijskem in zelo prometnem kraju, oddam proti mali odkupnini. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4015-19

Lokal
prometne lege oddam v najem za kakršnokoli obrt. Tyrševa 98/I.
4166-19

Lokal
iščem v sredini mesta. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sredina mesta«.
4189-19

Trgovina
na najbolj prometni točki Ljubljane, zaradi prezaposlenja naprodaj. Pismene ponudbe pod šifro »Bodočnost 222« na ogl. odd. Jutra.
4220-19

Lokal 10×4
za poljubno obrt, pol lokala lahko stanovanje. Za Din 500 oddam. Florijanska 22. Istotam oddam lepo veliko klet.
4175-19

Buffet - delikatesa
dobro idoč, ki obstoji že 6 let naprodaj v centru mesta. Sigurna eksistenca. Pobližje vprašati: Knjigarna Kratina, Zagreb, Draškovičeva 13.
4114-19

Pisarniške prostore
pripravne tudi za finejšo obrt, odda zavarovalnica »Dunav« v svoji palači na Aleksandrovi c. Informacije v družbeni pisarni.
4236-19

Delavnico
oddam na Celovški cesti 41 s 1. marcem.
4345-19

Obrt

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Novost
lotanje in cinjenje vseh najmanjših predmetov iz aluminija (tudi kuhinjsko posodo) mehanična delavnica Franc Jakopič, Šiška Aleševeva ul.
4248-30

Oddam koncesijo
zelo obširno, za trgovino z živili, poceni, v malem obsegu v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4292-30

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Hiša z gostilno in pekarno
v centrumu Maribora, ceno naprodaj. Dopise na F. Jauk, Maribor, Ruška cesta 25.
4063-20

Več lepih stavbenih parcel
v središču Vrhnike, prodamo. Vodovod, elektrika v bližini. Primerno za letovišče. Po poljubnosti kopališča ob Ljubljanici. Plačilne ugodnosti. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
2636-20

Stavbno parcelo
v bližini proge na Kodeljevem, kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4086-20

Trgovska hiša
v prometnem trgu, naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4085-20

Nova hiša
štiristanovanjska, visokopritlična, z velikim vrtom, 3 minute od avtobusne postaje v Studencih pri Mariboru, Sokolska ul. 43 naprodaj.
4105-20

Trostanovanjsko hišo
na periferiji Kranja primerno za obrtnika, z lepim vrtom, ob glavni cesti, pod ugodnimi pogoji prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodno 1936«.
3831-20

Dvostanovanjsko hišico
primerno za vpokojence prodam (Stožice) Ljubljana. Več se poizve Idrijska ul. 6. Ljubljana.
4147-20

V Celju
ali na periferiji do 3 km, kupim hišo do 100.000 Din. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod šifro »Plačam v gotovini«.
4222-30

Realitetna pisarna ADAMIČ ALBIN
Ljubljana, Gosposvetska c. 8. — Telefon int. 32-86
Proda:
HIŠO s trgovino in prostori za gostilno, enonadstropna, stanovanja, vrt. — Cena 380.000. Hipoteke 70.000. — Ljubljana.
VILO, novozidano, dvonadstropno, 5 stanovanjska, vrt. Cena 350.000. Sv. Krištof.
Poleg tega velika izbira vsakovrstnih hiš, posestev in parcel.
4256-20

Parcelo
prodam v Gerbičevi ulici. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4216-20

Mlin in žago
na stalni vodi, v prometnem kraju, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Mlin in žaga«.
4078-20

Hišo
enodružinsko na Bledu prodam pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »15«
4134-20

Hiše, parcele in posestva
najugodneje kupite ali prodaste potom Gospodarske pisarne, Ljubljana, Selenburgova ul. 7, I. nadstr.
4209-20

Hišo na Viču
davka prosto, s 4 stanovanji in 7% čistega donosa, proda ugodno pisarna Tribuč, Glince, telefon 26-05.
4203-20

Vilo ali hišo
kupim na teritoriju Spodnje ali Zgornje Šiške, oziroma Bežigrad-proga. Pogoj vse pritikline, velik vrt, sončna lega, suho in solidno zidana. Prevzamem po možnosti večjo hipoteko. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Hipoteka«.
4173-20

„POSEST"
realitet. pisarna, dr. z o. z.
Ljubljana
Miklošičeva cesta 4/II.
proda:
VILO, enonadstropno, komfortno, 10 sob, elitni center 1200 kv. m vrta, Din 900.000.
HIŠO, novozidano, enonadstropno, štiristanovanjsko, vpeljan lokal, 420 kv. m vrta, parket, Kodeljevo, Din 280.000. Hipoteka Ljudske Din 45.000.
HIŠO, dvostanovanjsko, visokopritlično, novejšo, 400 kv. m lepega vrta, komfort, bližina Tabora, Din 225.00. Hipoteka Mestne 80.000.
HIŠO, novozidano, enonadstropno, tristanovanjsko 400 kv. m vrta, Kodeljevo, Din 220.000. Hipoteka prevzem 60.000. Poleg parcela 400 kv. m posebej.
HIŠO, pritlično, enodružinsko, 350 kv. m vrta, sadno drevje, Din 58.000.
PRITLIČNO HIŠO, trgovski in obrtni prostori, stanovanja, dvorišče, 650 kv. m stavbišča, pri Taboru, Din 250.000.
HIŠO, enonadstropno, z vpeljano špecerijsko trgovino, novejšo, blizu Tobačne tovarne, štiri stanovanja, lokal, vrt, Din 290.000. Hipoteka eMstne 75.000.
PARCELO 4250 kv. m po Din 27, na Ježici.
4254-20

Hiša
novozidano, tristanovanjska poceni naprodaj. Od tramvaja 5 minut, cena za Din 85.000 Naslov v vseh posl. Jutra.
4144-20

Prodam hišo
z veliko parcelo v Trbovljah pripravna za vsako obrt kakor tudi za upokojence. Potreben kapital Din. 15.000.- ostalo hipoteka. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Ugoden kup«.
4167-20

Enonadstropna hiša
velika s poslovnimi lokali sredi trga tik ob državni cesti Ljubljana — Maribor, na najprometnejši točki v Žalcu, naprodaj. Pri hiši je veliko dvorišče, vrt, gospodarso poslopje in še ena enonadstropna ter ena visokopritlična hiša na stransko ulico. Vprašanja je nasloviti na: Žalec, poštni predal 7«.
4025-20

Stavbna parcela
400 m² poleg Mladinske ga doma, Kodeljevo naprodaj. Poizve se Opeka Tyrševa c. 9. - II.
4244-20

Parcelo
približno 500 m² nasproti stare remize prodam. Fister Franc Zaloška c. 10, Ljubljana.
4179-20

Štiristanovanjsko hišo
z delavniškimi prostori v bližini drž. bolnice, lepa lega, ugodno prodam. Posredovalci izključeni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4218-20

Prodam parcelo
v bližini Sore in Save, polovico tudi za knjižice Kmetske posojilnice ali prevzem hipoteke. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4160-20

Posestvo
pripravno za vrtnarijo, vinograd, z 8 orali zemljišča, velikim sadonosnikom, oddam za več let. Cena po dogovoru. Angela Weiss, Zidanimost.
4234-20

Prodam hišo
z stanovanjsko, z veliko delavnico, pripravno za vsako obrt, posebno pa za mesarja, sedaj pod Ljubljano, ter ugodnimi plačilnimi pogoji. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4347-20

Nova hiša
enonadstropna, bližu Bežigrajske šole, zelo ugodno naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4346-20

Parcela
ugodno naprodaj. Ponudbe pod »Parcela 90« na ogl. odd. Jutra.
4343-20

Velekomfortno enodružinsko vilo
prodam. Višek arhitekture, krasen vrt, južna lega, bližina glavnega kolodvora. Cena Din 500.000, polovico gotovine, drugo prevzem hipoteke Mestne hranilnice. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Edinstvena«.
4334-20

Stavbene parcele
prodam: Ljubljana mesto, Ljubljana VII, Tyrševa cesta. Ponudbe: Hinko Privšek, Tyrševa cesta 12.
4335-20

Nova hiša
15 minut od Celja se proda za Din 60.000. — Skočir, Cesta na Grad 34, Celje.
4321-20

Novo hišo
rentabilno prodam. Vprašati Gerbičeva 3.
4277-20

Trgovsko podjetje
donašajoče lep zaslužek in trajno eksistenco, prodam z zalogo, inventarjem in koncesijo za Din 15.000, vsled odpotovanja. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod šifro »Sigurnost«.
4317-20

Enodružinsko vilo
v Celju prodam za Din 180.000. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod »Poceni«.
4314-20

Enonadstropno hišo
lepo novo, na periferiji Ljubljane, 5 sob, zaprta veranda, balkon in razne pritikline. 2 lokala primerna za trgovino ali obrt s skladiščem lepo urejen vrt z napeljano elektriko in vodo ter toplovodna naprava v kuhinji pralnici in lokalu pod ugodnimi pogoji prodam. Poizve se pri Karl Doležar, Stožice 150.
4294-20

Komfortno vilo
enostanovanjsko oz. tristanovanjsko, s centralno kurjavo, plin itd. zraven nove gimnazije za Sv. Krištofom, prodam. — Hipoteka Mestne hranilnice. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4299-20

Nakup, prodaja!
Trgovska hiša v Ljubljani se kupi do 1,000.000. — Proda se: Velika hiša, Ljubljana, 21 stanovanj, 880.000. — Trgovska hiša, Maribor, centrum, obrestuje 8%, 520.000. — Vinogradno posestvo, proga Maribor - Celje, z vilo, komfortom, elektriko, 250.000. — Posredovalnica »Rapid«, Maribor, Gosposka ul. 38.
4123-20

Oglase
naročajte v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti štev. 19. ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajajte ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Stanovanje odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisobno stanovanje
jako lepo, sončno, oddam s 1. majem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4079-21

V vili v Tivoliju
oddam z majem sončno mansardno stanovanje 2 sob, kuhinja, pritikline, plin, parketi največ dvema odraslima osebama za 500.- Din na mesec. Naslov v vseh posl. Jutra.
3747-21

Stanovanje
iščejo stranke potom realitetne pisarne ADAMIČ, Gosposvetska c. 8. Hišni posestniki prijavite jih v brezplačno oddajo.
3744-21

Trisobno stanovanje
s kopalnico, poselsko sobo, veliko predsobo, elektriko, plinom, oddam s februarjem. — Naslov pri hišniku Dvorakova ul. 3.
1067-21

Dvosob. stanovanje
s kabinetom oddam v Zg. Šiški nasproti gostilne Kmet.
4195-21

Dvosob. stanovanje
solnčno pod enim ključem ter vse pritikline takoj oddam. Herbersteinova 22 okolica Stadiona.
4200-21

Dvosob. stanovanje
z vsemi pritiklinami lahko za takoj ali pozneje oddam Koroščeva 8. Moste.
4157-21

Dvosob. stanovanja
s kabinetom, kopalnico in vsemi pritiklinami, v novo se gradeči hiši, Ilirska ulica 12, se oddajo s 1. junijem. Poizve se pri hišniku Sv. Petra c. 79.
4158-21

Enosob. stanovanje
solnčno, oddam s 1. marcom v Zg. Šiški poleg nove šole. Pojasnila bife »Na-Na« Tyrševa 12.
4171-21

Trisob. stanovanje
komfortno, solnčno oddam v vili z majem ali pozneje. Po želji vrt in uporaba telefona. Korun, Večna pot 114.
4153-21

Trisob. stanovanje
komfortno, oddam takoj. Cesta v Rož. dol. 26/I.
4150-21

Pritlično stanovanje
sončno na Aleksandrovi cesti, 16. oddam s hrano s 1. marcem. Poizve se v trgovini Magdič.
4251-21

Dvosob. stanovanje
Dolenjska cesta 48 in enosobno s kopalnico, Staničeva 20, oddam.
4250-21

Trisobno stanovanje
oddam takoj ali za marec. Komenskega ul. 26.
4231-21

Za maj
oddam stanovanje dveh sob s kopalnico in pritiklinami v Dalmatinovi ulici 7. Pogoje pove dr. Fettich.
4236-21

Dvo in trisobno stanovanje
komfortna, oddam za maj in enosobno s kuhinjo za marec v Streliški ulici št. 22.
4237-21

Štirisobno stanovanje
z vsem komfortom, v strogem centru, s prvim majem na razpolago. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4265-21

Trisobno stanovanje
krasno, s plinom in event. kopalnico, oddam takoj v sredini mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Parter«.
4258-21

3-sobna stanovanja
lepa, oddam v II. nadstropju, tudi s kopalnico. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prilika«.
4259-21

Komfortno stanovanje
3-sobno, plin, kopalnica, v strogem centrumu, oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Strogi center«.
4260-21

Štirisobno stanovanje
lepo, oddam mirni stranki. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4257-21

Enosob. stanovanje
sončno in suho, oddam. — Lampetova ul. 9, Trnovo.
4398-21

Trisobno stanovanje
s kopalnico in poselsko sobo v vili oddam s 1. majem mirni stranki. Ogleda se od 11. do 1. in 4. — 5. Naslov v vseh poslovalncah Jutra.
4295-21

Dvosob. stanovanje
plin, pritikline Din 350, oddam. Ogled ob delavnikih med 2. in 4. uro. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4081-21

Sončno stanovanje
2 sob, kabineta in s kopalnico, delom vrta in pralnico, oddam z aprilom v vili Hotimirova ul. 14. - I. za Sokolskim domom v Šiški za mesečno Din 750.—.
4286-21

Moderno stanovanje
soba, kuhinja, shramba, vrt, mesečno Din 300, oddam. Tavčar, Kodeljevo, Zadružna 14.
4255-21

Hlev
za konje s stanovanjem ter lahko več košnje, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4266-21

Trisobno stanovanje
oddam za mesec marc, sončno, kopalnica. Ogledati 15—17. Podjunska 13/I. blizu Sokolskega doma.
4269-21

Stanovanje
obstoječe iz 2 sob 1 kabineta in kuhinje za Din 650.— mesečno ter 1 sobo s posebnim vhodom za Din 150 mesečno oddam takoj na Celovški cesti št. 78 Vprašati pri hišniku.
4326-21

Naslove
od malih oglasov dobite na Sv. Petra cesti 19 (Zadružna hranilnica). Istotam naročajte oglase in oddajajte ponudbe na male oglase. Podružnica Jutra v Prešernovi ul. je ukinjena.

Stanovanja išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Drž. uradnica v p.
samska, išče primerno boljše stanovanje, pa le v nadstropju. Izvzeta sta strog center in stroga periferija. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »št. 450«.
4178-21a

fStanovanje 2 sobf
s kopalnico in pritiklinami v visokem pritličju iščem za maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blizu tramvaja«.
4287-21a

Iščem stanovanje
za april ali maj obstoječe iz dveh ali treh sob in kabineta ter kopalnice blizu sredine mesta. Ponube na ogl. odd. Jutra pod »Sončno«
3953-21a

V Celju
iščem za prvi marec eno ali dvosobno stanovanje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4106-21a

Dvosob. stanovanje
v Šiški ali Bežigradu, za takoj ali prvi marec, iščem. Ponudbe pod »Lepo« na ogl. odd. Jutra.
4317-21a

Stanovanje
enosobno s kuhinjo v mestu išče za april družina treh odraslih članov. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »22 april«.
4115-21a

Enosob. stanovanje
išče mirna stranka gre tudi na hišnika. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna in čista«.
4160-21a

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, išče uradnica z očetom, za maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik«.
4176-21a

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prazno sobo
zračno, oddam gospodični ali gospej s 1. marcem. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4094-23

Sobo
separirano, meblirano ali prazno z uporabo kopalnice oddam v centru boljšemu gospodu z marcem. Naslov v vseh posl. Jutra
4314-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, takoj oddam, z eno ali dvema posteljama. Ulica na grad štev. 9.
4100-23

Sobo
oddam takoj. Naslov v vseh posl. Jutra.
4186-23

Separirano sobo
prazno ali opremljeno s kopalnico odda samostojna gospodična boljšemu gospodu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Miroljubnost«
4199-23

Prazno sobo
lepo, v centru, poceni oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4319-23

Opremljeno sobo
sončno, elektrika, oddam s hrano ali brez. Sv. Petra cesta 14/I.
4170-23

Opremljeno sobo
lepo s posebnim vhodom oddam pri Tivoli. Naslov v vseh posl. Jutra.
4214-23

Prazno sobo
oddam takoj ali s 1. marcem. v podaljšku Riharjeve ul. Kolezija
4145-23

Oficirju
oddam sobo na Taboru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4093-23

Opremljeno sobo
za 1. marc oddam solidnemu gospodu. Gosposvetska c. 10.
4061-23

Lepo zračno sobo
s posebnim vhodom, oddam enemu oziroma dvema boljšima gospodoma, eventuelno s celo oskrbo. Stari trg 28. - III. desno, Šega.
4245-23

Veliko prazno sobo
s posebnim vhodom, tudi za pisarno ali lokal oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4249-23

Sončno sobo
lepo, dobro opremljeno, s posebnim vhodom z uporabo kopalnice oddam. Istotam oddam 1 prazno lepo solnčno sobo s posebnim vhodom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4289-23

Prazno sobo
veliko, strogo separirano oddam za Din 150.— mesečno, najraje potniku. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4082-23

Lepo prazno sobo
oddam s 1. marcem pri Janko, Gosposka ul. 4/I.
4315-23

Separirano sobo
lepo opremljeno, oddam. Klavir, telefon, park. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4308-23

Opremljeno sobico
s kopalnico oddam boljšemu gospodu. Vodovod. na 5. - I. nadstr.
4340-23

Opremljeno sobo
svetlo, s posebnim vhodom, oddam enemu ali dvema solidnima gospodoma. Krakovski nasip 10.
4276-23

Sobo
opremljeno z 2 posteljama s posebnim vhodom oddam blizu Tabora. Fügnerjeva ul. 13. - II. vrata 16.
4281-23

Dve sobi
ena zelo velika s tekočo vodo, balkonom, druga manjša, blizu banovine, elektrika, plin, oddam takoj ali pozneje. Informacije Tržaška cesta 8.
4268-23

Sostanovalca
sprejmem takoj v lepo sobo za nizko ceno. Kolizej, vrata 49.
4264-23

Sobo
oddam gospodični v centru mesta. Naslov v vseh posl. Jutra.
4311-23

Gospodično
sprejmem na stanovanje Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4280-23

Prazno sobo
s posebnim vhodom oddam s 1. marcem. Naslov ogl. odd. Jutra.
4288-23

Sončno sobo
velika s štedilnikom odstopim tistemu, ki mi odkupi opravo zelo poceni. Poizve se Cesta 29. oktobra št. 21., na dvorišču, Mrečar.
4274-23

Dve lepi prazni sobi
skupno ali posamezno oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4348-23

Lepo sobo
s centralno kurjavo oddam takoj v centru mesta. Vprašati v ogl. odd. Jutra pod značko »Dostojnost«.
4341-23

Dva nižješolca
sprejmem na stanovanje in hrano. Strogo in skrbno nadzorstvo. Pomoč pri učenju. Naslov v ogl. odd. Jutra.
4274-23

Oglase
naročajte v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti štev. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajajte ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Sobe išče

Samsko sobo
lepo, prostorno, mirno, iščem za 1. marec. Ponudbe pod šifro »C« na ogl. odd. Jutra.
4156-23a

Prazno sobo
separirano, primerno za pisarno, iščem. Ponudbe z navedbo cene pod »Bližina centra« na ogl. odd. Jutra.
4204-23a

Sobo
opremljeno s posebnim vhodom išče gospod s 1./III. v mestu ali neposredni bližini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Meblirana soba«.
4135-23a

Večjo sobo
ali dve manjši za pisarno iščem. Ponudbe pod »Takoj v centru« na ogl. odd. Jutra.
4241-23a

Opremljeno sobo
solnčno, izključno samo visoko pritličje, k večjemu 1. nad, z vso oskrbo ali brez, išče za takoj stalna, solidna gospodična v centru ali bližini mesta. Točna plačnica. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Snažna in suha soba«.
4328-23a

Razno

Nov moški plašč
prodam za polovico nabavne cene. Naslov v vsh poslovalnicah Jutra
4198-13

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din, davek 1 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 20 Din

Februar 16
Preberi »Belo cvetko« — upam v svidenje — vedno s Tabo.
4231-24

Ločenka
ne po lastni krivdi, samostojna, zelo miroljubna, želi spoznati iskrenega gospoda 30 do 40 let. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Svetlejši dnevi«.
4027-24

Intelektualca
želi zaradi dopisovanja in razvedrila spoznati mlajšo, simpatično učiteljico. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Duševnost«.
4304-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din, davek 1 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 20 Din.

Katera gospodična
vdova ali ločenka od 30—40 let, z nekaj premoženja, bi hotela iti k samostojnemu trgovcu ali gostilničarju brez otrok kot gospodinja, eventuel. pozneje tudi kot žena, naj pošlje ponudbo na podružnico Jutra v Mariboru pod šifro »Prednost imajo iz sreza Ptuj«.
2604-25

Gospodično
lepe zunanjosti, postavno, staro do 27 let, odličnih lastnosti, inteligentno, z imovino, želi spoznati akademsko naobražen, čislan gospod, z lepo bodočnostjo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Advokat l. 1937.«
3047-25

Gospodična
s 35.000 Din gotovine želi radi slabega poznanja, zaradi ženitve znanstva z gostilničarjem od 30 let naprej. Ponudbe pod »Temperamentna« na ogl. odd. Jutra.
4070-25

Fant
star 26 let, lep, simpatičen, ki ima stalno službo in svojo hišo, želi poročiti gospodično, ki ima 30.000 Din. Dopise po možnosti s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Svoj dom«.
4109-25

Simpatična vdova
se želi takoj poročiti z gospodom, ki ima veselje do gostilne, od 38 let naprej. Dopise na podružnico Jutra Maribor pod »Zvesta ljubezen«.
4102-25

Tražim
mladu, želi gospodičnu. Za poznanstvo moli mlad gospodič. Ženitba ni izključena. Ponude sa slikom pod »Pomlad« na ogl. od. Jutra.
3931-25

Samostojen posestnik
in drž. upokojenec želi znanja premožne dame, ali upokojenke za skupno gospodinjstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prijetno življenje na deželi«.
4134-25

Graničar
želi poročiti gdč. z nemadeževano preteklostjo. Pismene ponudbe s sliko poslati na podr. Jutra pod »Golica«.
4122-25

Ločena žena
s posestvom želi poročiti dobro situiranega moža. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »5«
4172-25

Posestnik in gostilničar
v manjšem mestu zelenega Štajerja, želi poznanstva z gospodično do 28 let starosti z primerno doto, v svrho ženitve. Cenj. neanonimne dopise s sliko, katero se na zahtevo vrne na ogl. odd. Jutra pod »Zeleni Štajer«.
4165-25

Ločenka
prijetne zunanjosti, z doto Din 600.000, išče moža ki bi h

Za ples 1936

SVILENI V VSEH BARVAH

BARŽUN KOMBINIRAN Z LAKOM

SVILENI, ELEGANTNE OBLIKE

SREBRN BROKAT ZA PLESNO OBLEKO

NOVOST SEZONE — SREBRN

ELEGANTEN PLESNI ČEVELJ IZ BARŽUNA

ELEGANTNI, IZ NAJBOLJŠEGA LAKA

Bata

Dunajski sejem

8. do 14. marca 1936.
TEHNIČNI IN POLJEDELSKI SEJEM do 15. marca.

Veliko tržišče srednje Evrope

Razstavljalci iz 18 držav
Kupci iz 72 dežel

Nikak vizum potnega lista. S sejmsko izkaznico in potnim listom prost prestop preko meje v Avstrijo. Madžarski prehodni vizum se dobi proti izkazilu sejmske izkaznice na meji. — Veliki popusti za vozovnice na jugosl., avstr. in madž. železnicah, na Donavi, na Jadranskem morju in v zračnem prometu. — Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmske izkaznice (à 50 Din) se dobe pri

Wiener Messe A. G. Wien VII

in pri častnih zastopstvih v Ljubljani:
pri avstrijskem konzulatu, Tyrševa cesta 31.
pri Zvezi za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), Tyrševa cesta 1.
pri Zvezi za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), podružnica Hotel Miklič - vis-à-vis glavnemu kolodvoru.

Trgovska hiša

v Ljubljani, Stari trg št. 32, se bo prodala v četrtek, dne 20. februarja 1936. ob 11. na prisilni javni dražbi pri sreskem sodišču v Ljubljani, soba št. 16.

Cenilna vrednost Din 575.683.50, najmanjši ponudek Din 267.841.75. Vadij Din 57.568.50.

KLJUČ SVETA - ZA VAS JE PHILIPS RADIO APARAT

Typa 510 A
Din 270·— mesečno.

Typa 510 A 5+1 cevni oktodni superpozicijski prejemnik z vdelanim dinamičnim zvočnikom, automatična regulacija fadinga, skala z izpisanimi imeni postaj.

Cena . . . . . Din 3825.—
na obroke naplačilo Din 278.—
in 15 obrokov po . Din 270.—

Typa 944 A
Din 120·— mesečno.

Prvovrstna izdelava
Nizke cene
Dolgoročno odplačevanje

Typa 944 A 2+1 cevni radio prejemnik z vdelanim dinamičnim zvočnikom, skala z izpisanimi imeni postaj.

Cena . . . . . Din 1995.—
na obroke naplačilo Din 159.—
in 18 obrokov po . Din 120.—

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO PREDVAJANJE PRI ZASTOPSTVU

H. SUTTNER Ljubljana, Aleksandrova 6
Celje, Aleksandrova 9

DIS Domača DEKALUMEN svetlica DVAPUT SPIRALIZIRANA

100 uspehov v „JUTRU“ na en oglas

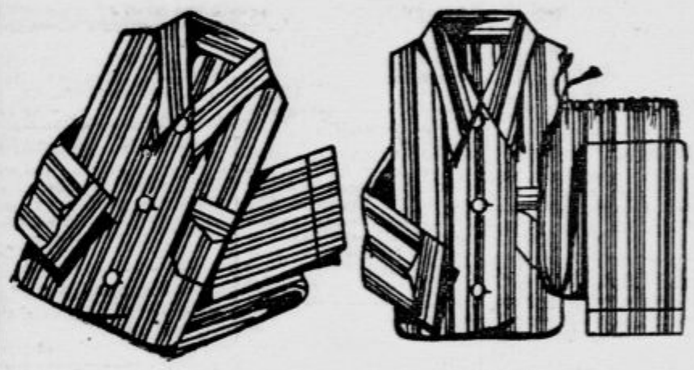

Velika prilika
za nakup moških pižam

Moške flanelaste pižame v lepih vzorcih po komadu brez razlike velikosti **Din 58.—**
močnejša vrsta v najmodernejših vzorcih **Din 79.—**
Blago razpošiljamo po povzetju in jamčimo, da je brezhibno. Poštnina znaša Din 9.—. Cene veljajo seveda samo, dokler traja zaloga. Za ostalo blago, ki je istotako zelo poceni

Zahtevajte brezplačni slovenski katalog

Kastner & Öhler Zagreb

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1936

ZAČNE 1. MARCA

60% popusta
NA NEMŠKIH DRŽAVNIH ŽELEZNICAH

OBVESTILA, TUDI ZA NABAVO CENEJŠIH REGISTER MARK, DAJE ČASTNI ZASTOPNIK

Ing. G. Tönnies, Ljubljana
TYRSEVA C. 33 — TELEFON 27-62

ali
ZVANIČNI BIRO LAJPCIŠKOG SAJMA, BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 33.

TREPALNICE — OBRVI

dobe bujno rast s pomočjo preparata »AZIJSKI SOK«. Obrvi postanejo goste, trepalnice dolge in svilene. Din 40.—. »WIBRA« ima iste lastnosti, obenem pa jih potemni. Din 50.—. »BLIŠKI SJAJ« daje očem ognjevitost, svežost in polnost izraza po »DIAMANT« Zajamčeno neškodljivo! Din 50.—. Za rast lasa in proti prhljaju je nenadkriljiv »BALZAM«. Din 35.—. Orig. SCHRÖDER SCHENKE razpošilja »Omnia«, oddelek I/7, Zagreb, Gundulićeva ul. 8/I Poštnina pri plačilu v naprej Din 1.—, pri povzetju pa 14 dinarjev

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN ILUSTRIRAN CENIK!

Kdor oglašuje ta napreduje!

OGLEJTE SI
veliko izbero dvokoles, otroških in igračnih vozičkov, invalidskih vozil, prevoznih tricikljev, motorjev, šivalnih strojev, pneumatike in raznih delov.

CENE ZNIŽANE! CENIKI FRANKO!

»TRIBUNA« F. BATJEL, tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovška cesta 4.

Edini specijalni damski salon v Kočevju

„MARTA“

frizira in ondulira trajno in vodno z najmodernejšimi aparati. Barvanje las, manikura ob najpozornejši postrežbi in po najnižjih cenah. Cenjenim damam se toplo priporoča.

Najslajša in najboljša
krepilna pijača je
BERMET — VINO,
črnina iz Fruške gore,

Sremski Karlovci — Gostilničarji nudite to specijaliteto svojim gostom. V sodčkih od 50 l naprej ga razpošilja: B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora

kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša
KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ
NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA

F. SCHNEIDER
IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRITEKLIN
ZAGREB, Nikolićeva ul. 10/c

Violine ..... od Din 71·— navzgor
Kitare ..... » 148·— »
Mandoline ..... » 98·— »
Harmonike ..... » 75·— »

Havajske kitare, klavmatične harmonike, trube, saksofoni in t. d. najceneje.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI CENIK

KUPIM HIŠO Z GOSTILNO

v Ljubljani, Celju ali Mariboru ali v kakem drugem prav prometnem kraju; gotovine 120.000 Din in hranilne knjige. Prevzamem tudi hipoteko. Ponudbe z opisom hiše pod »Dravska banovina« na oglasni oddelek.

KURJE PERJE

nečohano po 5.— Din za kilogram iz skladišča razpošilja po povzetju

VILJEM ABT eksport Maribor

Najmanjši odjem pa 15 kilogramov.

Pravi gojsarji in sploh vseh vrst športni čevlji vedno v zalogi. — Izdeluje tudi po meri — — Staro priznana tvrdka

A. ZALOKAR
Mestni trg 19. — Popravila se sprejemajo.

Razpis licitacije

Krajevni šolski odbor na Primskovem pri Kranju razpisuje za oddajo del pri gradnji nove narodne šole na Primskovem pri Kranju I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 17. marca 1936 ob 11. uri dopoldne v narodni šoli na Primskovem pri Kranju.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na zneske uradnega proračuna, ki je odobren za:

I. težaška in zidarska dela v znesku Din 182.829.02
II. tesarska delna dela v znesku Din 41.709.68
III. vsa krovska dela v znesku Din 30.879.60
IV. vsa kleparska dela v znesku Din 13.496.73

Ponudbe pod toč. I., II. in III. je predložiti na isti poli tudi za izvršitev samega dela brez dobave materijala.

Predpisana kavcija znaša v vsakem primeru 10% od posameznega proračunskega zneska.

Ponudbe je kolkovati po tarifni postavki 25. Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji na razglasni deski občinskega urada Predoslje na Primskovem ter sreskih načelstev v Kranju in Ljubljani.

Pojasnila in drugo je dobiti proti povračilu napravnih stroškov pri kraj. šol. odboru na Primskovem. Plačilo bo izvršeno v gotovini.

Krajevni šolski odbor si pridržuje pravico, oddati razpisana dela neglede na višino ponudbe ali tudi vse ponudbe odkloniti brez kake obveznosti. b

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR NA PRIMSKOVEM PRI KRANJU,
dne 9. februarja 1936.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi z Ljubljani.